

Załącznik nr 1

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia angielska**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Warszawski**

Data przeprowadzenia wizytacji: **10-11 maja 2024**

Warszawa, 2024

(rok opracowania raportu)

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	7
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	19
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	27
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	45
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	50
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	57
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	61
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	62
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	66
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	68

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: dr hab. Ariadna Strugińska, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Ewa Kujawska-Lis, ekspert PKA
2. dr hab. Aleksandra Wach, ekspert PKA
3. Beata Opala, członek PKA, ekspert ds. pracodawców
4. Karol Wundziński, ekspert ds. studenckich
5. Agnieszka Kowalczyk, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia angielska prowadzonym na Warszawskim została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej na podstawie Uchwały Nr 580/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie kierunków studiów wyznaczonych do oceny programowej w roku akademickim 2023/2024.

Wizytacja została przeprowadzona w formie stacjonarnej, zgodnie z Uchwałą Nr 600/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej od roku akademickiego 2023/2024. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Na prośbę Uczelni, w związku z odbywającymi się w terminie wizytacji wyborami dziekańskimi oraz juwenaliami studenckimi harmonogram wizytacji został zmodyfikowany i dostosowany do dostępności czasowej poszczególnych grup interesariuszy.

Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na tym kierunku. Pierwsza wizytacja odbyła się w 2017 r. i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała Nr 48/2018 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 stycznia 2018 r.).

Wizytacja została poprzedzona zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Odbyły się także spotkania organizacyjne, podczas których zostały wstępnie omówione poszczególne kryteria oceny, sprawy wymagających wyjaśnienia z Władzami Uczelni, podział obowiązków pomiędzy członków zespołu, a także szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji.

Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni. Odbyły się również spotkania ze studentami, przedstawicielami Samorządu Studenckiego, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Zespół oceniający dokonał również przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadził hospitację zajęć oraz ocenił bazę dydaktyczną wykorzystywaną w procesie kształcenia na kierunku filologia angielska.

Wymiana informacji pomiędzy członkami zespołu odbywała się na bieżąco podczas zaplanowanych spotkań. Przed zakończeniem wizytacji odbyło się spotkanie podsumowujące zespołu oceniającego,

podczas którego potwierdzono pozyskanie wszystkich niezbędnych informacji do sformułowania oceny oraz omówiono wnioski, uwagi i sugestie. Wizytacja zakończyła się spotkaniem podsumowującym z Władzami Uczelni, podczas którego zespół oceniający przedstawił wstępne wnioski i sugestie dotyczące kształcenia na kierunku filologia angielska.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

(jeśli studia na kierunku są prowadzone na różnych poziomach, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu studiów)

Nazwa kierunku studiów	filologia angielska	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne, niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	Literaturoznawstwo 51% Językoznawstwo 49%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów/ 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	-	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	brytyjska amerykańska językoznawcza	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	147	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1950 godzin	1860 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim	100 ECTS	80 ECTS

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów		
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	76 ECTS literaturoznawstwo 72 ECTS językoznawstwo	76 ECTS literaturoznawstwo 72 ECTS językoznawstwo
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	68 ECTS	68 ECTS

Nazwa kierunku studiów	filologia angielska	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne, niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	Literaturoznawstwo 51% Językoznawstwo 49%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry/ 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	-	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	26	80

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	720 godzin	520 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	80 ECTS	50 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	58 ECTS literaturoznawstwo 54 ECTS językoznawstwo	58 ECTS literaturoznawstwo 54 ECTS językoznawstwo
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	112 ECTS	61 ECTS

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku filologia angielska odnosi się do kształcenia na studiach pierwszego stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym wieczorowym oraz na studiach drugiego stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym zaocznym. Studia wieczorowe zostały wygaszone w roku akademickim 2018/2019, a ostatnia rekrutacja na studia stacjonarne odbyła się w roku 2021/2022. Obecnie więc kształcenie prowadzone jest na trzecim roku studiów stacjonarnych pierwszego stopnia oraz na studiach niestacjonarnych zaocznych drugiego stopnia.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku filologia angielska zakładają wyposażenie absolwenta w wiedzę oraz umiejętności z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii, podkreślając realizowaną na kierunku zasadę powiązania nauki i nauczania poprzez dopasowanie kształcenia z zakresu tych dyscyplin naukowych do tematyki prowadzonych badań. W koncepcji kształcenia podkreślone jest wdrażanie studentów w badania naukowe prowadzone na kierunku. Poza tym, studia mają wykształcić u studentów szereg umiejętności i kompetencji niezbędnych w

przygotowaniu ich do funkcjonowania zawodowego, przy czym wprost przywołano jedynie zawód nauczyciela języka angielskiego.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku filologia angielska są zgodne z misją i strategią Uczelni oraz polityką jakości. Fundamentem funkcjonowania Uczelni, która na lata 2020-2026 uzyskała status uczelni badawczej, jest bowiem harmonijne powiązanie badań naukowych z działalnością dydaktyczną. Na drodze do realizacji strategicznych celów Uczelni na kierunku szczególnie istotne miejsce zajmuje kształcenie zorientowane na osobę kształcąca się, elastyczność i indywidualizacja ścieżek kształcenia, model aktywnego uczenia się rozwijający umiejętność twórczego rozwiązywania problemów oraz wspieranie studenckiego ruchu naukowego. W odniesieniu do społecznego i kulturowego wymiaru misji i strategii Uczelni na kierunku filologia angielska studenci są przygotowani do efektywnego funkcjonowania w wielokulturowym środowisku społecznym. Istotnym celem kształcenia jest przygotowanie studentów do rozumienia złożoności współczesnych zjawisk językowych i kulturowych, a także do podejmowania wyzwań, które się z nimi wiążą. Rozwijana jest umiejętność prowadzenia dialogu w różnych środowiskach oraz zrozumienia różnych postaw i wartości.

Strategia Uczelni jest realizowana na kierunku filologia angielska poprzez wdrażanie następujących działań: kształcenie oparte na doskonałości badawczej kierunku, kształcenie w obcych językach, kształcenie międzykulturowe i interdyscyplinarne, kształcenie odpowiadające potrzebom rynku pracy i społeczeństwa obywatelskiego oraz rozwijanie kompetencji społecznych.

Kierunek filologia angielska został przyporządkowany do dwóch dyscyplin: literaturoznawstwa jako dyscypliny wiodącej (w proporcji 51% w przypadku studiów pierwszego i drugiego stopnia) oraz językoznawstwa (w proporcji 49% w przypadku studiów pierwszego i drugiego stopnia). Jednocześnie, w koncepcji i celach kształcenia na kierunku równie często jak do dyscyplin literaturoznawstwo i językoznawstwo pojawiają się odniesienia do dyscypliny nauk o kulturze i religii. Przykładem jest określenie najważniejszych obszarów kształcenia jako obejmujących językoznawstwo i literaturoznawstwo z elementami nauki o kulturze, a także zapewnienie, że studia „przygotowują do rozumienia złożoności współczesnych zjawisk językowych i kulturowych”. Wyraźna jest więc rozbieżność pomiędzy przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin a koncepcją kształcenia.

Koncepcja i cele kształcenia są powiązane z prowadzoną na Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek, a także w dyscyplinie nauk o kulturze i religii, do której kierunek nie został przyporządkowany. W zakresie językoznawstwa katalog obszarów badawczych realizowanych obejmuje między innymi: analizę pogranicza językoznawstwa formalnego i eksperymentalnego, przyswajania języka obcego w środowisku wielojęzycznym, historię języka angielskiego, rolę obrazowania w semantyce językoznawczej, komunikowanie treści interakcyjnych i interpersonalnych w komunikacji językowej, morfologię, składnię, fonologię, językoznawstwo antropologiczne i językoznawstwo kognitywne. Drugi katalog obszarów badawczych dotyczy literaturoznawstwa i nauk o kulturze i religii. Obejmuje on między innymi następujące szczegółowe zakresy badań literaturoznawczych: proza i poezja modernizmu, literatura i kultura rdzennej ludności Ameryki Północnej, adaptacje literatury w twórczości kinowej i mediów cyfrowych, dramaty elżbietański, proza wieku XVII, literatura i kultura romantyzmu i epoki wiktoriańskiej, a także szereg zakresów badań stricte kulturoznawczych, na przykład: kultura Wielkiej Brytanii średniowiecznej i nowożytnej, historia ruchów religijnych, historia magii, kultura wiktoriańska i jej współczesne przetworzenia, teatr muzyczny, historia monarchii brytyjskiej, studia nad mediami, przemiany tożsamości brytyjskiej. Przykłady zarówno obszarów badawczych, jak i związanych z nimi obszarów

kształcenia wskazują na znaczącą rolę dyscypliny nauk o kulturze i religii w badawczo-dydaktycznej działalności kierunku, co jest zgodne z koncepcją kształcenia. Jednocześnie przykłady te wzmacniają przekaz o niewłaściwym przypisaniu kierunku do tylko dwóch dyscyplin naukowych.

Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Koncepcja kształcenia na kierunku odpowiada oczekiwaniom formułowanym przez pracodawców, a realizacja kształcenia fakultatywnie wyposaża absolwentów w umiejętności niezbędne w wykonywaniu zawodu nauczyciela języka angielskiego. W koncepcji i celach kształcenia wyraźnie zaznaczono, że do wykonywania tego zawodu przygotowuje opcjonalna ścieżka nauczycielska, w ramach której studenci realizują standard kształcenia nauczycieli i zdobywają specjalistyczną wiedzę i umiejętności. W koncepcji kształcenia podano również katalog innych zawodów, do wykonywania których studia na kierunku dostarczają absolwentom narzędzi. Są to zawody: tłumacza, wydawcy, redaktora, pracownika instytucji kultury, kreatora komunikacji opartej o wykorzystanie sztucznej inteligencji (botów), przewodnika i innych. Z koncepcji i celów kształcenia można wnioskować, że studenci filologii angielskiej rzeczywiście nabywają umiejętności potrzebne w pracy nauczyciela, jednak nie wykazano, że studiowanie na ścieżkach innych niż nauczycielska dostarcza studentom kompetencji do wykonywania pozostałych wymienionych zawodów. Podano również informację o możliwości rozpoczęcia pracy badawczej i edukacji w szkole doktorskiej dla absolwentów studiów drugiego stopnia zainteresowanych dalszą nauką, co jest zgodne z podkreślanym w koncepcji kształcenia celem wdrażania studentów w badania naukowe.

Koncepcja i cele kształcenia zostały określone przy udziale interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Zarówno studenci, jak i pracownicy dydaktyczni i naukowo-dydaktyczni angażują się w tworzenie koncepcji kształcenia i mają wpływ na program studiów. Regularnie prowadzone są konsultacje z Samorządem Studentów, który przekazuje władzom kierunku sugestie dotyczące programu kształcenia. Czynnie przy Wydziale działa Rada Interesariuszy zewnętrznych, której sugestie i opinie dotyczące koncepcji i programu kształcenia mają realny wpływ na ich kształt. Na przykład, na kierunku filologia angielska we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi opracowane i wdrożone zostały programy stażowe dla studentów, kursy i warsztaty prowadzone przez ekspertów oraz programy wolontariatu rozwijające kompetencje społeczne i językowe, a także szereg kompetencji miękkich. Interesariusze podkreślają dużą otwartość Uczelni na sugestie dotyczące zmian programowych, współtworzenia sylabusów zajęć oraz wzmacnianie interdyscyplinarności wspólnie podejmowanych działań edukacyjnych.

Koncepcja kształcenia nie przewiduje nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia, a także na niestacjonarnych studiach wieczorowych, mimo iż na niestacjonarnych studiach zaocznych drugiego stopnia część zajęć prowadzona jest w trybie zdalnym (szerzej w kryterium 2).

Efekty uczenia się są zgodne z celami kształcenia na kierunku oraz z profilem ogólnoakademickim, ponieważ akcentuje się w nich zarówno wiedzę, jak i umiejętności powiązane z aparatem pojęciowo-metodologicznym właściwym dla dyscyplin literaturoznawstwo, językoznawstwo i nauki o kulturze i religii, uwzględnionych w koncepcji kształcenia.

Jednakże, w efektach uczenia się nie uwypuklono wiodącej roli literaturoznawstwa, choć dyscyplina ta pełni taką rolę, zgodnie z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin. Niektóre efekty odnoszą się do wszystkich dyscyplin jednocześnie, co jest zrozumiałe i poprawne, jednak większość efektów na studiach pierwszego stopnia odnosi się do językoznawstwa, na przykład: (zna i rozumie)

„uwarunkowania procesu przyswajania drugiego języka i modele akwizycji języka obcego właściwe dla językoznawstwa angielskiego” na studiach pierwszego stopnia stacjonarnych i wieczorowych; analogiczna sytuacja ma miejsce w odniesieniu do efektów dla studiów niestacjonarnych zaocznych drugiego stopnia, gdzie również większość z nich sformułowano w dyscyplinie językoznawstwo, na przykład „ma pogłębioną wiedzę o historycznym rozwoju języka, szczególnie języka angielskiego oraz towarzyszącej temu procesowi semantycznej zmienności i złożoności”. Jednocześnie żaden z ogólnych efektów uczenia się nie został sformułowany tak, by odnosić się tylko wyłącznie do literaturoznawstwa. W rezultacie, rola językoznawstwa jest więc znacznie bardziej wyeksponowana niż rola literaturoznawstwa, choć według przyporządkowania to literaturoznawstwo jest dyscypliną wiodącą.

Zestawy ogólnych efektów uczenia się dla studiów drugiego stopnia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych wieczorowych oraz dla studiów drugiego stopnia niestacjonarnych zaocznych diametralnie się od siebie różnią, co jest nieprawidłowe.

Efekty uczenia się dla kierunku nie są w pełni zgodne z charakterystykami drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji w odniesieniu do studiów pierwszego stopnia i na poziomie 7. Polskiej Ramy Kwalifikacji w odniesieniu do studiów drugiego stopnia. Zgodnie z P6S_WG PRK, w kategorii wiedzy „Zakres i głębina – kompletność perspektywy poznawczej i zależności”, student powinien znać i rozumieć „w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów”. Charakterystyki te wskazują na zaawansowany stopień opanowania wiedzy, stanowiącej fundament kształcenia na poziomie studiów pierwszego stopnia, czego w wykazie efektów kierunkowych zabrakło, co ilustruje następujący przykład: (zna i rozumie) „podstawową terminologię, główne metody i teorie oraz tendencje rozwoju badań nad językiem, literaturą i kulturą w ramach filologii angielskiej”. W żadnym z ogólnych efektów uczenia się powiązanych z charakterystyką P6S_WG PRK nie podkreślono zaawansowanego stopnia zdobywanej wiedzy. Charakterystyki na poziomie 7. z kolei zakładają wiedzę z dyscyplin, do których przypisany jest kierunek, opanowaną „w pogłębionym stopniu”, czego brakuje w zestawach efektów ogólnych dla studiów drugiego stopnia. Niektóre z efektów dla studiów drugiego stopnia zakładają opanowanie wiedzy w stopniu zaawansowanym, na przykład „zaawansowana znajomość kluczowych metodologii i teorii, współczesnych nurtów i kierunków rozwoju badań nad literaturą, kulturą i językiem, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu anglojęzycznego” na studiach drugiego stopnia niestacjonarnych zaocznych oraz (zna i rozumie) „w stopniu zaawansowanym gramatykę, składnię, fonologię, fonetykę, morfologię, pragmatykę, historyczny rozwój języka, szczególnie języka angielskiego oraz rozumie towarzyszącą temu procesowi semantyczną zmienność i złożoność” na studiach drugiego stopnia stacjonarnych i wieczorowych. Zaawansowany stopień wiedzy według PRK oczekiwany jest na studiach pierwszego stopnia. Żaden z efektów dotyczących wiedzy na studiach drugiego stopnia stacjonarnych i wieczorowych nie zakłada jej opanowania w stopniu pogłębionym. Na studiach niestacjonarnych zaocznych sformułowano jeden taki efekt: „ma pogłębioną wiedzę o historycznym rozwoju języka, szczególnie języka angielskiego oraz towarzyszącej temu procesowi semantycznej zmienności i złożoności”. Jednocześnie dla tego poziomu i trybu studiów aż cztery efekty odnoszą się do opanowania wiedzy w stopniu zaawansowanym.

Innym przejawem niezgodności ogólnych efektów uczenia się z charakterystykami PRK jest niewłaściwe przypisanie niektórych efektów do poszczególnych charakterystyk. Przykładowo na studiach pierwszego stopnia efekty dotyczące umiejętności komunikowania się: (potrafi) „posługiwać

się podstawową terminologią z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa” oraz „wypowiadać się w języku angielskim poprawnie, precyzyjnie i spójnie, dobierając odpowiednie formy wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej” powiązano z charakterystyką P6S_UW, dotyczącą wykorzystania wiedzy, zamiast, zgodnie z treścią tych efektów, z charakterystyką P6S_UK. Podobna sytuacja ma miejsce w efektach dla studiów drugiego stopnia stacjonarnych, gdzie efekt (potrafi) „wypowiadać się w języku angielskim poprawnie, precyzyjnie i spójnie na poziomie zbliżonym do poziomu zbliżonym do poziomu rodzimego użytkownika języka (C2 ESOKJ), dobierając odpowiednie formy wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej, przedstawić zdobytą wiedzę w sposób logiczny i klarowny w formie pisemnej i ustnej” przypisano do charakterystyki P6S_UW, nie zaś P6S_UK, dotyczącej komunikowania się. W tym samym zestawie efektów, dla studiów stacjonarnych i wieczorowych drugiego stopnia, podobny efekt związany z kompetencją komunikacyjną w językach obcych przypisano do obszaru kompetencji społecznych, a nie umiejętności: (jest gotów do) „wyrażania siebie w sposób spójny, przejrzysty, logiczny i konkretny w języku kierunkowym na poziomie zbliżonym do poziomu rodzimego użytkownika języka (C2 ESOKJ), a w innym języku obcym na poziomie gwarantującym sprawną i płynną komunikację w szerokim zakresie tematów społecznych, edukacyjnych bądź zawodowych (B2+ ESOKJ), w celu skutecznego funkcjonowania w kontaktach z innymi”.

Kolejna niespójność z charakterystykami PRK dotyczy braku uwzględnienia w ogólnych efektach uczenia się wszystkich elementów charakterystyk drugiego stopnia na danym poziomie. W efektach uczenia się, zarówno dla studiów pierwszego jak i drugiego stopnia, pominięto następujące obszary: (zna i rozumie) fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji oraz podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, (potrafi) rozwiązywać problemy w warunkach nieprzewidywalnych, (jest gotów do) inicjowania działań na rzecz interesu publicznego oraz myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy. W efektach ogólnych dla poszczególnych poziomów studiów jest jeszcze więcej pominięć. Na studiach pierwszego stopnia nie uwzględniono następujących charakterystyk: (potrafi) „brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich”, „planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole”, natomiast na obu trybach studiów drugiego stopnia pominięto między innymi następujące elementy: (potrafi) „prowadzić debatę”, „samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie” (gotowość do ustawicznego rozwoju osobistego i zawodowego jest przypisana do kompetencji społecznych), (jest gotów do) „zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu”.

W ogólnych efektach uczenia się na obu poziomach studiów niektóre efekty odniesiono równocześnie do dwu lub więcej charakterystyk PRK. Problem ten dotyczy przede wszystkim efektów z kategorii umiejętności odnoszących się jednocześnie do nieprzystawalnych zakresów wykorzystania wiedzy i komunikowania się, co ilustruje sformułowany dla studiów pierwszego stopnia efekt: (potrafi) „dobrać i zastosować wiedzę z zakresu dyscypliny dla celów komunikacyjnych, dydaktycznych, badawczych”, przypisany jednocześnie do charakterystyk P6S_UW i P6S_UK. Inny przykład, również z zestawu dla studiów pierwszego stopnia, dotyczy przypisania efektu do charakterystyk z kategorii umiejętności i kompetencji społecznych: (potrafi) „rozpoznawać symbole kultury i posługiwać się kodami kulturowymi w kontaktach z przedstawicielami kultur krajów obszaru języka angielskiego, i generalnie w interakcjach” (powiązanie z P6S_UW i P6S_UK). Zacytowane przykłady pochodzą z efektów dla studiów pierwszego stopnia, ale nieprawidłowość ta dotyczy wszystkich zestawów efektów na obu stopniach. Na przykład na studiach drugiego stopnia stacjonarnych i wieczorowych efekt: (potrafi) „rozpoznawać symbole kultury i posługiwać się kodami kulturowymi w kontaktach z przedstawicielami

kultur krajów obszaru języka angielskiego, i generalnie w interakcjach międzykulturowych, animować wydarzenia służące budowaniu postaw tolerancji” powiązano jednocześnie z charakterystykami P7S_UW i P7S_UK, odnoszącymi się odpowiednio do wykorzystania wiedzy i komunikowania się, a efekt (jest gotów do) „świadomego wykorzystania swojej wiedzy, pracy, umiejętności dla dobra społeczności, ustawicznego rozwoju osobistego i zawodowego; definiowania i planowania kolejnych etapów tego rozwoju” z charakterystykami dotyczącymi kompetencji społecznych i umiejętności. Wiązanie pojedynczych efektów uczenia się z dwiema lub więcej charakterystykami PRK prowadzi to do zsyntetyzowania tych charakterystyk i pomijania części wymaganych przez nie kompetencji.

Trzeba również zaznaczyć, że odniesienia ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się sformułowanych w dyscyplinach literaturoznawstwo, językoznawstwo i nauki o kulturze o religii do charakterystyk PRK o kodzie WG (zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności) są zgodne z koncepcją i celami kształcenia na kierunku, ponieważ wiedza z zakresu tych dyscyplin stanowi jego podstawy teoretyczne. Jednakże z punktu widzenia przypisania kierunku do dyscyplin odniesienia efektów wskazujące na wiedzę kulturoznawczą do charakterystyki o kodzie WG jest niepoprawne, gdyż kierunek jest przyporządkowany do tylko dwu dyscyplin naukowych: literaturoznawstwa i językoznawstwa. Przykłady efektów ogólnych dotyczących wiedzy z zakresy nauk o kulturze i religii, a odniesionych do charakterystyki WG, to między innymi: (zna i rozumie) „złożoność i pluralizm kultur, kody kultury determinujące kontakty międzykulturowe, oraz strukturalne i instytucjonalne uwarunkowania kultury, zwłaszcza w kontekście krajów obszaru języka angielskiego” i „problematykę i realia geograficzne, historyczne, polityczne, gospodarcze, kulturowe i społeczne krajów obszaru języka angielskiego” na studiach pierwszego stopnia; analogiczne efekty sformułowano dla studiów drugiego stopnia.

Niektóre spośród efektów uczenia się w wykazach dla studiów pierwszego i drugiego stopnia zostały sformułowane w sposób niespecyficzny względem dyscyplin, do których odnosi się koncepcja kształcenia, przywołując w zamian pojęcia o szerokich zakresach, takie jak filologia i nauki humanistyczne. Widać to w zestawie efektów dla studiów pierwszego stopnia dotyczących wiedzy, np. (zna i rozumie) „miejsce i specyfikę filologii angielskiej w kontekście nauk humanistycznych” oraz „zasady projektowania badań filologicznych, a w szczególności stosowania metod i narzędzi w formułowaniu problemów badawczych i testowaniu hipotez” (efekty uczenia się na studiach pierwszego stopnia). Podobne przykłady braku specyficzności znaleźć można w efektach dotyczących umiejętności; w niektórych z nich nie doprecyzowano, jakiej dyscypliny naukowej lub jakiego obszaru wiedzy dotyczą, na przykład: (potrafi) „przedstawić zdobytą wiedzę w sposób logiczny i klarowny w formie pisemnej i ustnej”, „dobrać i zastosować wiedzę z zakresu dyscypliny dla celów komunikacyjnych, dydaktycznych, badawczych”, „analizować badania oraz definiować i prowadzić zadania badawcze”, „rozpoznać różnorodność opinii zawartych w lekturach oraz przedstawionych w dyskusjach i wykorzystać je jako źródło inspiracji”. Sytuacja taka jest widoczna, choć w nieco mniejszym zakresie, również w obu zestawach efektów dla studiów drugiego stopnia. Ilustrują to następujące przykłady: (zna i rozumie) „naturę projektowania badań filologicznych, a w szczególności twórcze stosowanie metod i narzędzi w formułowaniu problemów badawczych i testowaniu hipotez”, (potrafi) „analizować badania oraz definiować, inicjować i prowadzić własne zadania badawcze, sformułować problem i wyznaczyć metodę, oszacować przydatność różnych koncepcji teoretycznych do prowadzenia badań filologicznych oraz do zróżnicowanych zastosowań praktycznych”.

Uczelnia nie udostępniła kompletnego zestawu sylabusów do zajęć i tym samym kompletnego zestawu efektów szczegółowych. Innym problemem jest to, że nawet te efekty, które przedstawiła jako

szczegółowe, obciążone są wadami. Zdarza się, że wymienione są tylko, często zdawkowo, cele kształcenia, lub że po przecinku wymienione są tylko symbole efektów ogólnych, do których przypisane są dane zajęcia (na przykład zajęcia świadomość kulturowa a przekład, prezentacje). W innych przypadkach w karcie zajęć wymienione są efekty ogólne, bez sformułowania efektów szczegółowych (na przykład w karcie zajęć literatura i kultura amerykańska), choć co do zasady powinny stanowić ich doprecyzowanie i zawężenie do wiedzy, umiejętności i/lub kompetencji rozwijanych stricte na danych zajęciach. Brak uszczegółowienia ogólnych efektów uczenia się do zakresu osiąganego na poszczególnych zajęciach oznacza, że zaliczenie tych zajęć jest równoznaczne z osiągnięciem przez studentów ogólnych efektów uczenia się, choć de facto studenci osiągnęli je tylko częściowo w nieopisanym zakresie. Brakuje więc systemowego ujednolicenia opisów zajęć oraz konsekwentnego uszczegółowienia efektów uczenia się dla zajęć. Zauważyć można jednocześnie nieścisłości i nieprawidłowości w formułowaniu efektów szczegółowych. Na przykład dla językoznawczych zajęć historia słownictwa angielskiego sformułowano efekt: (potrafi) „posługiwać się terminologią i aparatem pojęciowym z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa”, odnosząc go jednocześnie do kilku dyscyplin. Z wymienionych przykładów widać, że szczegółowe efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć nie zostały sformułowane w sposób wystarczająco specyficzny.

Należy jednak podkreślić, że mimo powyższych nieprawidłowości, zarówno ogólne, jak i szczegółowe efekty uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia są zgodne z zakresem działalności naukowej nauczycieli akademickich w obszarze językoznawstwa, literaturoznawstwa i nauk o kulturze i religii. Są one również zgodne z aktualnym stanem wiedzy w tych dyscyplinach.

Ogólne efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia uwzględniają nabywanie wiedzy i umiejętności takich jak zasady projektowania badań, stosowanie metod i narzędzi w formułowaniu problemów badawczych i testowaniu hipotez, projektowanie zadań badawczych oraz dokonywanie analiz, a także prowadzenie zadań badawczych. Efekty ogólne sformułowane dla studiów drugiego stopnia w bardzo niewielkim zakresie uwzględniają wzrost kompetencji badawczych studentów. W efektach podkreślona jest umiejętność twórczego stosowania metod i narzędzi w formułowaniu problemów badawczych, a także inicjowania i prowadzenia własnych zadań badawczych, oszacowania przydatności różnych koncepcji teoretycznych do prowadzenia badań filologicznych. Niewystarczający wymiar progresu w zakresie wiedzy i umiejętności pomiędzy studiami pierwszego i drugiego stopnia widoczny jest również w szczegółowych efektach uczenia się. W większości dostępnych kart dla zajęć na studiach drugiego stopnia efekty szczegółowe nie uwzględniają zdobycia pogłębionej wiedzy. Niektóre z nich zakładają rozwinięcie wiedzy w stopniu zaawansowanym, na przykład: „student zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pragmatykę języka angielskiego, ma zaawansowaną wiedzę o płaszczyznach i procesach komunikowania się w języku angielskim” dla zajęć wstęp do pragmatyki; zdarzają się również efekty zakładające opanowanie wiedzy w stopniu podstawowym, na przykład w karcie zajęć tłumaczenia i media: „rozumie w stopniu podstawowym kody kultury determinujące kontakty między przedstawicielami różnych kultur”.

Ogólne efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia uwzględniają umiejętności komunikowania się w wiodącym języku obcym (język angielski) na poziomie C1 według ESOKJ. Jeśli chodzi o drugi język obcy, założono, że studenci osiągną poziom B2. Na studiach drugiego stopnia stacjonarnych i wieczorowych, według efektów uczenia się, studenci osiągną w zakresie języka kierunkowego poziom C2 w skali ESOKJ, a drugiego języka obcego – poziom B2+. Na studiach drugiego stopnia niestacjonarnych zaocznych w efektach uczenia się nie sprecyzowano poziomu opanowania języka angielskiego, brak też innych odniesień do uczenia się drugiego języka obcego.

W przypadku efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć, mających na celu rozwój kompetencji językowych, nie w pełni zgadzają się one z efektami ogólnymi, a także z celami poszczególnych zajęć. Przykładowo, w opisie celów uczenia się dla zajęć PNJA na studiach pierwszego stopnia założono, że studenci osiągną poziom C1 już po 2 semestrze studiów, choć według efektów ogólnych nastąpić to ma po realizacji pełnego cyklu kształcenia. W opisie zajęć na 1 semestrze nie doprecyzowano zakładanego poziomu. Z kolei w celach zajęć na 2 roku seminarium magisterskiego tłumaczenia i media na niestacjonarnych studiach zaocznych określono kształcenie językowe na poziomie B2+, choć oczekiwany poziom wstępny kandydatów na studia drugiego stopnia to C1.

Efekty uczenia się uwzględniają kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. W wykazach efektów dla studiów pierwszego stopnia uwzględniono gotowość do przestrzegania zasad etyki zawodowej, rozumienia etycznego wymiaru swojej działalności, wzięcia odpowiedzialności za pracę własną i poszanowania pracy innych. Na studiach drugiego stopnia dodatkowo pojawiają się odniesienia do świadomego wykorzystania swojej wiedzy, pracy, umiejętności dla dobra społeczności, ustawicznego rozwoju osobistego i zawodowego; definiowania i planowania kolejnych etapów tego rozwoju, a także podejmowania inicjatywy, wnoszenia wkładu własnego w działania zespołowe oraz zastosowania swojej wiedzy i umiejętności w budowaniu więzi wspólnotowych.

Niektóre efekty ogólne zostały sformułowane w sposób mało zrozumiały, uniemożliwiający stworzenie systemu ich weryfikacji. Częściowo wynika to z nieprawidłowości dotyczącej niespecyficznego zdefiniowania wiedzy i umiejętności w zakresie dyscyplin powiązanych z kierunkiem studiów – nieprawidłowość ta została opisana powyżej. Przykładowo, efekty uczenia się zawierają odniesienia do „filologii”, a nie literaturoznawstwa, językoznawstwa i nauk o kulturze i religii lub do zdobywania bliżej nieokreślonej wiedzy. Niewystarczające uszczegółowienie efektów wpływa na ich weryfikowalność, niemożliwe jest bowiem dobranie odpowiednich narzędzi weryfikacji osiągnięcia efektów, jeśli nie wiadomo, do jakich dyscyplin się odnoszą.

Inną nieprawidłowość wpływającą na trudności ze zrozumieniem efektów i ich weryfikacją dotyczy ich wysokiej złożoności. Efekty uczenia się dla stacjonarnych i niestacjonarnych studiów drugiego stopnia są nazbyt rozbudowane, wielokrotnie złożone, w konsekwencji czego pojedynczy efekt zawiera w swej treści kilka różnych efektów, niejednokrotnie w zakresie wiedzy i umiejętności, na przykład: (zna i rozumie) „płaszczyzny i procesy komunikowania się w języku angielskim, w mowie, jak i w piśmie; uwarunkowania procesu przyswajania drugiego języka; modele akwizycji języka obcego właściwe dla językoznawstwa angielskiego; niuanse teorii tłumaczeń oraz ma świadomość złożoności procesu przekładu”, „naturę projektowania badań filologicznych, a w szczególności twórcze stosowanie metod i narzędzi w formułowaniu problemów badawczych i testowaniu hipotez”. Efekty te łączą nieprzystawalne zakresy kompetencji, z których każdy wymagałby oddzielnego sposobu weryfikacji. Niemożliwe jest spójna weryfikacja efektu sformułowanego w tak złożony sposób, gdyż każda z jego części składowych może być osiągnięta w różnym stopniu.

Inną nieprawidłowością dotyczącą efektów szczegółowych jest dokładne powtarzanie tych samych efektów w przypadku zajęć wielosemestralnych. Przykładem takiej praktyki są zajęcia z praktycznej nauki języka angielskiego na studiach pierwszego i drugiego stopnia, a także na seminarium magisterskim (na trybie stacjonarnym i niestacjonarnym). Formułowanie efektów dla zajęć w ten sposób prowadzi do tego, że studenci wielokrotnie osiągają efekty uczenia się, których osiągnięcie zostało potwierdzone zaliczeniem zajęć w semestrze wcześniejszym lub zaliczeniem innych zajęć.

Na ocenianym kierunku prowadzone jest fakultatywne przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela, prawidłowo i zgodnie ze standardem zaplanowane na studiach I i II stopnia. Przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela zakłada uwzględnienie w programie studiów pełnego katalogu ogólnych efektów uczenia się ze standardu, ale nie zakłada powiązania tych efektów z ogólnymi efektami uczenia się sformułowanymi dla kierunku, co powoduje, że ścieżka nauczycielska nie jest zintegrowana z ogólnymi efektami uczenia się dla kierunku, lecz z odrębnym katalogiem ogólnych efektów uczenia się.

Na poziomie efektów szczegółowych sformułowanych dla zajęć i grup zajęć brak jest zgodności z efektami szczegółowymi ze standardu, co wynika z faktu, że Uczelnia dowolnie parafrazuje efekty ze standardu, pomija lub rozbudowuje ich fragmenty, a niejednokrotnie formułuje nowe efekty, które do standardu nie nawiązują w ogóle. Dla przykładu, nie uwzględniono żadnych efektów z grupy zajęć C ze standardu – Podstawy dydaktyki i emisja głosu, formułując w zamian nowe efekty np. (zna i rozumie) „K_W01 w sposób pogłębiony specyfikę metodyki nauczania języka angielskiego na tle językoznawstwa stosowanego”, „K_W02 kluczową terminologię związaną z metodyką nauczania języka obcego i podstawowe techniki nauczania systemów języka i sprawności językowych”; (potrafi) „K_U01 posługiwać się zaawansowaną terminologią i aparatem pojęciowym z zakresu językoznawstwa stosowanego ze szczególnym uwzględnieniem metodyki nauczania języka angielskiego”, „K_U03 wykorzystać zdobytą wiedzę do opisanie i rozwiązania problemu oraz wykonania projektu naukowego dotyczącego tematyki z zakresu dyscypliny językoznawstwo stosowane w tym: zmodyfikować materiał z podręcznika adekwatnie do własnych potrzeb, napisać prosty plan lekcji na podstawie materiału z podręcznika” itd. Uwagi do pozostałych zajęć i grup zajęć są analogiczne. Nieprawidłowość ta uniemożliwia weryfikację osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się określonych w standardzie.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1¹⁰(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne z misją i strategią Uczelni. Mieszczą się one w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek: literaturoznawstwie (jako dyscyplinie wiodącej) i językoznawstwie, a także w dyscyplinie nauk o kulturze i religii, do której kierunek nie jest przyporządkowany. Koncepcja kształcenia powiązana jest z prowadzoną na uczelni działalnością naukową we wszystkich wspomnianych dyscyplinach. Koncepcja kształcenia jest również zorientowana na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego.

Efekty uczenia się są zgodne z profilem ogólnoakademickim oraz z koncepcją kształcenia. Nie uwypuklają jednak wiodącej roli dyscypliny literaturoznawstwo: ogólne efekty uczenia się założone dla

¹⁰W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

kierunku odnoszą się w większym stopniu do językoznawstwa. Efekty uczenia się uwzględniają również wiedzę z dyscypliny nauk o kulturze i religii. Efekty uczenia się nie odpowiadają w pełni charakterystykom 2. stopnia właściwych poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji, odnosząc się niepoprawnie do charakterystyk WG i WK, a także nie uwzględniając pełnego ich zakresu. Brak spójności zauważalny jest również w sposobie formułowania efektów uczenia się. Jest to nieprzejrzysty system, który nie jest na kierunku konsekwentnie stosowany. Dla studiów drugiego stopnia sformułowano dwa różne zestawy efektów ogólnych, jeden dla trybu stacjonarnego i niestacjonarnego wieczorowego, drugi dla trybu niestacjonarnego zaocznego. Na każdym z poziomów (efekty ogólne dla kierunku, efekty szczegółowe dla zajęć) obecne są nieprawidłowości w sposobie formułowania efektów. Ogólne efekty uczenia się opisują zachodzące na siebie obszary wiedzy i umiejętności, z kolei efekty szczegółowe dla poszczególnych zajęć powielają efekty ogólne lub/i są niezgodne z celami zajęć; w innych przypadkach w ogóle brakuje sformułowania efektów szczegółowych. Ponadto, przede wszystkim w przypadku zajęć wielosemestralnych, są one powtarzalne. Powyższe nieprawidłowości w sposobie formułowania efektów uczenia się skutkują trudnościami w opracowaniu w pełni efektywnego systemu ich weryfikacji.

Ogólne efekty uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne ze standardem. Natomiast efekty uczenia się dla zajęć i grup zajęć nie zawierają pełnego zakresu szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie wpływają na ogólną ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika natomiast z nieprawidłowości dotyczących:

1. niejasnego statusu dyscypliny nauki o kulturze i religii w koncepcji i celach kształcenia, a także w efektach uczenia się;
2. sformułowania dwóch różnych wykazów efektów uczenia się dla studiów niestacjonarnych drugiego stopnia;
3. sformułowania w sposób niewystarczająco specyficzny ogólnych efektów uczenia się dla kierunku w odniesieniu do dyscyplin;
4. nieprawidłowego odzwierciedlenia w ogólnych efektach uczenia się proporcji przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych;
5. niepełnej zgodności efektów uczenia się z charakterystykami PRK;
6. sformułowania ogólnych efektów uczenia się w sposób zbyt szeroki i niezrozumiały;
7. powielania efektów ogólnych w efektach szczegółowych dla poszczególnych zajęć oraz niezgodności efektów szczegółowych z celami zajęć;
8. sformułowania szczegółowych efektów uczenia się w przypadku zajęć wielosemestralnych w sposób nieuwzględniający progresu kompetencji w kolejnych semestrach;
9. nieuwzględnienia w efektach ogólnych i szczegółowych progresu wiedzy i umiejętności pomiędzy studiami pierwszego i drugiego stopnia;
10. nieuwzględnienia pełnego katalogu efektów szczegółowych ze standardu w efektach przyjętych dla zajęć i grup zajęć.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

1. Rekomenduje się urealnienie listy zawodów, do których wykonywania przygotowuje studiowanie na kierunku.
2. Rekomenduje się urealnienie koncepcji kształcenia w odniesieniu do nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
3. Rekomenduje się zrewidowanie efektów uczenia się dla zajęć pod kątem projektowanych poziomów biegłości językowej, z uwzględnieniem wymagań wstępnych, a także progresji kompetencji językowych studentów w poszczególnych semestrach.
4. Rekomenduje się uwzględnienie w efektach uczenia się dla kierunku możliwości realizacji ścieżki nauczycielskiej.

Zalecenia

1. Zaleca się przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych w sposób zgodny z koncepcją kształcenia i spójny z katalogiem efektów uczenia się.
2. Zaleca się zapewnienie tych samych efektów uczenia się na studiach drugiego stopnia niezależnie od trybu studiów.
3. Zaleca się sformułowanie ogólnych efektów uczenia się specyficznych w odniesieniu do dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek.
4. Zaleca się odniesienie się w efektach uczenia się do dyscyplin naukowych w sposób adekwatny do proporcji przyporządkowania kierunku do tych dyscyplin.
5. Zaleca się zapewnienie pełnej zgodności efektów uczenia się z charakterystykami PRK dla poziomu 6 i 7 (odpowiednio dla studiów pierwszego i drugiego stopnia).
6. Zaleca się zapewnienie przejrzystości systemu efektów uczenia się przyjętego dla kierunku.
7. Zaleca się sformułowanie szczegółowych efektów uczenia się w sposób specyficzny dla poszczególnych zajęć i odpowiadający ich zakresowi, nie powielając ogólnych efektów uczenia się.
8. Zaleca się sformułowanie efektów uczenia się dla zajęć wielosemestralnych w sposób uwzględniający progres i zakres kompetencji przewidzianych do opanowania w kolejnych semestrach.
9. Zaleca się sformułowanie ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się w sposób uwzględniający progres wiedzy i umiejętności pomiędzy studiami pierwszego i drugiego stopnia.

10. Zaleca się uwzględnienie pełnego katalogu szczegółowych efektów uczenia się określonych w standardzie na poziomie zajęć i grup zajęć.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Nie jest w pełni możliwa ocena treści programowych, co związane jest ze wspomnianym już w kryterium 1 brakiem kompletności sylabusów, które te treści zawierają. Dostępne treści programowe na obu stopniach studiów nie w pełni zapewniają osiągnięcie przewidzianych dla tych zajęć szczegółowych efektów uczenia się. W dużej mierze jest to wynikiem nadmiernego akcentowania w treściach programowych elementów wiedzy, z pominięciem aspektów dotyczących umiejętności i kompetencji społecznych, formułowanie treści w sposób encyklopedyczny, czy wręcz lakoniczny, co sprawia, że powiązanie ich z poszczególnymi efektami dla zajęć (nawet efektami z kategorii wiedzy) jest praktycznie niemożliwe. Nieprawidłowości w formułowaniu treści programowych dotyczą wielu zajęć. Na przykład, zajęcia *fonologia historyczno-porównawcza* realizują następujące treści: ogólna teoria zmian fonologicznych; metody rekonstrukcji językowej; fragmenty analizy protoindoeuropejskiego oraz języków germańskich i słowiańskich w ujęciu historycznym, a szczegółowe efekty uczenia się obejmują, między innymi, w zakresie wiedzy: „zdobywa/pogłębia wiedzę o projektowaniu badań w dziedzinie filologii, a w szczególności o problemach, metodach, technikach i narzędziach badawczych”, w zakresie umiejętności: „potrafi zastosować podstawową/pogłębioną metodologię językoznawczą” (nie doprecyzowano, w jakim działaniu metodologia ta ma być zastosowana), w zakresie kompetencji społecznych: „rozumie rolę kształcenia ustawicznego i ma przekonanie o potrzebie rozwoju osobistego i zawodowego; definiuje kolejne etapy tego rozwoju”.

Kolejnym przykładem braku powiązań pomiędzy treściami programowymi a szczegółowymi efektami uczenia się są zajęcia *regionalne warianty języka angielskiego*. Wyszczególnione treści obejmują listę omawianych dialektów, a jeden z efektów to: „zdobywa/pogłębia wiedzę o projektowaniu badań w dziedzinie filologii, a w szczególności o problemach, metodach, technikach i narzędziach badawczych” oraz „potrafi zastosować podstawową/pogłębioną metodologię językoznawczą”. Powiązanym problemem, który ilustrują powyższe przykłady, jest niezapewnienie poprzez treści programowe osiągnięcia zaplanowanych dla zajęć efektów uczenia się, ponieważ efekty te są zbyt ogólne, przeniesione z poziomu efektów uczenia się dla kierunku (o czym była mowa w kryterium 1). Z kolei, na zajęciach *amerykańska proza nowatorska po drugiej wojnie światowej* najważniejsze treści obejmują listę nurtów literackich: proza postmodernistyczna (K. Vonnegut, D. Barthelme, R. Coover), pisma krytyczne autorstwa pisarzy neoawangardowych (J. Barth, R. Federman), nowe dziennikarstwo (T. Capote, T. Wolfe, N. Mailer), nowatorskie narracje autobiograficzne (J. Kosiński), realizm magiczny (T. O'Brien). Efekty dla tych zajęć obejmują między innymi: (zna i rozumie) „zasady projektowania badań literaturoznawczych i kulturoznawczych, a w szczególności stosowania metod i narzędzi w formułowaniu problemów badawczych, ze szczególnym uwzględnieniem amerykańskiej prozy eksperymentalnej”. Treści natomiast nie odnoszą się w żadnym stopniu do projektowania badań ani formułowania problemów badawczych.

Mimo wskazanych powyżej wad, treści programowe są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach literaturoznawstwo i językoznawstwo, do których kierunek jest przyporządkowany, a także w dyscyplinie nauk o kulturze i religii, do której kierunek nie jest przyporządkowany, ale która odgrywa znaczącą rolę w koncepcji i celach kształcenia na kierunku. Treści programowe są również powiązane z zakresem działalności naukowej nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku filologia angielska. Treści uwypuklają ukierunkowania na wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne w zakresie prowadzenia badań, co jest kluczowe dla studiów o profilu ogólnoakademickim. Innymi słowy, treści programowe określone dla poszczególnych zajęć przygotowują studentów do prowadzenia badań, co w pełni potwierdziły hospitacje zajęć.

Ponieważ program studiów jest niekompletny, to nie opisuje w sposób kompleksowy treści programowych. Mimo tej nieprawidłowości, dostępne treści charakteryzuje przyjęcie perspektywy problemowej i przekrojowej, a także interdyscyplinarnej. Treści o charakterze przekrojowym realizowane są na wielu zajęciach, spośród których można wymienić: *zróżnicowane podejście w nauczaniu języka obcego, dwujęzyczność i wielojęzyczność, kultura afroamerykańska po 1900 roku, satyra w literaturze angielskiej*. Interdyscyplinarność charakteryzuje treści w zajęciach takich jak: *XXI o XIX: epoka wiktoriańska w kulturze współczesnej*, które łączą zagadnienia historyczne, kulturoznawcze, literaturoznawcze i medioznawcze, *miasto amerykańskie*: ujęcie interdyscyplinarne, integrujące elementy metodologii kulturoznawstwa, socjologii i literaturoznawstwa oraz metafora w nauce, zajęcia łączące językoznawstwo i nauki o kulturze i religii. Udostępnione do oceny treści programowe są specyficzne dla zajęć tworzących program studiów.

Sekwencja zajęć w planie studiów jest prawidłowa. Sposób rozplanowania zajęć, z przedmiotami o charakterze propedeutycznym poprzedzającymi zajęcia wymagające bardziej zaawansowanej wiedzy, sprzyja realizacji treści kształcenia i umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się właściwych dla kierunku filologia angielska. Treści kształcenia na studiach pierwszego stopnia realizowane są w ramach zajęć o charakterze propedeutycznym z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa, czyli dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, a także kulturoznawstwa. Na tym etapie studenci zapoznawani są z tematyką badań językoznawczych (przedmiot *wstęp do językoznawstwa*) i poziomami opisu języka (fonetyka, fonologia i składnia). W zakresie literaturoznawstwa i kulturoznawstwa zajęcia obejmują *historię literatury brytyjskiej i historię literatury amerykańskiej, wstęp do literaturoznawstwa i wstęp do kulturoznawstwa*, a także *historię Anglii*. Na drugim roku nadal oferowane są kursy obowiązkowe dla wszystkich studentów, takie jak *historia języka angielskiego i historia USA*. Od drugiego roku rozpoczyna się jednocześnie indywidualizacja ścieżki kształcenia, co oznacza obecność w programie studiów na drugim i trzecim roku szerokiej oferty zajęć elektywnych w ramach modułu głównego związanego z wybranym seminaresem dyplomowym, modułu drugiego oraz modułu uzupełniającego. Realizacja modułu głównego oznacza wybór zajęć w jednej z trzech ścieżek: *amerykanistycznej, brytyjskiej lub językoznawczej*. Zajęcia z *praktycznej nauki języka angielskiego* prowadzone na wszystkich trzech latach i obejmują różne komponenty zorientowane przede wszystkim na rozwój kompetencji w języku akademickim. Kształcenie filologiczne wspomagane jest realizacją zajęć obowiązkowych z *logiki, filozofii, ochrony własności intelektualnej* oraz lektoratu z drugiego języka obcego kończącego się egzaminem na poziomie B2. Treści na studiach drugiego stopnia obejmują prawie wyłącznie zajęcia do wyboru realizowane w ramach modułów: modułu niższego na pierwszym roku studiów oraz modułu wyższego na drugim. Zajęcia wybierane są przede wszystkim na podstawie powiązań tematycznych z seminaresem magisterskim. Nieliczne zajęcia niewybieralne na studiach drugiego stopnia obejmują

przedmiot niekierunkowy oraz naukę języka angielskiego dla celów literaturoznawstwa, czyli zajęcia rozwijające kompetencję językową.

Należy jednak zauważyć, że program studiów, oparty w bardzo dużym zakresie na zajęciach do wyboru oraz umożliwiający studentom kształtowanie własnej, indywidualnej ścieżki kształcenia, wpływa na proporcje osiągania ogólnych efektów uczenia się w zakresie dyscyplin, do której kierunku jest przypisany, czyli w dyscyplinach literaturoznawstwo i językoznawstwo. Zajęcia elektywne w ramach poszczególnych modułów przeważnie powiązane są bowiem z profilem i tematyką seminarium. Na przykład na studiach niestacjonarnych zaocznych student, który wybierze ścieżkę *językoznawczą*, zrealizuje w toku 4 semestrów 73 ECTS z językoznawstwa i 12 ECTS z literaturoznawstwa – w takim przypadku literaturoznawstwo nie będzie dyscypliną wiodącą, co zakłada koncepcja kształcenia na kierunku. Sytuacja wygląda podobnie na studiach pierwszego stopnia: kształtowanie przez studentów nieformalnej ścieżki kształcenia na semestrach 3-6 wpływa na proporcję dyscyplin w ich indywidualnym programie kształcenia. Oznacza to, że dyscyplina wiodąca jest uzależniona od wybranej ścieżki, co jest nieprawidłowością.

Sekwencja zajęć w module kształcenia nauczycieli jest co do zasady prawidłowa. Kształcenie psychopedagogiczne poprzedza dydaktyczne, a praktyki ulokowane są w planie studiów w taki sposób, aby student posiadał kompetencje pozwalające na ich realizację, tj. zgodnie ze standardem do „konfrontowania nabytej wiedzy z zakresu dydaktyki szczegółowej (metodyki nauczania) z rzeczywistością pedagogiczną”. Zgodnie z wytycznymi standardu, przewidziano również zintegrowanie zajęć w grupie zajęć B z praktykami psychopedagogicznymi – zaprojektowano 1/3 godzin zajęć w formie warsztatów z zakresu psychologii oraz pedagogiki (*psychologia-warsztaty, pedagogika-warsztaty*), a dwie trzecie godzin zajęć jest realizowanych w formie wykładów i ćwiczeń. Zgodnie ze standardem w programie studiów umożliwiono studentom wybór właściwego wymiaru zajęć w grupie A.

Treści programowe w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela, podobnie jak wcześniej omawiane efekty uczenia się, nie są w pełni zgodne z wytycznymi standardu, gdyż nieprawidłowości przeniesione zostały z poziomu efektów szczegółowych na poziom treści kształcenia. Przykładem mogą być tu ponownie zapisy dotyczące grupy zajęć C. Treści przyjęte w ramach tych zajęć nie uwzględniają treści wynikających ze standardu. Dla przykładu, nie uwzględniono poniższych treści z grupy zajęć C standardu w programie ścieżki nauczycielskiej dedykowanym podstawom dydaktyki i emisji głosu takie jak: dydaktyka ogólna a dydaktyki szczegółowe, procesy społeczne w klasie, koncepcje nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, a także wiele innych. Dodatkowo, przyjęte treści nie umożliwiają również osiągnięcia efektów uczenia się założonych dla tych zajęć np. efektu „K_W03 w sposób pogłębiony tendencje rozwoju badań językoznawczych (w szczególności badań mających zastosowanie do klasy szkolnej), w tym rozumie podstawowe różnice indywidualne pomiędzy uczącymi się języka i ich wpływ na dobór metod nauczania”, gdyż w treściach nie uwzględniono żadnych tendencji w rozwoju badań językoznawczych”, na temat których student ma osiągnąć pogłębioną wiedzę.

Czas trwania studiów został prawidłowo określony zarówno w przypadku studiów pierwszego stopnia (6 semestrów, 180 ECTS), jak i drugiego stopnia (4 semestry, 120 ECTS). Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów jest więc ustalony poprawnie. Liczba godzin i punktów ECTS w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela odpowiada minimalnym wymaganiom określonym w standardzie, jednak z uwagi na nieprawidłowości w zakresie

efektów uczenia się oraz treści kształcenia, nie można stwierdzić, jaka część godzin i punktów służy jego realizacji.

W ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów, na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia realizowanych jest 1950 godzin, na studiach niestacjonarnych wieczorowych – 1850 godzin, na studiach stacjonarnych drugiego stopnia – 720 godzin, a na studiach niestacjonarnych zaocznych – 520 godzin. Wskaźniki te są prawidłowe.

Zajęcia prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów oraz seminariów. Proporcje zajęć realizowanych w poszczególnych formach nie budzą zastrzeżeń. Zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia, przeważają formy zajęć sprzyjające aktywnej postawie studenta i rozwijaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych potrzebnych do prowadzenia badań filologicznych, zgodnie z ogólnoakademickim profilem studiów. Zapewnia to program oparty o bogatą i różnorodną ofertę zajęć do wyboru na studiach pierwszego stopnia (obu form) oraz na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia.

Program studiów umożliwia studentom wybór zajęć w wymiarze 68 ECTS (studia pierwszego stopnia) oraz 112 ECTS (studia stacjonarne drugiego stopnia) i 100 ECTS (studia niestacjonarne drugiego stopnia), w związku z czym wymóg, zgodnie z którym program studiów powinien umożliwić studentom wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, został spełniony.

Program studiów pierwszego i drugiego stopnia obejmuje zajęcia związane z prowadzoną na Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach językoznawstwa i literaturoznawstwa, do których przyporządkowano kierunek, oraz w dyscyplinie nauk o kulturze i religii. Oferta wykładów, ćwiczeń oraz seminariów na obu poziomach studiów, która jest aktualizowana z roku na rok, odzwierciedla zainteresowania naukowe nauczycieli akademickich i prowadzone przez nich badania. Stąd przykładowo na stacjonarnych studiach pierwszego stopnia pula zajęć elektywnych obejmuje między innymi następujące kursy z dyscyplin, do których przypisany jest kierunek oraz z zakresu kulturoznawstwa: *regionalne warianty języka angielskiego, wstęp do pragmatyki, historia teorii przekładu, podstawowe pojęcia w uczeniu się języka obcego, trudności z angielskim przekładem polskich tekstów z zakresu turystyki, miasto amerykańskie od roku 1900 do dziś: ujęcie interdyscyplinarne, amerykańskie mass media*.

Program studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie języka angielskiego do poziomu C1 w przypadku studiów pierwszego stopnia oraz C2 w przypadku studiów drugiego stopnia. Na studiach drugiego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych prowadzone są zajęcia rozwijające kompetencje językowe w wymiarze odpowiednio 60 i 28 godzin. W efektach uczenia się dla niestacjonarnych studiów zaocznych nie podano poziomu biegłości, co jest nieprawidłowością omówioną w kryterium 1. W karcie przedmiotu dla tych zajęć również brak sprecyzowania poziomu biegłości. Te zajęcia, prowadzone na studiach drugiego stopnia na obu trybach, to *nauka języka angielskiego dla celów literaturoznawstwa*, oferujące zintegrowane nauczanie przedmiotowo-językowe.

W nawiązaniu do zajęć poświęconych kształceniu językowemu trzeba też podkreślić niejasny status przedmiotu *nauka języka angielskiego dla celów literaturoznawstwa* w programie studiów i efektach kształcenia. Choć przyporządkowano go do efektów ogólnych powiązanych z dyscypliną językoznawstwo, szczegółowe efekty uczenia się dla tych zajęć wskazują jednak na to, że służą

kształceniu językowemu. Przy założeniu, że zajęcia te przypisane są do dyscypliny naukowej, w programie studiów brakuje zajęć rozwijających kompetencje językowe i tym samym niemożliwy do osiągnięcia jest efekt uczenia się dotyczących tych kompetencji.

Dodatkowa nieścisłość w informacji o założonym poziomie biegłości w języku angielskim na studiach drugiego stopnia wynika z tego, że w kartach wielu zajęć przedmiotowych na drugim roku tych studiów zawarto adnotację o kształceniu przedmiotowym w języku angielskim na poziomie B2+, co jest niespójne z efektami kształcenia dla studiów stacjonarnych drugiego stopnia.

Poza kształceniem kompetencji w zakresie języka angielskiego, na obu stopniach studiów oferowane są zajęcia z drugiego języka obcego nowożytnego. Na studiach pierwszego stopnia zajęcia te rozwijają biegłość do poziomu B2. Odbywają się one w formie 240-godzinnego lektoratu i przypisano im 10 punktów ECTS. Osiągnięcie poziomu B2 weryfikowane jest obowiązkowym egzaminem końcowym. Na studiach drugiego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych zaocznych nauka drugiego języka obcego realizowana jest w ramach zajęć przedmiotowych w tym języku oferowanych z puli zajęć na wydziale w wymiarze 30 godzin, a zakładanym docelowym poziomem jest B2+.

W programie kierunku filologia angielska zapewniono zrealizowanie przez studentów 5 ECTS w ramach dziedziny nauk społecznych.

Jak już wspomniano powyżej, koncepcja kształcenia nie zakłada prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, lecz na studiach drugiego stopnia niestacjonarnych zaocznych zajęcia prowadzone są częściowo w formie zdalnej. Ich wymiar jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie, tj. nie przekracza 75% ogólnej liczby punktów ECTS.

Metody kształcenia obejmują zarówno metody podające, jak i aktywizujące. Metody dydaktyczne są dobierane pod względem celów zajęć i ich formy, przykładowo, wykłady najczęściej prowadzone są metodą podawczą, często przy wsparciu narzędzi multimedialnych, a także z elementami dyskusji. W trakcie konwersatoriów wykorzystuje się głównie metody takie jak dyskusja i praca z tekstem, czasem inne metody aktywizujące, takie jak zadania w parach i grupach. Zastosowane metody kształcenia umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Należy jednak zaznaczyć, że ze względu na podanie niepełnej lub zdawkowej informacji dotyczących stosowanych metod kształcenia w kartach niektórych przedmiotów uzyskanie pełnego obrazu na temat sposobów prowadzenia zajęć na kierunku jest niemożliwe. W niektórych kartach są podane wybrane metody, na przykład w karcie zajęć *historia słownictwa angielskiego* wskazano użycie dyskusji, w karcie seminarium magisterskiego *tłumaczenie i media* wskazano analizę studium przypadku. W wielu przypadkach typu stosowanych procedur trzeba się jednak domyślać na podstawie krótkich, lakonicznych opisów zajęć (prezentacje, świadomość kulturowa a przekład, tekstualne aspekty przekładu). W wielu kartach brak nawet wzmianki na temat metod (na przykład w kartach zajęć *gramatyka kontrastywna polsko-angielska: składnia, podstawy dydaktyki, wstęp do pragmatyki* i innych). Wymienione przykłady wskazują, że informacja na temat stosowanych metod jest fragmentaryczna i niekompletna, a w opisach zajęć nie jest widoczna ich innowacyjność i różnorodność. W doborze metod są uwzględnione najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się, obejmujące narzędzia multimedialne i komputerowe.

W kształceniu wykorzystywane są metody i techniki kształcenia na odległość. Wykorzystywane przez Uczelnię narzędzia, m.in. platformy e-learningowe, służą głównie jako narzędzia wspierające prowadzenie zajęć w trybie stacjonarnym. Wykorzystywane są one jako platformy wymiany

materiałów dydaktycznych oraz komunikatory ułatwiające przekazywanie informacji pomiędzy studentami i nauczycielami akademickimi. Narzędzia te wykorzystywane są także do komunikacji indywidualnej ze studentem podczas tutoringu czy wymian zagranicznych. Należy jednak zauważyć, że na niestacjonarnych studiach zaocznych drugiego stopnia na pierwszym roku studiów wszystkie zajęcia odbywają się w budynku, natomiast na drugim roku wszystkie zajęcia prowadzone są w trybie zdalnym. Ustalenia te nie są jednak jednoznaczne i stałe, bowiem w sylabusach zajęć na pierwszym roku niestacjonarnych zaocznych studiach drugiego stopnia znajdują się zapisy dopuszczające tryb zdalny. Przykładem są zajęcia wykładowe *wybrane zagadnienia z metodyki* realizowane w roku akademickim 2023/2024, w sylabusie których dodano zapis: „Jeśli przedmiot prowadzony jest w trybie zdalnym, student zobowiązany jest posiadać włączoną kamerę i mikrofon”. Decyzja o wprowadzeniu trybu zdalnego w odniesieniu do wszystkich zajęć wynikała z prośb i potrzeb studentów związanych z czynnikami ekonomicznymi, zajęcia zdalne pozwalają bowiem na oszczędność czasu i środków finansowych. Z drugiej jednak strony kształcenie w trybie zdalnym na wszystkich zajęciach na danym semestrze może prowadzić do nieosiągnięcia przez studentów niektórych efektów uczenia się, zwłaszcza w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. W sylabusach zajęć brak informacji na temat zdalnego trybu zajęć, brak również informacji dotyczących dostosowania metod kształcenia i oceniania do trybu zdalnego. Nasuwa się wniosek, że decyzja o wprowadzeniu trybu zdalnego motywowana jest wyłącznie względami logistycznymi, bez uwzględnienia typu zajęć, efektów uczenia się oraz metod prowadzenia zajęć i oceniania.

Stosowane metody dydaktyczne stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Jest to najbardziej widoczne na zajęciach prowadzonych w ramach seminariów dyplomowych, zwłaszcza na studiach drugiego stopnia, gdzie studenci przygotowują i prowadzą własne projekty badawcze, jednak aktywność studentów pobudzana jest na różnych zajęciach na obu stopniach studiów. Hospitacje zajęć potwierdziły aktywne zaangażowanie studentów, którzy wykonywali zadania wymagające wysiłku poznawczego oraz wchodzili w interakcje z prowadzącym i z innymi uczestnikami zajęć.

Przyjęte na kierunku formy zajęć, jak i wykorzystywane przez wykładowców metody dydaktyczne umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej oraz udziału w pracach w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek, a także w zakresie dyscypliny nauk o kulturze i religii. Dotyczy to zwłaszcza seminariów dyplomowych oraz zajęć elektlywnych pełniących funkcję pomocniczą w stosunku do seminarium. Na studiach pierwszego stopnia studenci są przygotowani do działalności badawczej poprzez krytyczną analizę tekstów i udział w zadaniach problemowych, natomiast na studiach drugiego stopnia studenci podejmują już własne badania.

Stosowane metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka angielskiego na poziomie C1 w przypadku studiów pierwszego stopnia oraz C2 w przypadku studiów drugiego stopnia. Metody kształcenia umożliwiają także dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość w sesjach tutoringowych, konsultacjach i udostępnianiu zadań i materiałów na platformach e-learningowych sprzyja indywidualizacji ścieżki dydaktycznej.

Uczelnia zaplanowała praktyki nauczycielskie w ramach ścieżki kształcenia nauczycieli. Mają miejsce na jej 3 i 4 etapie. Etap 3 obejmuje praktyki psychopedagogiczne w liczbie 30 godzin, 1 ECTS oraz praktyki dydaktyczne w szkole podstawowej w liczbie 30 godzin, 1 ECTS. Etap 4 to dwa rodzaje praktyk

dydaktycznych: w szkole podstawowej w wymiarze 30 godzin, 1 ECTS oraz w liceum – 60 godzin, 3 ECTS. Sumarycznie praktykom przypisano 150 godzin oraz 5 ECTS. Spełnienie liczbowych wskaźników standardu jest tu prawidłowe.

Analiza jakościowa programu praktyk już takiej zgodności ze standardem nie wykazuje. Efekty uczenia się przyjęte dla praktyk nie uwzględniają pełnego katalogu efektów uczenia się w brzmieniu ze standardu. Uczelnia ponownie sformułowała własne efekty, które tylko w niewielkim stopniu nawiązują do efektów ze standardu, co nie jest praktyką dopuszczalną w przypadku studiów objętych standardem. Konsekwentnie, katalog treści programowych dla praktyk psychologiczno-pedagogicznych oraz dydaktycznych nie został prawidłowo określony. Metody weryfikacji efektów uczenia się dla praktyk nauczycielskich są wieloaspektowe i dobrze dobrane, posiadają jednak zasadniczą wadę – brak odniesienia do efektów uczenia się założonych dla praktyk. Zostały one ocenione w kryterium 3 raportu, gdzie sformułowano stosowną rekomendację.

Organizacja i nadzór nad realizacją praktyk zawodowych nauczycielskich są właściwe – z ramienia Uczelni opiekę sprawuje Pełnomocnik ds. kształcenia nauczycieli, a w każdej ze szkół wyznaczany jest opiekun szkolny – nauczyciel przedmiotu język angielski. Praktyki mają miejsce w szkołach działających w systemie oświaty, podstawowych – na II etapie edukacyjnym (w klasach 4-8) oraz w ponadpodstawowych – na III etapie edukacyjnym (w liceum). Dobór miejsc odbywania praktyk oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów praktyk, są zgodne z wymogami standardu.

Zajęcia są rozplanowane w sposób optymalny z uwzględnieniem zasad higieny pracy. Organizacja dnia pozwala na udział w zajęciach na Uczelni, jak i uczenie się poza jej murami.

Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. W jednym dniu odbywa się przeciętnie 2-5 zajęć, choć zdarzają się też dni w tygodniu wolne od zajęć dydaktycznych. Między zajęciami są 15-minutowe przerwy, zdarzają się też okienka. W semestrze na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia w trakcie sesji na danym roku odbywa się od jednego do czterech egzaminów. W zależności od konkretnej sesji, zdarzają się egzaminy lub zaliczenia pisemne prowadzone dzień po dniu. Na studiach niestacjonarnych zaocznych nie ma egzaminów, tylko zaliczenia ustne i pisemne, niektóre odbywają się w formie zdalnej.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się, zapewniają osiągnięcie wszystkich ogólnych i szczegółowych efektów. Uwzględniają też w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach literaturoznawstwo i językoznawstwo, do których jest przyporządkowany kierunek, a

także w dyscyplinie nauk o kulturze o religii, do której nie jest przyporządkowany. Treści programowe uwzględniają również wyniki działalności naukowej uczelni w tych dyscyplinach. W przypadku zajęć z zakresu przygotowania do zawodu nauczyciela, treści programowe nie są w pełni zgodne ze standardem kształcenia nauczycieli.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Jest również spełniony warunek, by co najmniej połowa punktów ECTS na studiach stacjonarnych była uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów.

Liczba godzin i punktów ECTS w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela odpowiada minimalnym wymaganiom określonym w standardzie, jednak z uwagi na nieprawidłowości w zakresie efektów uczenia się oraz treści kształcenia, nie można stwierdzić, jaka część godzin i punktów de facto służy jego realizacji. Harmonogram realizacji programu studiów w module kształcenia nauczycieli jest wewnętrznie spójny i zgodny ze standardem.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Program praktyk zawodowych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela nie w pełni odpowiada wymogom standardu w zakresie efektów uczenia się i treści programowych. Organizacja praktyk, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów są zgodne z wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia nauczycieli, jednakże z uwagi na problemy zdiagnozowane w odniesieniu do programu, nie są w procesie kształcenia właściwie wykorzystywane. Dobrze zorganizowano nadzór nad realizacją praktyk, ale skuteczność weryfikacji efektów uczenia się osiąganych podczas praktyk budzi zastrzeżenia.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Sformułowane rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. braku silnych powiązań pomiędzy treściami programowymi a szczegółowymi efektami uczenia się;
2. uzależnienia dyscypliny wiodącej od wyboru ścieżki kształcenia ze względu na wysoką proporcję zajęć elektywnych na studiach pierwszego i drugiego stopnia;
3. nieuwzględniania kompletu treści wynikających ze standardu;
4. braku dostosowania programu praktyk w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela do warunków określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się jednoznaczne określenie statusu zajęć oferujących zintegrowane nauczanie przedmiotowo-językowe.
2. Rekomenduje się ujednolicenie odniesień do zakładanych poziomów biegłości językowej w kartach przedmiotów.
3. Rekomenduje się uzupełnienie kart zajęć o metody kształcenia stosowane w celu umożliwienia studentom osiągnięcia szczegółowych efektów uczenia się.
4. Rekomenduje się uwzględnienie profilu zajęć oraz efektów uczenia się przy desygnowaniu zajęć do prowadzenia w trybie zdalnym oraz umieszczenie informacji o nauczaniu zdalnym w sylabusach zajęć.

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie powiązań pomiędzy treściami programowymi zajęć a szczegółowymi efektami uczenia się.
2. Zaleca się zapewnienie stałości dyscypliny wiodącej niezależnie od wybranej ścieżki kształcenia i tematyki seminarium dyplomowego.
3. Zaleca się zapewnienie w programie kształcenia nauczycieli pełnego katalogu treści kształcenia wynikających ze standardu.
4. Zaleca się, w odniesieniu do praktyk nauczycielskich – dostosowanie programu praktyk zawodowych w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela do warunków określonych w standardzie, w tym przypisanie do nich efektów uczenia się zgodnych ze standardem oraz zapewnienie treści programowych umożliwiających ich osiągnięcie.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunkiem ubiegania się o przyjęcie na studia I stopnia na kierunek filologia angielska (ostatnia rekrutacja miała miejsce w roku akademickim 2021/2022) jest posiadanie świadectwa dojrzałości (stara lub nowa matura), matury międzynarodowej (IB), matury zagranicznej lub matury europejskiej (EB). Wprowadzono odpowiednie przeliczniki ocen na punkty dla każdego rodzaju matury. W postępowaniu kwalifikacyjnym decyduje liczba uzyskanych punktów w odniesieniu do ocen z języka polskiego, matematyki oraz języka angielskiego. Premiowane jest zdawanie przedmiotów konkursowych na poziomie rozszerzonym, gdyż przedmioty te mają wyższy przelicznik punktowy (poziom podstawowy 0,6, poziom rozszerzony 1), przy czym, jeśli chodzi o język angielski, nie jest uwzględniany poziom podstawowy. Największą wagę ma język angielski (70%), pozostałe przedmioty

to 15% każdy. Finaliści i laureaci Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Angielskiego otrzymują maksymalną liczbę punktów. Zasady rekrutacji są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się na studiach pierwszego stopnia.

Warunkiem ubiegania się o przyjęcie na studia II stopnia na kierunek filologia angielska (rekrutacja na rok akademicki 2023/2024) na studia niestacjonarne (na studia stacjonarne nie jest obecnie prowadzona rekrutacja na ten kierunek) jest posiadanie tytułu licencjata lub magistra dowolnego kierunku studiów. Wszyscy kandydaci zobowiązani są zdać egzamin sprawdzający przygotowanie do studiów II stopnia filologii angielskiej. Egzamin składa się ze sprawdzenia wiedzy w zakresie dyscyplin oraz znajomości języka angielskiego. Kandydaci zdają egzamin z języka angielskiego na poziomie C1 lub okazują certyfikat potwierdzający znajomość tego języka na poziomie C1 lub wyższym, co zapewnia dobór odpowiednich kandydatów. W zakresie wiedzy pozajęzykowej, kandydaci przystępują do egzaminu pisemnego w języku angielskim, który obejmuje zagadnienia z 1) literatury i kultury brytyjskiej, 2) literatury i kultury amerykańskiej, 3) językoznawstwa teoretycznego i stosowanego. Zakres zagadnień do egzaminu podany jest do wiadomości publicznej w uchwale rekrutacyjnej. Kandydat wybiera jeden z trzech zestawów pytań, co oznacza, że dokonuje wyboru między znajomością literatury i kultury brytyjskiej, amerykańskiej i językoznawstwem. Zasady rekrutacji są takie same dla kandydatów z dyplomem ukończenia studiów uzyskanych w Polsce i za granicą. Od kandydatów nie jest wymagana znajomość języka polskiego. Oznacza to, że dobór kandydatów nie jest adekwatny w przypadku osób, które wybierają ścieżkę nauczycielską.

Kryteria przyjęcia na studia II stopnia są selektywne i przejrzyste. Niemniej jednak kryteria te nie umożliwiają odpowiedniego doboru kandydatów, którzy posiadaliby odpowiednią wiedzę i kompetencje na poziomie 6 PRK w obu dyscyplinach, do których przyporządkowany został kierunek, tj., językoznawstwa i literaturoznawstwa. Oczekiwana wiedza w zakresie dyscypliny naukowej dotyczy tylko jednej dyscypliny (student wybiera albo zagadnienia związane z literaturą albo z językoznawstwem).

Zasady rekrutacji na studia I i II stopnia są w pełni bezstronne i zapewniają wszystkim kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku filologia angielska. Zasady rekrutacji na studia I stopnia zapewniają osobom z niepełnosprawnością pełny udział w procesie rekrutacji, który odbywa się drogą elektroniczną, a zasady nie zawierają żadnych elementów wykluczających takich kandydatów. Na studia II stopnia kandydaci z niepełnosprawnością rekrutują się na takich samych zasadach, jak pozostali.

Warunki rekrutacji nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

Uczelnia wprowadziła ogólne procedury dotyczące potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia. Procedury te są zgodne z przepisami prawa, a podstawą potwierdzenia efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną jest odniesienie efektów uczenia się posiadanych przez kandydata do efektów uczenia się zdefiniowanych dla modułu kształcenia określonego kierunku, poziomu, profilu i formy studiów, zaliczanych w konkretnym cyklu kształcenia. Uczelnia zgłasza do Biura ds. Jakości Kształcenia listę kierunków studiów, w ramach których będzie przeprowadzony proces potwierdzania efektów uczenia

się zdobytych poza edukacją formalną. Szczegółowe warunki i tryb postępowania rekrutacyjnego podawane są dla zgłoszonych kierunków na dany rok akademicki. Dla kierunku filologia angielska nie określono takich szczegółowych warunków rekrutacyjnych.

Na Uczelni powołano Punkt Konsultacyjny i Doradztwa Edukacyjnego dla wnioskodawców ubiegających się o uznanie efektów uczenia się, a jednym z jego zadań jest wstępne rozpoznanie osiągniętych efektów uczenia się wnioskodawcy w odniesieniu do przedstawionych oczekiwań oraz programów kształcenia oraz sporządzanie bilansu zawodowo-edukacyjnego wnioskodawcy i umieszczenie go w jego portfolio. Weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dokonują odpowiednie komisje weryfikujące ds. potwierdzania efektów uczenia się w oparciu o zgromadzone przez wnioskodawcę portfolio oraz przygotowują stosowne narzędzia potwierdzające efekty uczenia się, np. pytania testowe, zadania problemowe teoretyczne, zadania problemowe praktyczne. W skład komisji wchodzi przedstawiciele nauczycieli akademickich realizujących programy kształcenia. Weryfikacja ma charakter indywidualny i odnosi się do konkretnych efektów uczenia się w modułach. Komisja w ramach swoich prac sporządza indywidualny protokół dla wnioskodawcy, w którym wykazane są: 1) efekt uczenia się uzyskany poza systemem formalnym w odniesieniu do efektu uczenia się zdefiniowanego dla modułu kształcenia, 2) moduł kształcenia, 3) ocena na podstawie zgromadzonego portfolio, 4) ocena na podstawie postępowania potwierdzającego efektu uczenia się, 5) ocena końcowa. Procedury te zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Regulamin studiów Uczelni gwarantuje studentom możliwość przeniesienia się z innej uczelni lub uczelni zagranicznej, a za proces ten odpowiedzialny jest kierownik jednostki dydaktycznej. Przeniesienie się może nastąpić nie wcześniej niż po zaliczeniu pierwszego roku studiów, a Uczelnia określa limit przyjęć oraz tryb i zasady przeniesienia z innej uczelni na poszczególne kierunki studiów. W przypadku studenta ubiegającego się o przeniesienie z innej uczelni, kierownik jednostki dydaktycznej bierze uwagę osiągnięte dotychczas przez studenta efekty uczenia się i na podstawie ich analizy podejmuje decyzję o ewentualnym wyznaczeniu studentowi terminu i sposobu uzupełnienia różnic programowych. Dotyczy to również sytuacji realizowania części programu studiów na innej uczelni lub instytucji krajowej lub zagranicznej. Student zobowiązany jest przedłożyć kartę przebiegu studiów oraz zaświadczenie o posiadaniu praw studenta.

Procedury te, choć nie opisane szczegółowo, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów, gdyż opierają się na analizie uzyskanych dotychczasowych efektów uczenia się.

Zasady i procedury dyplomowania dotyczące kierunku filologia angielska zostały opisane w dokumentach ogólnych i szczegółowych. Zgodnie z Regulaminem studiów praca dyplomowa na kierunku prowadzonym w języku obcym, a takim jest kierunek filologia angielska, przygotowawana jest w języku obcym. Również w takim języku przeprowadzany jest egzamin dyplomowy. Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia naukowego, artystycznego lub praktycznego albo dokonaniem technicznym lub artystycznym, prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami na danym kierunku, poziomie i profilu oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania. Praca dyplomowa musi zostać przygotowana samodzielnie oraz spełniać wymagania merytoryczne i formalne określone przez radę dydaktyczną dla danego kierunku studiów. Dla kierunku filologia angielska opracowano szczegółowe zasady dyplomowania, które obejmują m. in.

zasady wyboru kierującego pracą, wyboru tematów prac i ich zatwierdzania, a także wymagania merytoryczne i formalne wobec pracy dyplomowej oraz kryteria jej oceny i zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego. Zgodnie z zasadami szczegółowymi, oferowane studentom seminaria, w ramach których powstają prace dyplomowe, reprezentują różnorodne aspekty dyscyplin, do których przyporządkowany został kierunek (przy czym eksplicitnie nie wskazano jakie są to dyscypliny). W przypadku zastrzeżeń merytorycznych, co do tematów pracy (zgodność tematu pracy dyplomowej z kierunkiem studiów, profilem studiów, poziomem kształcenia oraz dyscyplinami, do których kierunek studiów jest przyporządkowany) tematy zostają poprawiane i muszą być zatwierdzone przez Radę Naukową Instytutu Anglistyki. Oznacza to, że zakłada się, że prace muszą być zgodne z dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek filologia angielska, tj. literaturoznawstwem i językoznawstwem. Niemniej jednak w kolejnej części dokumentu, dotyczącej wymagań merytorycznych wskazano, że „Dyplomant musi wykazać się umiejętnością gromadzenia, weryfikacji i doboru źródeł bibliograficznych, znajomością i umiejętnością zastosowania na wybranym przez siebie i zaakceptowanym przez opiekuna pracy korpusie badawczym nowoczesnych metod i narzędzi badawczych z dyscyplin literaturoznawstwa, językoznawstwa, jak i nauki o kulturze i religii”. Dopuszcza to powstawanie prac w dyscyplinie nauki o kulturze i religii, do której kierunek nie jest przyporządkowany, ale które są zgodne z koncepcją kształcenia oraz efektami uczenia się.

Pod względem zaawansowania i stopnia samodzielności badawczej prace dyplomowe muszą się różnić między studiami I i II stopnia. Dookreślono, że „Prace dyplomowe na studiach pierwszego stopnia mają mieć charakter opracowań na poziomie podstawowym i mają dowodzić należytego przygotowania do prowadzenia badań naukowych”, natomiast na studiach II stopnia „mają być opracowaniami o charakterze pogłębionym i rozszerzonym, i mają dowodzić umiejętności prowadzenia badań naukowych”. Nakierowanie prac dyplomowych na ich badawczy wymiar jest zgodne z profilem ogólnoakademickim, na którym prowadzony jest kierunek filologia angielska, natomiast w przypadku studiów I stopnia opracowania o charakterze podstawowym nie zapewniają odpowiedniej wiedzy i umiejętności zgodnie z poziomem 6 PRK w charakterystyce WG, która wskazuje na zaawansowany poziom wiedzy. Odzwierciedlają to także wymagania formalne dla pracy dyplomowej na studiach I stopnia, gdzie jej objętość to 10 do 15 stron. Jednocześnie przytoczone wyżej wymagania merytoryczne dotyczące prac dyplomowych w zakresie gromadzenia źródeł oraz zastosowaniem w pracy na korpusie badawczym nowoczesnych metod badawczych są wspólne dla obu poziomów studiów, co jest wymaganiem nierealistycznym przy objętości 10 stron. Dodatkowo dyplomanci na obu poziomach studiów wykazać się mają także „umiejętnością właściwego uporządkowania swojej wypowiedzi, tj. umiejętnością przedstawienia kompletnych tez, dokonania, poprawnego podziału treści, kolejności rozdziałów, itp.”. Wymagania merytoryczne dla studiów I stopnia są zatem wewnętrznie sprzeczne, gdyż z jednej strony dyplomant ma się wykazać umiejętnością zastosowania nowoczesnego aparatu badawczego, a z drugiej strony mają być to prace na poziomie podstawowym, wskazujące na przygotowanie do prowadzenia badań. W szczegółowych procedurach dyplomowania nie określono, z jakich elementów składać się ma praca: czy ma zwierać element teoretyczny i analityczny, czy może być to opracowanie w całości opisowe, czy musi zawierać część empiryczną. Nie wskazano również wprost, jaką strukturę ma mieć praca (czy powinna być podzielona na wstęp, rozdziały, konkluzje). Dopuszcza to całkowitą dowolność pod względem formalnym i utrudnia porównywalność ocen. W procedurach nie określono oczekiwanego poziomu językowego prac dyplomowych na poszczególnych poziomach studiów.

Zróżnicowanie między pracą dyplomową na studiach I i II stopnia widoczne jest w sposobie oceny, gdzie na studiach II stopnia, oprócz tych samych elementów, co na studiach I stopnia, oceniane jest dodatkowo to, czy i w jakim zakresie praca stanowi nowe ujęcie, jak są dobrane i wykorzystane źródła, w jaki sposób praca może zostać wykorzystana (publikacja, udostępnienie instytucjom, materiał źródłowy).

W szczegółowej procedurze dyplomowania określono przebieg egzaminów dyplomowych i również zróżnicowano je w stosunku do poziomów studiów. Na studiach I stopnia jest to pisemny egzamin testowy wielokrotnego wyboru, składający się z zestawów pytań z zakresu trzech specjalizacji prowadzonych na kierunku filologia angielska - *amerykańskiej, brytyjskiej, językoznawczej*, spośród których student wybiera dwie specjalizacje. Zakres tematyczny podawany jest studentom do wiadomości i obejmuje zagadnienia z historii i teorii literatury brytyjskiej i amerykańskiej (w tym listę lektur oraz zestawienie wymaganych pojęć, terminów i tematów), a także zagadnienia ze znajomości realiów kulturowych (np. dla specjalizacji brytyjskiej: regiony geograficzno-ekonomiczne i historyczno-kulturalne; podstawy państwowości: podstawowe instrumenty polityczne; instytucje i zjawiska społeczne, np. system szkolnictwa, stosunki etniczne; instytucje i zjawiska kulturalne, np. prasa, telewizja; wydarzenia bieżące) oraz zagadnienia językoznawcze (np. cechy języka; dźwięki; procesy słowotwórcze; morfologia; składnia; semantyka; pragmatyka i analiza dyskursu; akwizycja języka; odmiany języka). Na studiach II stopnia jest to egzamin ustny, podczas którego student odpowiada na pytania z wiedzy kierunkowej, ogólnohumanistycznej, oraz z problematyki pracy magisterskiej. W zasadach dyplomowania nie sprecyzowano poziomu języka oczekiwanego od prac dyplomowych na studiach I i II stopnia, takie doprecyzowanie nie pojawia się również w programach studiów.

W ramach procesu dyplomowania, studenci uczestniczą w seminariach, które zarówno na studiach I, jak i II stopnia obejmują literaturę i kulturę (brytyjską lub amerykańską) oraz językoznawstwo (teoretyczne i stosowane). Treści kształcenia na seminarium dyplomowym na studiach I stopnia nakierowane są na zadania badawcze i obejmują: metody badawcze, poszukiwanie źródeł i pracę ze źródłami (prymarnymi i sekundarnymi), zasady pisania pracy dyplomowej, a ich celem jest przygotowanie studentów do napisania pracy zgodnie z wymogami formalnymi i metodologicznymi, z zachowaniem poszanowania własności intelektualnej. Dla seminarium dyplomowego nie sformułowano szczegółowych efektów uczenia się. Zajęcia mają umożliwić osiągnięcie kierunkowych efektów uczenia się powiązanych z prowadzeniem badań m.in. w zakresie wiedzy: (zna i rozumie): „K_W07 zasady projektowania badań filologicznych, a w szczególności stosowania metod i narzędzi w formułowaniu problemów badawczych i testowaniu hipotez”, „K_W11 pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego”, w zakresie umiejętności (potrafi): „K_U05 dobrać i zastosować wiedzę z zakresu dyscypliny dla celów komunikacyjnych, dydaktycznych, badawczych”, „K_U06, analizować badania oraz definiować i prowadzić zadania badawcze”, „K_U09, wyszukiwać informacje w różnych źródłach i oceniać ich przydatność w kontekście anglistycznym”. Jeśli chodzi o efekty w zakresie kompetencji społecznych, do osiągnięcia których ma prowadzić seminarium dyplomowe, to są one dość ogólne i nie są powiązane z kompetencjami w zakresie wiedzy dyscyplinowej, np. (jest gotów do): „K_K01, wykorzystania swojej wiedzy, pracy, umiejętności dla dobra społeczności”, „K_K03, przestrzegania zasad etyki zawodowej, rozumie etyczny wymiar swojej działalności”, „K_K07 wyrażania siebie w sposób spójny, przejrzysty, logiczny i konkretny w celu efektywnego funkcjonowania w kontaktach z innymi”. Na studiach II stopnia treści i cele seminariów są sformułowane w sposób analogiczny, natomiast studenci osiągnąć mają bardziej zaawansowane kierunkowe efekty uczenia się, np. w zakresie wiedzy: „K_W02 zaawansowana znajomość kluczowych

metodologii i teorii, współczesnych nurtów i kierunków rozwoju badań nad literaturą, kulturą i językiem, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu anglojęzycznego”, „K_W07 zna i rozumie zasady projektowania zaawansowanych badań filologicznych, a w szczególności twórczego stosowania metod i narzędzi w formułowaniu problemów badawczych oraz testowaniu hipotez”, w zakresie umiejętności: „K_U06, potrafi ocenić przydatność różnych koncepcji teoretycznych do prowadzenia zaawansowanych badań filologicznych i do zróżnicowanych zastosowań praktycznych”, „K_U07 umie analizować badania, definiować je, śledzić przebieg ich realizacji, jak i prowadzić własne zadania badawcze; umie sformułować problem i wyznaczyć metodę”. W przypadku efektów z zakresu kompetencji społecznych również nie wskazano efektów dotyczących kompetencji połączonych z dyscyplinami, do których przyporządkowany został kierunek: „K_K03 rozumie w pełni etyczny wymiar swojej działalności i przestrzega zasad etyki zawodowej”, „K_K04, jest gotów do wzięcia pełnej odpowiedzialności za pracę własną, równocześnie uznając i szanując pracę innych”, „K_K07 potrafi wyrażać siebie w sposób spójny, przejrzysty, logiczny i konkretny w celu efektywnego funkcjonowania w kontaktach z innymi”.

Przyjęte zasady dyplomowania są trafne, jeśli chodzi o ogólnoakademicki profil studiów. Wskazują na badawczy charakter prac dyplomowych. Odnoszą się do zastosowania wiedzy teoretycznej w opracowaniu problemu badawczego, znajomości wybranych zagadnień z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa, ale także nauk o kulturze i religii.

Przyjęte na kierunku zasady oceniania pracy dyplomowej uwzględniają sprawdzenie wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie rozwiązywania problemów badawczych właściwych dla kierunku. Zgodnie z nimi praca podlega ocenie w zakresie zgodności treści pracy z tematem; spełniania wymogów merytorycznych; układu pracy, podziału treści, kolejności rozdziałów, kompletności tez (w przypadku pracy dyplomowej na studiach II stopnia); spełniania wymogów formalnych (w tym poprawności językowej, edytorskiej, opanowania techniki pisanie pracy, sporządzania przypisów, bibliografii, spisu treści); sposobu wykorzystania pracy (na studiach II stopnia). Aspekty te wskazują, że w procesie dyplomowania nacisk położony jest na badawczy charakter pracy dyplomowej, szczególnie na studiach II stopnia.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zostały opisane w Regulaminie studiów Uczelni. Określono w nim warunki zaliczania przedmiotów, zaliczania etapów studiów, powtarzania etapów studiów, skreślenia studenta z listy studentów oraz przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminów komisyjnych. Warunki te zapewniają równe traktowanie wszystkich studentów w procesie oceniania efektów uczenia się. Wprowadzono tryb indywidualnej organizacji studiów i określono jego szczegółowe zasady. Indywidualna organizacja studiów obejmuje 1) indywidualny program studiów realizowany we współpracy z opiekunem naukowym, 2) indywidualny plan studiów, 3) indywidualny tryb i termin zaliczania przedmiotów, 4) indywidualny tryb studiowania przeznaczony dla studentów z niepełnosprawnością lub z chorobą przewlekłą. Indywidualna organizacja studiów przysługuje w szczególności studentom wyróżniającym się w nauce i uczestniczącym w pracach badawczych nieobjętych programem studiów, co umożliwia indywidualizację procesu kształcenia studentom wybitnym. W przypadku studentów z niepełnosprawnościami wymagana jest opinia Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami (BON), a indywidualny tryb studiowania może polegać w szczególności na zmianie trybu zdawania egzaminów i uzyskiwania zaliczeń, zmianie sposobu uczestnictwa w zajęciach, zmianie organizacji sesji, zmianie w cyklu kształcenia pozwalającej na indywidualne dostosowanie czasu i sposobu realizacji programu całych studiów. W regulaminie wskazano, że odbywanie studiów

w trybie indywidualnej organizacji studiów nie zwalnia z obowiązku osiągnięcia efektów uczenia się określonych w programie studiów, co zapewnia adekwatną weryfikację osiągniętych efektów niezależnie od trybu studiów. Studenci z niepełnosprawnościami, którzy chcą skorzystać ze wsparcia w zakresie indywidualnej organizacji studiów oraz adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się muszą być zarejestrowani w BON. Przysługuje im wówczas prawo do racjonalnego usprawnienia procesu dydaktycznego, w szczególności: przygotowanie materiałów w alternatywnych formach zapisu, zapewnienie sprzętu adaptacyjnego, transport specjalistyczny, pomoc asystentów, pomoc tłumaczy języka migowego oraz wydłużenie czasu trwania egzaminu lub zaliczenia. Prawo do korzystania z racjonalnych usprawnień przyznaje studentowi kierownik BON na podstawie formularza rejestracyjnego, wniosku studenta oraz dokumentacji medycznej określając czas, na który dane usprawnienie zostaje przyznane. Adaptowanie metod weryfikacji efektów uczenia się jest zindywidualizowane, dostosowane do danej osoby z niepełnosprawnością i opiera się na analizie dokumentacji medycznej. W przypadku weryfikacji efektów uczenia się w formie egzaminu studentom przysługuje prawo do: przedłużenia czasu trwania egzaminu lub zaliczenia (przedłużony czas zostaje określony przez BON), zamiany egzaminu pisemnego na ustny lub ustnego na pisemny, włączania do egzaminu osób trzecich (tłumacza języka migowego, stenotypisty lub lektora), zmiany miejsca egzaminu, użycia specjalistycznych narzędzi lub aplikacji. Po uzyskaniu zgody Kierownika Jednostki Dydaktycznej na zastosowanie rozwiązań indywidualnych podczas zaliczeń i egzaminów student zobowiązany jest wypełnić stosowny wniosek internetowy, o dostosowanie, w którym określa zakres zmian, na 7 dni przed datą egzaminu lub zaliczenia. Wsparcie studentów ze szczególnymi potrzebami jest kompleksowe i umożliwia ich równe traktowanie w procesie weryfikacji efektów uczenia się, w tym poprzez możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia do indywidualnych potrzeb. Wymaga ścisłej współpracy z BON i udokumentowania sytuacji zdrowotnej. Wyklucza to nadużywanie form adaptacji weryfikacji efektów uczenia się.

W Regulaminie studiów Uczelni określono skalę stosowanych ocen oraz ogólne zasady zaliczania zajęć. Wskazano także, że wszystkie przedmioty „kończą się oceną, która jest ustalana zgodnie z zasadami określonymi w sylabusie przedmiotu”. Przebieg studiów jest dokumentowany w protokołach zaliczenia przedmiotu i w kartach okresowych osiągnięć studenta.

Istniejące zasady ogólne stwarzają warunki do zapewnienia bezstronności, rzetelności i przejrzystości procesu weryfikacji. Jednak analiza sylabusów wskazuje, że przejrzystość procesu weryfikacji, a w szczególności wiarygodność i porównywalność ocen w ramach danych zajęć nie jest w pełni zapewniona. W nielicznych sylabusach podano minimalny próg zaliczenia, np. na studiach II stopnia (zaocznych) na zajęciach *literatura i kultura brytyjska XIX wieku* – egzamin z progiem zaliczenia 60%. Wyjątkowo podawane są szczegółowe kryteria i wartości procentowe, które umożliwiają porównywalność ocen. Dobrymi przykładami są karty następujących zajęć na studiach I stopnia (stacjonarne): *logika*: podano metody weryfikacji z ich wagą punktową: test końcowy (na zakończenie semestru): 40 pkt., niezapowiedziane krótkie testy: 10 pkt. (trzy lub cztery w ciągu semestru) oraz dodatkowe punkty dodatnie i ujemne przyznawane za sumienne uczęszczanie na zajęcia (przy czym należy zaznaczyć, że obecność na zajęciach nie jest metodą weryfikacji efektów uczenia się) oraz aktywność na zajęciach wynagradzana dodatkowymi punktami. Podano przelicznik punktów procentowych na oceny: <60% – 2, 60-66% – 3, 67-73% – 3,5, 74–80% – 4, 81-85% – 4,5, 86-94% – 5, >94% – 5! (przy czym ocena 5! nie jest przewidziana w regulaminie studiów). Innym przykładem pełnej informacji przekazywanej studentom jest karta zajęć *dwujęzyczność i wielojęzyczność*, w której wskazano wagę elementów składowych oceny wraz z kryteriami opisowymi: aktywne uczestnictwo w

zajęciach: 30%, obejmujące w zakresie wiedzy jakość komentarzy po przeczytaniu zadanej literatury, uczestnictwo w dyskusji, w zakresie języka: płynność i poprawność wypowiedzi, w tym użycie słownictwa danego dla dziedziny; test pisemny 30% (wraz z procentami przeliczonymi na oceny: 5 - 93-100%, 4+ - 85-92%, 4 - 77-84%, 3+ - 69-76%, 3 - 60-68%, 2 - mniej niż 60%); egzamin ustny 40%: wraz z opisem kryteriów w zakresie wiedzy: jakość refleksji na temat tekstów, logika wypowiedzi, wykazanie zrozumienia dla problemów omawianych na zajęciach i języka: płynność i poprawność wypowiedzi, w tym użycie słownictwa danego dla dziedziny. Okazjonalnie podano wagę procentową poszczególnych komponentów składających się na ocenę końcową (lecz bez konkretnych kryteriów, według których dany komponent jest oceniany), np., na studiach II stopnia (zaocznych) na zajęciach *nauczanie języka i kultury w dobie globalizacji*: „Końcowe zaliczenie: obecność i aktywne uczestnictwo w zajęciach: 15%, zadania domowe (indywidualnie lub grupowo): 50%, projekt/prezentacja: 35%”.

W wielu sylabusach nie podano formy weryfikacji, a jedynie informacje ogólne. Na przykład na studiach II stopnia (zaocznych) na zajęciach *społeczeństwo i kultura Wielkiej Brytanii 1870-2017 - Sem. mgr 3* podano, że ocena wystawiana jest na podstawie „1. wiedzy z zakresu historii społecznej, kulturowej i politycznej Anglii współczesnej; 2. umiejętności przedstawienia w mowie i na piśmie zdobytej wiedzy w sposób logiczny i klarowny”, przy czym nie jest jasne, w jaki sposób jest to weryfikowane i według jakich kryteriów. Na zajęciach *literatura dziecięca w przekładzie* podano formę zaliczenia, ale bez kryteriów, umożliwiających porównywalność ocen: „Zaliczenie pisemne obejmujące dyskusję zagadnień teoretycznych i analizę fragmentów tłumaczeń”. Analogicznie na zajęciach *amerykańska proza nowatorska po II wojnie światowej* zaliczenie ma formę eseju, ale brak jest kryteriów oceny czy progów procentowych na daną ocenę. Podobnie na zajęciach *społeczne aspekty zawodu nauczyciela w perspektywie psychologiczno-pedagogicznej*: „Ocena końcowa jest wystawiana na podstawie pięciu miniesejów (5 x 20%)”. Jest to sytuacja uwidoczniła w wielu kartach. Wymienione są formy, natomiast nie jest jasne, według jakich zasad prace są oceniane, jaka jest waga poszczególnych elementów w ostatecznej ocenie, czy jaki procent musi uzyskać osoba na daną ocenę : np. studiach II stopnia (zaocznych) na zajęciach *przekładoznawstwo w dzisiejszej dobie przemian*: „Oceny są wystawiane na podstawie regularnego uczęszczania na zajęcia, jednej obowiązkowej pracy tłumaczeniowej w czasie semestru i końcowej pracy semestralnej, która się składa z przekładu wybranego przez siebie tekstu (500-600 słów) i komentarza na temat procesu tłumaczeniowego i podjętych decyzji (max. 200 słów)”, na zajęciach *grupy etniczne w społeczeństwie amerykańskim*: prezentacja, udział w dyskusjach, zaliczenie pisemne - test końcowy; na zajęciach *wstęp do pragmatyki*: ćwiczenia w trakcie zajęć, pisemne zaliczenie końcowe w formie pytań zamkniętych i pytań otwartych, wymagających samodzielnej analizy danych. Na studiach I stopnia (stacjonarnych), na zajęciach *analiza i interpretacja tekstu*: dwa krótkie testy sprawdzające pisanie streszczeń, objaśnień i parafraz tekstów literackich lub popularno-naukowych oraz dłuższy esej na koniec semestru; na zajęciach: *historia słownictwa angielskiego* – praca domowa w połowie semestru; pisemny test końcowy na koniec kursu, na zajęciach: *współczesna literatura fantasy: Wprowadzenie* – indywidualny projekt zaliczeniowy, aktywność na zajęciach.

W części kart zajęć nie podano ani metod weryfikacji, ani kryteriów oceniania, np. na studiach II stopnia (zaocznych): *amerykańskie mity w kulturze popularnej*, *gramatyka kontrastywna polsko-angielska: fonetyka i fonologia*, *gramatyka kontrastywna polsko-angielska: składnia*, MA CLIL - *pisanie i analiza tekstu dla celów akademickich 1*; na studiach I stopnia (stacjonarnych): *fonologia historyczno-porównawcza*.

W niektórych sylabusach wskazano, że „szczegóły dotyczące trybu przeprowadzenia zaliczenia końcowego przedmiotu (zaliczenie pisemne, ustne, albo łączone) oraz zakresu wymaganej na zaliczenie literatury przedmiotu zostaną podane przez prowadzącego zajęcia na początku semestru” – np. na zajęciach *tekstualne aspekty przekładu* (studia I stopnia, stacjonarne).

Zapisy w sylabusach przedmiotów nie dają pełnej informacji na temat metod i kryteriów weryfikacji efektów uczenia się, co nie pozwala na weryfikację przejrzystości procesu oceniania i porównywalności ocen.

Efekty końcowe weryfikowane są w procesie dyplomowania. Praca dyplomowa podlega recenzji przez opiekuna pracy i recenzenta. Wszystkie prace sprawdzane są pod kątem oryginalności i samodzielności systemem antyplagiatowym, co zapewnia wiarygodność oceny samodzielności wykonania pracy.

Student ma zapewniony dostęp do informacji zwrotnej i dokumentacji przebiegu studiów w formie elektronicznej poprzez system USOS, w którym niezwłocznie (nie później niż w ciągu dwóch tygodni od przeprowadzonego zaliczenia lub egzaminu) umieszczane są wyniki. Zasady te funkcjonują obok przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej ich postępów na bieżąco w trakcie trwania semestru, w kartach okresowych osiągnięć studenta. Studenci otrzymują także informacje w formie komentarzy i ocen na pracach pisemnych.

Regulamin studiów wskazuje na procedurę odwoławczą w sytuacji konfliktowej, gdy student ma zastrzeżenia co do formy zaliczenia lub bezstronności przy wystawieniu oceny. Student składa wówczas wniosek do Kierownika Jednostki Dydaktycznej o komisyjne sprawdzenie uzyskanych wyników. W przypadku zastrzeżeń co do formy lub przebiegu egzaminu, student może złożyć wniosek o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego. Wniosek taki może być też złożony w przypadku zastrzeżeń co do bezstronności przy wystawianiu oceny. Komisyjne sprawdzenie wyników i egzamin komisyjny odbywają się w ciągu 14 dni od daty wniosku. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi Kierownik Jednostki Dydaktycznej (lub upoważniony nauczyciel) jako przewodniczący oraz dwóch specjalistów z zakresu przedmiotu, którego wniosek dotyczy. W egzaminie komisyjnym nie uczestniczy nauczyciel akademicki, który wystawił ocenę weryfikowaną w trybie komisyjnym. Może w nim uczestniczyć jedna osoba wskazana przez studenta, na prawach obserwatora.

Studenci zobowiązani są do przestrzegania powszechnie obowiązującego prawa, przepisów Uczelni, poszanowania praw autorskich, a za przewinienia dyscyplinarne i zachowania nieetyczne ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną zgodnie z przepisami prawa. Na Uczelni wprowadzono szczegółowe procedury antyplagiatowe w odniesieniu do prac zaliczeniowych i dyplomowych. Na kierunku filologia angielska sprecyzowano zajęcia, które uzupełnia się o komponenty związane z ochroną własności intelektualnej (czyli prace zaliczeniowe podlegają procedurze antyplagiatowej): na studiach I stopnia – *academic writing*, na studiach II stopnia *content and language integrated learning*. Dodatkowo na kierunku opracowano procedurę postępowania w przypadku przygotowania prac zaliczeniowych i dyplomowych z naruszeniem prawa z wykorzystywaniem narzędzi AI oraz opracowano zasady wykorzystania narzędzi AI, które nie naruszają przepisów prawa.

Regulamin studiów nie określa procedur weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się w formie zdalnej, chociaż na kierunku prowadzone są zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na studiach II stopnia zaocznych. Uczelnia podejmuje jednocześnie starania, by zapewnić rzetelną weryfikację efektów uczenia się w trybie online, na przykład poprzez zagwarantowanie identyfikacji studenta i bezpieczeństwa danych dotyczących studentów, ponieważ zaliczenia i egzaminy odbywają się na platformie, do której zalogować się można przez system Uczelni.

Do stosowanych na kierunku filologia angielska głównych metod weryfikacji osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się należą: testy (śródsesemestralne, końcowe w różnych formach: z pytaniami otwartymi i zamkniętymi), egzaminy (ustne i pisemne), różnego rodzaju prace domowe (eseje, minieseje tłumaczenia, analizy tekstu), prace semestralne (wypowiedź pisemna, wideo esej), indywidualne projekty, prezentacje (połączone z dyskusją panelową), tłumaczenia (wykonywane w domu i na zajęciach), portfolio prac wykonywanych w czasie kursu, przy czym dominującymi formami są różne formy prac pisemnych i ustnych.

W części kart zajęć jako metody weryfikacji (obok innych) wpisano obecność i udział w zajęciach (*odmiany języka w przekładzie, trudności z angielskim przekładem polskich tekstów z zakresu turystyki*), obecność i aktywność na zajęciach (*historia amerykańskiego stand-upu, świadomość kulturowa a przekład*), aktywność (*współczesna literatura fantasy: wprowadzenie*). Należy podkreślić, że sama obecność i udział w zajęciach nie jest metodą, która jest adekwatna do weryfikacji efektów uczenia się, w szczególności w zakresie wiedzy i umiejętności. Również ocena aktywności studenta na zajęciach, bez sprecyzowania kryteriów według których oceniana jest ta aktywność nie może stanowić skutecznej metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się.

Z analizy kart zajęć wynika, że zróżnicowanie i specyficzność, a także skuteczność weryfikacji i ocena stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się nie jest zapewniona w przypadku większości zajęć.

W kartach zajęć nie wskazano, które metody stosowane są do weryfikowania jakich efektów. Uniemożliwia to ocenę specyficzności metod w odniesieniu do danych efektów, a także ich skuteczności. W przypadku wielu przedmiotów nie sformułowano efektów uczenia się dla zajęć, podano natomiast bardzo rozbudowane efekty kierunkowe. Przykładowo, na studiach II stopnia zajęcia *literatura dziecięca w przekładzie* prowadzić mają do osiągnięcia następujących efektów kierunkowych: „K_W01 rozumie wagę, miejsce i specyfikę filologii angielskiej w kontekście nauk humanistycznych; K_W03 zna w stopniu zaawansowanym gramatykę, składnię, fonologię, fonetykę, morfologię, pragmatykę języka angielskiego i jego historię; K_W05 zna skomplikowane uwarunkowania procesu przyswajania drugiego języka; rozumie i właściwie stosuje modele akwizycji języka obcego typowe dla językoznawstwa angielskiego; K_W06 zna i rozumie niuanse teorii tłumaczeń oraz złożoność procesu przekładu; K_W08 ma pogłębioną wiedzę o historycznym rozwoju języka, szczególnie języka angielskiego oraz towarzyszącej temu procesowi semantycznej zmienności i złożoności; K_W09 rozumie w stopniu zaawansowanym złożoność i pluralizm kultur, zna oczywiste i nieoczywiste kody kultury determinujące kontakty międzykulturowe, zna strukturalne i instytucjonalne uwarunkowania kultury, zwłaszcza w kontekście krajów obszaru języka angielskiego; K_W10 zna w stopniu zaawansowanym realia geograficzne, historyczne, polityczne, gospodarcze, kulturowe i społeczne krajów obszaru języka angielskiego; K_U03 umie przedstawić zdobytą wiedzę w sposób logiczny i klarowny w formie pisemnej i ustnej; K_U05 potrafi skutecznie dobrać i zastosować wiedzę z zakresu dyscypliny dla celów komunikacyjnych, dydaktycznych, badawczych; K_U09 potrafi rozpoznawać oczywiste i wtórne symbole kultury, posługiwać się skomplikowanymi kodami kulturowymi w kontaktach z przedstawicielami kultur krajów obszaru języka angielskiego, i generalnie w interakcjach międzykulturowych; K_K02 rozumie rolę kształcenia ustawicznego i ma przekonanie o potrzebie rozwoju osobistego i zawodowego; definiuje kolejne etapy tego rozwoju; K_K05 docenia inicjatywę indywidualną, samodzielność oraz dostrzega wagę wkładu własnego w działania zespołowe; K_K06 rozpoznaje charakter dylematów, problemów, konfliktów, i poszukuje najlepszych ich rozwiązań”. Weryfikacji tych efektów dokonuje się poprzez zaliczenie pisemne obejmujące dyskusję zagadnień teoretycznych i analizę tłumaczeń. Metody te są adekwatnie dobrane do celu zajęć, jednak

nie mogą służyć do weryfikacji większości wymienionych wyżej efektów z zakresu wiedzy i umiejętności, ani żadnych z efektów w zakresie kompetencji społecznych. Analogiczna sytuacja ma miejsce w wielu kartach zajęć, gdzie nie sformułowano efektów szczegółowych, a efekty kierunkowe są analogiczne do przytoczonych (np. dla zajęć *nauczanie języka i kultury w dobie globalizacji*), lub nieznacznie zmodyfikowane, a dodatkowo często brak jest metod weryfikacji (np. *amerykańskie mity w kulturze popularnej, gramatyka kontrastywna polsko-angielska: składnia*). Tam, gdzie wskazano metodę, np. esej na zajęciach *amerykańska proza nowatorska po II wojnie światowej*, nie zapewnia ona skutecznej weryfikacji wszystkich efektów oraz nie jest dostosowana do tematyki zajęć. Esey dotyczący literatury nie jest metodą, która weryfikuje takie efekty przypisane do tych zajęć, jak: m. in. w zakresie wiedzy: „K_W01 rozumie wagę, miejsce i specyfikę filologii angielskiej w kontekście nauk humanistycznych; K_W03 zna w stopniu zaawansowanym gramatykę, składnię, fonologię, fonetykę, morfologię, pragmatykę języka angielskiego i jego historię; K_W05 zna skomplikowane uwarunkowania procesu przyswajania drugiego języka; rozumie i właściwie stosuje modele akwizycji języka obcego typowe dla językoznawstwa angielskiego; K_W06 zna i rozumie niuanse teorii tłumaczeń oraz złożoność procesu przekładu; K_W08 ma pogłębioną wiedzę o historycznym rozwoju języka, szczególnie języka angielskiego oraz towarzyszącej temu procesowi semantycznej zmienności i złożoności”, czy w zakresie umiejętności: „K_U01 umie posługiwać się zaawansowaną terminologią z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz metodologią badań właściwą dla tych dyscyplin w ramach filologii angielskiej” – w odniesieniu do językoznawstwa.

W przypadku zajęć, dla których sformułowano szczegółowe efekty uczenia się, dobrane metody choć różnorodne i specyficzne dla rodzaju zajęć, również nie zapewniają weryfikacji osiągnięcia wszystkich efektów. Przykładowo, na zajęciach *przekładoznawstwo w dzisiejszej dobie przemian*, praca tłumaczeniowa na zajęciach oraz końcowa praca semestralna (przekład i komentarz do niego) nie może w pełni zweryfikować osiągnięcia efektu „umie przedstawić zdobytą wiedzę w sposób logiczny i klarowny w formie pisemnej i ustnej”, gdyż prace pisemne nie zweryfikują skutecznie umiejętności przedstawiania wiedzy w formie ustnej. Metody te nie zweryfikują większości kierunkowych efektów uczenia, przypisanych do zajęć (analogiczne do poprzednio omówionych zajęć). Zdarzają się sytuacje, gdy określono szczegółowe efekty dla zajęć, np. dla zajęć *grupy etniczne w społeczeństwie amerykańskim*, które są bardzo rozbudowane: „Wiedza: absolwent zna i rozumie: K_W01 w sposób pogłębiony specyfikę nauk o kulturze oraz studiów nad migracją, mniejszościami etnicznymi i ich wzajemnymi relacjami na tle dziedziny nauk humanistycznych, w oparciu o realia USA; K_W02 w sposób pogłębiony tendencje rozwoju badań kulturoznawczych, w tym badań nad procesami migracyjnymi, mniejszościami etnicznymi i relacjami między nimi, w oparciu o realia USA; K_W04 w sposób pogłębiony zasady projektowania badań kulturoznawczych, a w szczególności stosowania metod i narzędzi w formułowaniu problemów badawczych związanych z migracją i etnicznością; Umiejętności: Absolwent potrafi: K_U01 posługiwać się zaawansowaną terminologią i aparatem pojęciowym z zakresu kulturoznawstwa, w tym studiów nad etnicznością, procesami migracyjnymi, asymilacyjnymi, w kontekście USA; K_U02 w sposób pogłębiony posługiwać się metodologią badań nad migracją, mniejszościami etnicznymi, funkcjonowaniem mniejszości, na przykładzie USA, z poszanowaniem norm etyki naukowej i prawa autorskiego; K_U03 wykorzystać zdobytą wiedzę do opisanie i rozwiązania problemu oraz wykonania projektu naukowego (minimum jeden) dotyczącego tematyki kursu; K_U04 w sposób pogłębiony analizować i syntetyzować treści i zjawiska migracyjne i relacji etnicznych w kontekście społecznym, historycznym i gospodarczym Stanów Zjednoczonych; K_U06 samodzielnie wyszukiwać informacje w różnych źródłach i oceniać ich przydatność do pracy z zakresu tematyki przedmiotu; K_U09 przedstawić zdobytą wiedzę w sposób spójny, precyzyjny i

poprawny językowo, posługując się językiem angielskim na poziomie C2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, dobierając odpowiednio formy wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej; Kompetencje społeczne: Absolwent jest gotów do K_K02 kształcenia ustawicznego, rozwoju osobistego i zawodowego wykorzystując wiedzę i umiejętności uzyskane w trakcie zajęć podejmujących tematykę złożoności społeczeństwa amerykańskiego; K_K03 wzięcia odpowiedzialności za pracę własną i poszanowania pracy innych, dbając o przestrzeganie zasad etyki zawodowej, rozwijanie etosu zawodu oraz zasad i norm etycznych w nauce; K_K04 krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności w zakresie kierunku studiów; K_K06 dbałości o zachowanie dziedzictwa kulturowego z równoczesnym poszanowaniem różnorodnych zachowań kulturowych i poglądów jednostkowych, z wykorzystaniem doświadczeń Stanów Zjednoczonych w tym zakresie”. Efekty te weryfikowane są za pomocą prezentacji, udziału w dyskusjach i zaliczenia pisemnego – przy czym, nie wskazano, która metoda służy do weryfikacji którego efektu. W części kart zajęć, gdzie określono szczegółowe efekty uczenia się, np. *MA CLIL - pisanie i analiza tekstu dla celów akademickich 1* nie wskazano żadnych metod weryfikacji, natomiast w programie studiów wskazano esej jako formę weryfikacji dla zajęć *practical english for literature studies*, który nie weryfikuje wszystkich sprawności językowych.

Metody weryfikacji zidentyfikowane w sylabusach, choć różnorodne, nie zawsze są adekwatne do zakładanych efektów uczenia się i nie zawsze są dla nich specyficzne i nie mogą zweryfikować wszystkich efektów kierunkowych i szczegółowych. Dodatkowo nie zidentyfikowano metod, które weryfikują osiągnięcie poziomu C2 na zakończenie studiów II stopnia w odniesieniu do wszystkich sprawności językowych.

W przypadku zajęć przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej, takich jak *tłumaczenia i media - seminarium magisterskie 3* jako metody weryfikacji zaplanowano, w zależności od semestru: krótką pracę (3-5 stron) na wybrany temat związany z jednym z zagadnień omawianych na zajęciach i łączący się z tematem pracy magisterskiej; sformułowanie tematu pracy magisterskiej (semestr 1); napisanie pierwszego rozdziału pracy (semestr 2); przygotowanie prezentacji związanej z tematem pracy magisterskiej; napisanie kolejnego rozdziału pracy (semestr 3); przygotowanie całej ostatecznej wersji pracy magisterskiej (semestr 4). Weryfikacja efektów następuje poprzez systematyczne przygotowywanie kolejnych fragmentów pracy i umożliwia sprawdzenie i ocenę do prowadzenia działalności naukowej. W przypadku innych analogicznych seminariów metody są podobne, choć nie rozpisane tak szczegółowo, np. dla zajęć *rola świadomości w nauczaniu i uczeniu się języka obcego - seminarium magisterskie 3* jest to złożenie części pracy magisterskiej (odnosi się do weryfikacji w danym semestrze). Na seminarium *literatura i kultura amerykańska - seminarium magisterskie 3* nie wskazano metod weryfikacji, a na seminarium *społeczeństwo i kultura Wielkiej Brytanii 1870-2017 - seminarium magisterskie 3* oceniana jest wiedza merytoryczna oraz umiejętność jej zaprezentowania w sposób logiczny i klarowny, jednak nie określono w jakiej formie zdobycie i zaprezentowanie tej wiedzy jest weryfikowane.

Tam, gdzie je wskazano, metody umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia i udziału w działalności naukowej.

Metody weryfikacji i oceny dają możliwość sprawdzenia i oceny opanowania języka obcego (języka angielskiego) na poziomie C1 (na zakończenie studiów I stopnia studenci zdają egzamin z języka angielskiego na poziomie C1) i dodatkowo drugiego języka obcego do wyboru na poziomie B2 (studia I stopnia) i oraz innego języka niż angielski na poziomie B2+ (studia II stopnia).

Metody weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się w zakresie przedmiotów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela są różnorodne i obejmują: egzamin pisemny, zaliczenie w formie ustnej, test zaliczeniowy w formie pisemnej lub ustnej, zrealizowanie projektu końcowego (nie sprecyzowano, na czym ma polegać), krótkiej pracy pisemnej (fragment planu lekcji), zaliczenia (plan lekcji pisany na zajęciach), prezentacji (mikro-nauczanie), pracy semestralnej (plan lekcji z materiałami), przygotowanie i przeprowadzenie mini-lekcji mającej na celu rozwijanie omawianych sprawności językowych, pisemnej autorefleksji dotyczącej mini-lekcji.

Wskazane w karatach zajęć metody weryfikacji efektów uczenia się nie gwarantują spełnienia reguł i wymagań zawartych w standardach kształcenia, zgodnie z którymi efekty w zakresie wiedzy weryfikowane są za pomocą egzaminu (pisemnego lub ustnego), natomiast efekty związane z umiejętnościami wymagają bezpośredniej obserwacji studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego.

Prawidłowo, za pomocą egzaminu weryfikowane są efekty na zajęciach *psychologia dla nauczycieli*, *pedagogika dla nauczycieli*, gdyż wszystkie są w kategorii wiedzy oraz emisji głosu (zaliczenie w formie ustnej). Na zajęciach *psychologia*, *pedagogika*, *podstawy dydaktyki* wszystkie efekty (w kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) weryfikowane są testem zaliczeniowym w formie pisemnej lub ustnej, co nie uwzględnia weryfikacji efektów w kategorii umiejętności poprzez bezpośrednią obserwację studenta w trakcie wykonywania właściwych działań. Podobnie na zajęciach *uczeń i metody nauczania (dydaktyka 1)*, *elementy gramatyki kontrastywnej polsko-angielskiej dla nauczycieli (dydaktyka 2)* wszystkie efekty, niezależnie od kategorii weryfikowane są egzaminem pisemnym.

Dla zajęć *psychologia – warsztaty zintegrowane*, *pedagogika – warsztaty zintegrowane* weryfikację wszystkich efektów (niezależnie od kategorii) przewidziano w formie projektu końcowego, co nie uwzględnia weryfikacji efektów w zakresie wiedzy za pomocą egzaminu.

W przypadku zajęć *podstawy dydaktyki*, choć efekty uczenia się przyporządkowano do kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, to nie wskazano, która metoda weryfikacji (krótka praca pisemna – fragment planu lekcji, test śródsesemestralny, zaliczenie końcowe – plan lekcji pisany na zajęciach), służy do weryfikacji którego efektu. Analogiczna sytuacja ma miejsce na zajęciach *nauczanie systemów języka w szkole podstawowej (dydaktyka 3)*, *nauczanie systemów języka w szkole ponadpodstawowej (dydaktyka 4)*, gdzie metody obejmują mikro-nauczanie i napisanie planu lekcji, bez wskazania jakich efektów dotyczą.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, prac dyplomowych i dzienników praktyk. Przedłożone do wglądu prace etapowe i egzaminacyjne wskazują na różnorodność stosowanych form. Obejmują: eseje na temat ściśle powiązany z tematyką zajęć, tłumaczenia na język polski i angielski, komentarze krytyczne do tłumaczeń z wykorzystaniem odpowiedniej terminologii, prezentacje w pdf na tematy poruszane na zajęciach, projekty w formie krytycznej analizy udostępnianych materiałów dydaktycznych, pisemne refleksje z elementami samooceny, egzamin pisemny z zdaniami ściśle powiązanymi z tematyką zajęć. Tematyka prac dostosowana jest do celów zajęć, poziomu i profilu studiów oraz dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Dobór metod weryfikacji jest w każdym przypadku prawidłowo dobrany do formy zajęć oraz ich celu, a tematyka zgodna z treściami mawianymi w czasie kursu. Przedłożone prace nie weryfikują jednak w każdym przypadku osiągnięcia wszystkich zaprojektowanych dla danych zajęć efektów uczenia się, co wynika z dwóch przyczyn: nadmiernie

rozbudowanych efektów kierunkowych (które często nie są adekwatne do tematyki i celów zajęć) oraz (w niektórych przypadkach) braku sprecyzowania efektów szczegółowych dla zajęć. Przykładowo, dobrze dobrana do tematyki i celów dydaktycznych zajęć *przekład audiowizualny* pisemna praca semestralna polegająca na analizie przekładu wybranego materiału audiowizualnego dostosowana jest do efektów sformułowanych dla tych zajęć i je w większości weryfikuje. Nie weryfikuje natomiast efektów kierunkowych, takich jak „K_W01 rozumie wagę, miejsce i specyfikę filologii angielskiej w kontekście nauk humanistycznych; K_W03 zna w stopniu zaawansowanym gramatykę, składnię, fonologię, fonetykę, morfologię, pragmatykę języka angielskiego i jego historię; K_W05 zna skomplikowane uwarunkowania procesu przyswajania drugiego języka; rozumie i właściwie stosuje modele akwizycji języka obcego typowe dla językoznawstwa angielskiego; K_W08 ma pogłębioną wiedzę o historycznym rozwoju języka, szczególnie języka angielskiego oraz towarzyszącej temu procesowi semantycznej zmienności i złożoności; K_W10 zna w stopniu zaawansowanym realia geograficzne, historyczne, polityczne, gospodarcze, kulturowe i społeczne krajów obszaru języka angielskiego”, ponieważ tematyka prac nie jest powiązana z tymi efektami. Prace w formie pisemnego egzaminu z 3 pytaniami otwartymi na zajęciach *amerykańskie mity w kulturze popularnej* również odpowiadają celom i treściom dydaktycznym zajęć. Jednak dla zajęć tych nie sformułowano efektów szczegółowych, a katalog efektów kierunkowych jest tak szeroki (13 efektów, przy czym wiele nie jest powiązanych z tematyką zajęć), że prace egzaminacyjne jedynie częściowo weryfikują 3 z tych efektów. Na zajęciach *komunikacja międzykulturowa w nauczaniu języka angielskiego* metody (prezentacje) są odpowiednie do weryfikacji efektów w zakresie wiedzy, nie weryfikują jednak efektów w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.

W większości przypadków przedłożone prace zostały rzetelnie ocenione i opatrzone komentarzami (w jednym przypadku obok ocen numerycznych zastosowano także komentarze prowadzącego, co daje pełną informację studentom na temat ich pracy). Zdarzają się jednak prace, na których brak jakichkolwiek komentarzy ani ocen, co uniemożliwia ocenę ich skuteczności. W odniesieniu do prac domowych w formie krótkiej wypowiedzi pisemnej w dodatkowych materiałach wskazano, że są one omawiane zbiorczo, co jednak nie daje danemu studentowi wyczerpującej informacji zwrotnej na temat jakości pracy własnej. W odniesieniu do większości prac w materiałach dodatkowych opisano kryteria oceniania (dla tłumaczeń czy esejów), a dla zajęć *MA CLIL – pisanie i analiza dla celów akademickich 1* dołączono listę kryteriów do każdego zadania, co daje studentom klarowną informację na temat wymagań i umożliwia porównywalność ocen. Okazjonalnie oceny są nieco zawyżone, szczególnie w przypadku oceny tłumaczeń czy komentarzy do tłumaczeń. Rekomenduje się przekazywanie studentom informacji zwrotnej odnoszącej się do ich pracy.

Przedłożone dokumenty dotyczące praktyk (dziennik praktyk, zawierający m.in. rozkład tygodniowy zajęć, opinie o studencie oraz samoocenę, arkusze obserwacji, arkusze obserwacji o charakterze językowym/ konspekty zajęć) wskazują, że tematyka jest zgodna z treściami nauczania podanymi w sylabusach. Metody weryfikacji efektów są wieloaspektowe i dość dobrze dobrane. Nie odnoszą się jednak do efektów uczenia się założonych dla praktyk. W dokumentach i ocenie praktyk nie uwzględniono efektów uczenia się, co sprawia, że zaplanowana forma oceny nie umożliwia w pełni kompleksowej oceny efektów uczenia się i odniesienia się w tej ocenie indywidualnie do każdego z nich. Nie jest zatem możliwe zweryfikowanie, czy efekty praktyk zawarte w standardzie mogą być potwierdzone i ocenione. Rekomenduje się wprowadzenie w dokumentacji odniesień do efektów uczenia się, aby można było potwierdzić ich osiągnięcie.

Prace dyplomowe, które powstają na kierunku realizują model pracy badawczej właściwy dla badań podstawowych i spełniają wymagania profilu ogólnoakademickiego. W większości przypadków prace dyplomowe pozwalają zweryfikować osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, gdyż efekty te zorientowane są na znajomość faktów, obiektów, terminologii i metodologii oraz zastosowanie jej w pracach typowych dla badań podstawowych w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa. Mają one charakter opisowy, opisowo-analityczny i oposowo-empiryczny. Przedłożone do wglądu prace dyplomowe sytuują się w dyscyplinie językoznawstwo i literaturoznawstwo i potwierdzają osiągnięcie przez studentów wiedzy i umiejętności właściwych dla 6 i 7 poziomu PRK w stopniu, odpowiednio: zaawansowanym i pogłębionym. Zarysowuje się wyraźna różnica między pracami licencjackimi i magisterskimi, jeśli chodzi o umiejętność formułowania pytań badawczych czy przeprowadzenia analizy. Wystawione oceny są adekwatne w przypadku prac dyplomowych na studiach II stopnia, choć prace bywają bardzo niedopracowane pod względem redakcyjnym, co wskazuje na brak rzetelnej korekty. W dwóch pracach na studiach I stopnia oceny są zawyżone: w pracach tych brakuje pytań badawczych, rzetelnego opisu metodologii badawczej czy choćby sprecyzowania celu pracy. Nie są podzielone na rozdziały: nie mają klarownej struktury pracy badawczej, a raczej formę dłuższego eseju, w którym opis dominuje nad próbą analizy własnej z wykorzystaniem odpowiedniej metodologii.

Na kierunku powstają także prace, które nie sytuują się w dyscyplinach, do których przyporządkowany został kierunek studiów. Przykładowo, na studiach II stopnia: „The US History of Human Rights”, „The Americanization of West Germany under the Marshall Plan: Content Analysis of the German and American Press between 1948 and 1955”, „Mobility, Freedom, and Pursuit of the American Dream - Changing Ideals in American Society Exemplified by the Popular Perception of Route 66”, „The Impact of Social Media on the 2020 U.S. Presidential Election”, „The Culture Wars as Fuel for Populism: The Weaponization of Climate Change and the COVID-19 Epidemic by the American Right”, „Temperance Culture in the Contemporary United States: Content Analysis of the Sober Curious Movement on Instagram”, na studiach I stopnia: „The British Invasion: The Impact of British Music of the 1960s on American Rock Music in the 1960s and the 1980s”, „Fast Food and the American Diet: A Public Health Perspective”, „Non-Animal Products and the American Diet: Cultural and Ethical Considerations in the Rise of Plant-based Milk Alternatives in the United States”. Prace takie, w szczególności te sytuujące się w dyscyplinie historia, nie dokumentują osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się powiązanych z prowadzeniem badań w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek studiów. Natomiast prace w dyscyplinie nauki o kulturze i religii, choć niezgodne z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych, są zgodne z koncepcją kształcenia i dokumentują osiągnięcie kierunkowych efektów uczenia się powiązanych z tą dyscypliną.

Studenci kierunku filologia angielska aktywnie działają w wielu kołach naukowych oraz mają możliwość wygłaszania referatów podczas konferencji studencko-doktoranckich, w szczególności Warsaw Literary Meetings Rising Stars (krajowych i międzynarodowych). Mogą publikować swoje osiągnięcia w czasopiśmie „Folio. A Students' Journal”, którego zespół redakcyjny współtworzą. W czasopiśmie (dostępnym w formie elektronicznej) studenci zamieszczają swoje eseje i prace badawcze w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, a także kultury krajów anglojęzycznych. Studenci mają osiągnięcia naukowe potwierdzające osiągnięcie efektów uczenia się powiązanych z prowadzeniem badań literaturoznawczych, językoznawczych i kulturoznawczych. Biorą także udział w przedstawieniach teatralnych i przedsięwzięciach artystycznych.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Na kierunku filologia angielska stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, zapewniające równe szanse kandydatom (z wyjątkiem kandydatów na studia pierwszego stopnia, którzy nie zdawali matury z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym) i umożliwiające ich właściwy dobór, z wyjątkiem studiów drugiego stopnia, gdzie nie jest zapewniony dobór kandydatów posiadających odpowiedni poziom wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek. Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Przyjęte dla kierunku zasady dyplomowania uwzględniają ogólnoakademicki profil studiów, wskazując na badania podstawowe z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa (choć nie eksplicytnie), ale także dopuszczają prace o charakterze kulturoznawczym, co nie jest zgodne z kierunkowymi efektami uczenia się, w których wskazano na wiedzę w zakresie projektowania badań filologicznych, a w szczególności stosowania metod i narzędzi w formułowaniu problemów badawczych i testowaniu hipotez oraz umiejętność posługiwania się podstawową terminologią z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz metodologią badań właściwą dla tych dyscyplin w ramach filologii angielskiej (na studiach I stopnia) oraz wiedzę w zakresie natury projektowania badań filologicznych, a w szczególności twórczego stosowania metod i narzędzi w formułowaniu problemów badawczych i testowaniu hipotez i umiejętność posługiwania się zaawansowaną terminologią z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz metodologią badań właściwą dla tych dyscyplin w ramach filologii angielskiej (na studiach II stopnia). Dokumentacja dotycząca dyplomowania nie jest wewnętrznie spójna: wskazuje na dyplomowanie w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek studiów (nie nazywając ich eksplicytnie), oraz na możliwość dyplomowania w dyscyplinie nauki o kulturze i religii, do której kierunek nie jest przyporządkowany, ale która obecna jest w koncepcji kształcenia i wyraża się w efektach uczenia się.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się, jednak nie zapewnia rzetelnej i wiarygodnej oceny stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w odniesieniu do poszczególnych kategorii: wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, a także porównywalności ocen. Ponadto metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach.

Prace etapowe i egzaminacyjne, dzienniki praktyk i prace dyplomowe potwierdzają częściowe osiągnięcie efektów uczenia się zaprojektowanych dla kierunku.

Sformułowane rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. kryteriów rekrutacji na studia drugiego stopnia, które nie zapewniają kandydatów posiadających wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne na poziomie 6 PRK w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek studiów;
2. dopuszczania do powstawania na kierunku prac dyplomowych, które nie są usytuowane w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek studiów, mimo iż są zgodne (w przypadku dyscypliny nauki o kulturze i religii) z koncepcją kształcenia i kierunkowymi efektami uczenia się;
3. niespecyficznych dla określonych kategorii efektów uczenia się metod weryfikacji ich osiągnięcia lub brak metod weryfikacji efektów uczenia się w kartach zajęć;
4. braku określenia kryteriów wymaganych do uzyskania danej oceny, co uniemożliwia porównywalność ocen uzyskiwanych przez studentów;
5. niezgodnych ze standardem metod weryfikacji efektów uczenia się w przypadku przedmiotów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela;
6. brak zapewnienia weryfikacji osiągnięcia znajomości języka na poziomie C2 w zakresie wszystkich sprawności językowych na studiach II stopnia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Wprowadzenie procedury postępowania w przypadku zachowań nieetycznych związanych z nieuprawnionym wykorzystywaniem sztucznej inteligencji w pracach zaliczeniowych i wskazanie zajęć, które podlegają w szczególności tej procedurze oraz opracowanie zasad korzystania ze sztucznej inteligencji, które zgodne są z poszanowaniem prawa autorskiego.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wprowadzenie wymogu znajomości języka polskiego na odpowiednim poziomie dla kandydatów wybierających kształcenie nauczycielskie.
2. Rekomenduje się uwzględnienie kandydatów, którzy zdawali język angielski na poziomie podstawowym w procedurze rekrutacyjnej na studia I stopnia.
3. Rekomenduje się uwzględnienie informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu w materiałach dotyczących rekrutacji.
4. Rekomenduje się urealnienie objętości prac dyplomowych na studiach I stopnia, aby dostosować ją do wymagań merytorycznych, sprecyzowanie elementów struktury pracy, a także charakteru pracy oraz poziomu językowego oczekiwanego od pracy dyplomowej na studiach I i II stopnia.

5. Rekomenduje się opracowanie szczegółowych efektów uczenia się dla seminariów dyplomowych ze wskazaniem ich powiązania z dyscyplinami, do których przyporządkowany został kierunek we wszystkich trzech kategoriach: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
6. Rekomenduje się opracowanie prostej ścieżki występowania o wsparcie przez studentów w przypadkach adaptacji metod weryfikacji efektów uczenia się, które nie wpływają na czas ich trwania czy radykalną zmianę trybu, a jedynie prostych dostosowań.
7. Rekomenduje się włączenie do składu komisji na zaliczeniach i egzaminach komisyjnych przedstawiciela Samorządu Studenckiego, reprezentujący interesariuszy wewnętrznych, z prawem głosu.
8. Rekomenduje się opracowanie procedury gwarantującej weryfikację, że po zalogowaniu do platformy pracę zaliczeniową czy egzaminacyjną w przypadku zaliczeń i egzaminów, które nie odbywają się w formie stacjonarnej, pisze rzeczywiście dany student.
9. Rekomenduje się wyeliminowanie udziału w zajęciach jako metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się oraz opracowanie kryteriów weryfikacji aktywności na zajęciach.
10. Rekomenduje się ściśle powiązanie zgodności prac etapowych z efektami uczenia się sformułowanymi dla danych zajęć.
11. Rekomenduje się przekazywanie studentom informacji zwrotnej odnoszącej się do ich konkretnej pracy.
12. Rekomenduje się wprowadzenie w dokumentacji praktyk nauczycielskich odniesienia się do efektów uczenia się, aby można było potwierdzić ich osiągnięcie.
13. Rekomenduje się ściślejsze monitorowanie pracy studentów w zakresie osiągnięcia umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej w formułowaniu celu badań, prowadzonych badaniach i analizach własnych, szczególnie na studiach I stopnia w formie pracy dyplomowej.

Zalecenia

1. Zaleca się sformułowanie warunków rekrutacji dla studiów drugiego stopnia zapewniających, że kandydaci posiadają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne na poziomie 6 PRK w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany został kierunek studiów.
2. Zaleca się zapewnienie powstawania na kierunku prac dyplomowych zgodnych z koncepcją kształcenia, kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscyplinami, do których kierunek został przyporządkowany.
3. Zaleca się opracowanie specyficznych metod weryfikacji efektów uczenia się zapewniających skuteczną ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się dla wszystkich zajęć, w tym praktyk.
4. Zaleca się zapewnienie porównywalności ocen osiąganych przez studentów poprzez opracowanie kryteriów wymaganych na daną ocenę.
5. Zaleca się opracowanie zgodnych ze standardem kształcenia nauczycieli metod weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do przedmiotów przygotowujących do zawodu nauczyciela języka angielskiego.

6. Zaleca się zapewnienie weryfikacji osiągnięcia znajomości języka na poziomie C2 w zakresie wszystkich sprawności językowych na studiach II stopnia.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Proces dydaktyczny na kierunku filologia angielska jest realizowany przez 58 nauczycieli akademickich będących pracownikami etatowymi Instytutu Anglistyki, 6 osób zatrudnionych na umowach cywilnoprawnych, 8 nauczycieli spoza Wydziału Neofilologii prowadzących zajęcia głównie na ścieżce nauczycielskiej, stanowiącej uzupełnienie programu studiów oraz nauczyciele prowadzący zajęcia z drugiego języka obcego. Wśród pracowników etatowych Instytutu 3 osoby posiadają tytuł profesora, 35 osób stopień doktora habilitowanego (w tym 18 zatrudnionych jest na stanowisku profesora uczelni), 19 stopień doktora, a 1 tytuł zawodowy magistra. Nauczyciele zatrudnieni na umowach cywilnoprawnych posiadają tytuł profesora (2 osoby), stopień doktora habilitowanego (1 osoba), doktora (3 osoby). Nauczyciele akademicy Instytutu posiadający stopień lub tytuł naukowy reprezentują następujące dyscypliny naukowe: językoznawstwo (28 osób), literaturoznawstwo (30 osób). Wśród osób reprezentujących literaturoznawstwo, jednocześnie 8 nauczycieli deklaruje drugą dyscyplinę: nauki o kulturze i religii. Nauczyciele zatrudnieni na umowy cywilnoprawne reprezentują językoznawstwo (1 osoba), literaturoznawstwo (3 osoby) oraz nauki o kulturze i religii (2 osoby). Nauczyciele spoza Wydziału Neofilologii, zatrudnieni są na Wydziale Pedagogicznym (3 osoby) i reprezentują dyscyplinę pedagogika, na Wydziale Psychologii (2 osoby) i reprezentują dyscyplinę psychologia, na Wydziale Filozofii (2 osoby) i reprezentują dyscyplinę filozofia oraz na Wydziale Polonistyki (1 osoba) – językoznawstwo. Wśród nauczycieli Instytutu wszyscy są anglistami, z czego 53 nauczycieli zatrudnionych jest na etatach badawczo-dydaktycznych, a 5 na etatach dydaktycznych.

Nauczyciele akademicy zatrudnieni na stanowiskach badawczo-dydaktycznych posiadają bogaty, aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w dyscyplinach: językoznawstwo, literaturoznawstwo, oraz nauki o kulturze i religii. W przypadku jedynie jednej osoby ostatnie publikacje ukazały się w 2017 roku, co wskazuje na stagnację w rozwoju naukowym. Nauczyciele akademicy są kierownikami bądź wykonawcami licznych grantów i projektów badawczych, w tym projektów międzynarodowych, w szczególności w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo. Wśród kadry dydaktycznej znajdują się pracownicy posiadający doświadczenie poza pracą na uczelni jako tłumacze, w tym jako tłumacze przysięgli oraz tłumacze literatury pięknej i tekstów naukowych. Nauczyciele akademicy współpracują jako tłumacze z wydawnictwami i redakcjami czasopism naukowych, co umożliwia wykorzystanie wiedzy praktycznej w czasie zajęć dydaktycznych. Dorobek nauczycieli akademickich w pełni umożliwia prawidłową realizację zajęć związanych z nabywaniem kompetencji badawczych w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek studiów, tj. językoznawstwie i literaturoznawstwie, a także dodatkowo w dyscyplinie nauki o kulturze i religii, szczególnie w odniesieniu do adaptacji, studiów miejskich, studiów nad tożsamością narodową, studiów nad zwierzętami, komunikacji internetowej, w tym komunikacji wizualnej w mediach społecznościowych, współczesnej amerykańskiej kultury i sztuki wizualnej, mody.

Struktura kwalifikacji w pełni umożliwia prawidłowe prowadzenie zajęć. Kilka osób uzyskało stopnie naukowe stosunkowo niedawno (np. 2 osoby stopień doktora w 2021 r.), reprezentując młodą kadrę naukową. W ostatnich latach duża grupa osób uzyskała stopień doktora habilitowanego (w tym 10 osób w ciągu ostatnich pięciu lat), a także awansowała na stanowisko profesora uczelni, co ilustruje naukowy rozwój kadry i ciągłe podnoszenie kwalifikacji badawczych, choć jest też grupa nauczycieli zatrudnionych na stanowisku badawczo-dydaktycznym (5 osób), która stopień doktora uzyskała ponad 10 lat temu. Wskazuje to z jednej strony na dbałość o stabilność zatrudnienia, a z drugiej na potencjał do rozwoju tych pracowników, którzy jeszcze nie uzyskali stopnia doktora habilitowanego.

Jeśli chodzi o liczebność kadry w stosunku do liczby studentów, to zapewniona jest prawidłowa realizacja zajęć, również dzięki pracownikom zatrudnionym na umowy cywilnoprawne.

Nauczyciele akademicy prowadzący kształcenie na kierunku to zarówno osoby z bardzo długim stażem pracy na Uczelni (kilka osób posiada ponad 40-letni staż pracy, a nawet ponad 50-letni), a także stosunkowo krótkim stażem do 10 lat. Większość pracowników posiada średni staż pracy na Uczelni. Nauczyciele akademicy posiadają kompetencje dydaktyczne i udokumentowany dorobek dydaktyczny umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Są autorami wielu autorskich kursów ściśle powiązanych z prowadzonymi przez nich badaniami naukowymi, a także nowatorskich programów i modeli nauczania. Są autorami i współautorami publikacji o implikacjach dydaktycznych, które wykorzystywane są do nauczania na poziomie uniwersyteckim oraz podręczników akademickich. Dodatkowo pracownicy są autorami i współautorami serii podręczników do nauczania w szkołach na różnych poziomach (od podstawowego do liceum). Młoda kadra wprowadza innowacyjne metody pracy dydaktycznej ze studentami w oparciu o najnowsze technologie, zwłaszcza z wykorzystaniem cyfrowych form wypowiedzi, takich jak podcasty czy wideo eseje. Wielu nauczycieli akademickich łączy tradycyjne formy nauczania z nowoczesnymi technologiami, wykorzystując je nie tylko w prowadzonych badaniach, ale także w pracy ze studentami, np. opracowując i wdrażając materiały 3D w nauce językoznawstwa. Nauczyciele prowadzą kursy i szkolenia na rzecz innych jednostek Uczelni oraz warsztaty dla nauczycieli. Są konsultantami Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Pracują w oparciu o metody CLIL (Content and Language Integrated Learning).

Nauczyciele dobierają odpowiednie metody dydaktyczne w odniesieniu do prowadzonych zajęć oraz dostosowują metody weryfikacji do tematyki zajęć i zakładanych efektów szczegółowych, choć metody nie są bardzo zróżnicowane i dominują różnego typu prace pisemne. Jak wykazały hospitacje nauczyciele są bardzo dobrze przygotowani do zajęć pod względem językowym. Posiadają rozległą wiedzę merytoryczną, która przekazują w jasny i komunikatywny sposób. Charakteryzują się otwartością, umiejętnie przekazują informacje zwrotne i prowadzą zajęcia w przyjaznej i niestresującej atmosferze.

O odpowiednich kompetencjach dydaktycznych nauczycieli świadczy także uczestnictwo w projektach dydaktyczno-naukowych w Polsce i zagranicą oraz warsztatach dla studentów, a także prowadzenie kursów hybrydowych z zagranicznymi uczelniami z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Nauczyciele akademicy mają możliwość uczestniczenia w szkoleniach dotyczących prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w szczególności, jeśli chodzi o wykorzystanie odpowiednich platform. Podczas pandemii szkolili się wzajemnie. Obecnie takie zajęcia odbywają się na kierunku na studiach prowadzonych w trybie niestacjonarnym. Dodatkowo platformy umożliwiające prowadzenie zajęć w trybie synchronicznym i asynchronicznym stosowane są wspomagająco, jako uzupełnienie standardowych form kształcenia, np. do przekazywania materiałów

czy zamieszczania przez osoby studiujące prac domowych. Większość pracowników posiada odpowiednie kompetencje w zakresie obsługi narzędzi do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Jak wskazali interesariusze wewnętrzni zdarzają się jednak przypadki, gdy prowadzący zajęcia mają problemy z tymi narzędziami. Rekomenduje się przeprowadzenie kompleksowego przeglądu kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich w zakresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość.

Obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich umożliwia prawidłową realizację zajęć, a nauczyciele akademicy nie są nadmiernie obciążani nadgodzinami. Przydział zajęć na kierunku filologia angielska jest zgodny z zainteresowaniami badawczymi i kwalifikacjami prowadzących, a obciążenie związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie jest nadmierne. Promotorzy i recenzenci posiadają odpowiednie kompetencje badawcze i dobierani są zgodnie z nimi.

Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych na Uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami. Co najmniej 75% zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest na bieżąco kontrolowana.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ścieżce nauczycielskiej posiadają kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje zgodne ze standardami kształcenia nauczycielskiego. Są to pedagodzy z Wydziału Pedagogicznego zajmujący się naukowo kształceniem nauczycieli, psychologowie z Wydziału Psychologii, zajmujący się psychologią rozwojową, a dodatkowo etyką zawodową, wspieraniem nauczycieli w działalności wychowawczej i edukacyjnej oraz psychoprofilaktyką zawodu nauczyciela. Zajęcia prowadzi także językoznawczyni, która jest logopedą oraz specjalizuje się w takich obszarach jak dysleksja, dysortografia i dysgrafia.

Zatrudnienie na Uczelni następuje w drodze otwartego konkursu, którego procedurę reguluje stosowne zarządzenie Rektora Uczelni. Konkurs ogłasza Rektor lub dziekan wydziału, po zasięgnięciu opinii rady wydziału, za zgodą Rektora. Warunki otwartego konkursu podawane są do publicznej wiadomości, a informacja powinna zawierać, m.in., określenie wymagań stawianych kandydatowi, kryteriów kwalifikacyjnych, dyscypliny lub dyscyplin naukowych, w których nauczyciel akademicki ma prowadzić badania, obowiązków w obszarze badawczym, dydaktycznym, organizacyjnym (w zależności od stanowiska). Konkurs rozstrzyga odpowiednia komisja konkursowa. Przy zatrudnianiu nauczycieli akademickich na poszczególnych stanowiskach (możliwe stanowiska to pracownik badawczy, badawczo-dydaktyczny, dydaktyczny) komisja ocenia dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny kandydata odpowiednio do stanowiska i grupy pracowników. Komisja może przeprowadzić z kandydatem rozmowę kwalifikacyjną, a także powołać recenzentów do oceny dorobku, doświadczenia i osiągnięć kandydata w konkursach na stanowisko profesora i profesora uczelni. W przypadku kilku kandydatów na to samo stanowisko, decyduje liczba zdobytych przez kandydatów punktów w postępowaniu konkursowym. Kryteria doboru nauczycieli akademickich są transparentne, adekwatne do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć oraz uwzględniają dorobek naukowy oraz osiągnięcia dydaktyczne. Zatrudnienie w Instytucie Anglistyki odbywa się obecnie na stanowiska badawczo-dydaktyczne. Ze względu na badawczy status Uczelni nie są zatrudniani lektorzy, a zajęcia związane z kompetencjami językowymi w zakresie języka angielskiego prowadzą pracownicy badawczo-dydaktyczni.

Nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku filologia angielska mają możliwość uczestniczenia w licznych szkoleniach i warsztatach, z których korzysta duża liczba pracowników. Są to zarówno szkolenia prowadzone w ramach programów ogólnouniwersyteckich, jak i w obrębie Instytutu Anglistyki. Szkolenia ogólnouniwersyteckie obejmują: Program zintegrowanych działań na rzecz rozwoju Uniwersytetu Warszawskiego (ZIP) i Program Doskonałość Dydaktyczna Uczelni (DDU). Pracownicy mogli uczestniczyć w szkoleniach ze statystyki, badań korpusowych, pracy ze studentami o szczególnych potrzebach edukacyjnych i w kryzysie psychicznym, dotyczących doskonalenia metod dydaktycznych, pozyskiwania grantów. W ramach szkoleń wewnętrznych mogli uczestniczyć w cyklu szkoleń dotyczących zastosowaniu platform komunikacji zdalnej oraz nowych technologii w działalności naukowo-dydaktycznej. Osobom zaangażowanym w tworzenie nowych programów studiów umożliwiono udział w szkoleniach dotyczących systemu zapewniania jakości kształcenia na kierunku studiów, dobrych praktyk dydaktycznych i ocenie programowej PKA. Oferowane przez Uczelnię szkolenia obejmują także umiejętności miękkie. Uczelnia zaspakaja potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich. Nauczycielom zapewnione jest wsparcie techniczne, jednak ich satysfakcja z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego nie jest monitorowana.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem za pomocą badania ankietowego oraz przez hospitację zajęć. Ankiety przeprowadzane wśród studentów (za pomocą systemu USOS oraz aplikacji mobilnej USOS dostępnej na telefonach komórkowych) obejmują wszystkie przedmioty i odbywają się po zakończeniu semestru. Ich celem jest zbadanie sposobu przekazywania wiedzy (w szczególności tego, czy zajęcia były prowadzone w sposób interesujący, uporządkowany, motywujący do nauki, skłaniający do myślenia, czy prowadzący przykładając wagę do tego, żeby przekazywane treści były zrozumiałe, czy był przygotowany do zajęć, i czy zajęcia przyczyniły się do podniesienia kompetencji studentów), strony organizacyjnej zajęć (punktualność, dostępność na konsultacjach, zgodność przekazywanych treści z sylabusami) oraz stosunku prowadzącego do studentów i ich nakładu pracy. Studenci mogą również zamieścić swoje uwagi i komentarze dotyczące tego, co im się w zajęciach i sposobie ich prowadzenia podobało, a co według nich należałoby zmienić. Studenci mają do dyspozycji narzędzia oceniania pracy nauczycieli akademickich oraz treści zajęć. Na kierunku przeprowadzane są hospitacje zajęć. Dotyczą one nowo zatrudnionych pracowników, pracowników podlegających ocenie okresowej oraz pracowników, wobec których zgłaszane były nieprawidłowości w sposobie prowadzenia zajęć.

Wszyscy pracownicy kierunku podlegają obowiązkowej ocenie okresowej co cztery lata lub na wniosek Rektora, w szczególności z inicjatywy Dziekana lub przewodniczącego rady dyscypliny. Ocenie podlegają działalność i osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, organizacyjne, podnoszenie kompetencji zawodowych oraz przestrzeganie przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych. W ocenie działalności i osiągnięć naukowych uwzględniane są kryteria ustalone przez rady poszczególnych dyscyplin naukowych. W ocenie okresowej uwzględniane są wyniki ankietyzacji przeprowadzanej wśród studentów i doktorantów w zakresie wypełniania przez pracowników obowiązków związanych z kształceniem. W ocenie uwzględniana jest także opinia bezpośredniego przełożonego, dotycząca wszystkich rodzajów obowiązków podlegających ocenie.

Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie są wykorzystywane do podnoszenia poziomu dydaktycznego. Nauczyciele informowani są o wynikach hospitacji i ankiet studentów. Wyniki te omawiane są z pracownikami, w szczególności, gdy uzyskane oceny są poniżej neutralnych.

Wówczas odbywają się indywidualne rozmowy z przełożonymi. Wyniki ankiet mają wpływ na przydział zajęć, a komentarze studentów są wykorzystywane do wprowadzania zmian w metodach kształcenia, wpływając na doskonalenie umiejętności dydaktycznych pracowników.

Uczelnia wspiera podnoszenie kompetencji naukowych i dydaktycznych pracowników poprzez organizowanie szkoleń. Zapewnia także wsparcie psychologiczne w sytuacjach kryzysowych (poprzez Centrum Pomocy Psychologicznej). Pracownicy mają zapewnione wsparcie w aplikowaniu o zewnętrzne środki na badania (co przekłada się na dużą liczbę uzyskanych grantów krajowych i międzynarodowych, zwłaszcza finansowanych przez NCN, NCBiR, NAWA, MEN), ale także mogą ubiegać się o środki w wewnętrznych konkursach na projekty badawcze w ramach Inicjatywy Doskonałości — Uczelnia Badawcza (IDUB). Środki te przeznaczone są na wyjazdy zagraniczne na konferencje naukowe i kwerendy, na finansowanie publikacji w Open Access oraz na organizację konferencji i wykładów gościnnych. Dodatkowo pracownicy motywowani są do pracy poprzez system nagród Rektora za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, organizacyjne oraz za długoletnią służbę na rzecz Uczelni. Wielu pracowników Instytutu, jak już wskazano, uzyskało awanse zawodowe w ostatnich latach.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów i dyskryminacji. Powołano rzecznika akademickiego (ombudsman), udzielającego wsparcia w przypadku konfliktów, mobbingu, przejawów dyskryminacji lub molestowania, a także rzeczników dyscyplinarnych. Powołano także Komisję ds. Przeciwdziałania Mobbingowi. Zarządzenie Rektora w sprawie polityki przeciwdziałania nierównemu traktowaniu, dyskryminacji, mobbingowi i innym zachowaniom niepożądanym kompleksowo wprowadza rozwiązania z zakresu prewencji i edukacji, a także wsparcia dla osób doświadczających zachowań niepożądanych. Na Wydziale Neofilologii powołano wydziałową Pełnomocniczkę ds. równości, do której zgłaszać się można w przypadku wystąpienia sytuacji o znamionach dyskryminacji, mobbingu lub molestowania. Wprowadzono także obowiązkowe szkolenia dotyczące przeciwdziałania nierównemu traktowaniu, dyskryminacji, mobbingowi i innym zachowaniom niepożądanym dla osób rozpoczynających studia na I roku.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Nauczyciele akademicki opracowują bardzo bogatą ofertę autorskich kursów elektywnych ściśle powiązanych z prowadzonymi przez nich badaniami, znacząco poszerzając osobom studiującym możliwości kształtowania własnego rozwoju naukowego.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się przeprowadzenie kompleksowego przeglądu kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich w zakresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
2. Rekomenduje się wprowadzenie systemu monitorowania zadowolenia nauczycieli w zakresie funkcjonalności narzędzi do prowadzenia zajęć na odległość.

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia na ocenianym kierunku odbywają się w budynku Jednostki mieszczącym się w historycznym centrum Warszawy, na Powiślu, w wielokondygnacyjnym budynku Wydziału Neofilologii, w części dobudowanej do wcześniej już funkcjonującego budynku Jednostki i oddanej do użytkowania przed dwoma laty. To nowoczesny, przestronny budynek z szerokimi ciągami komunikacyjnymi i wolnymi, dobrze doświetlonymi przestrzeniami umożliwiającymi studentom naukę i wypoczynek, a także spotkania w większym gronie, odpowiednio w tym celu dostosowanymi i wyposażonymi. Do nieruchomości przynależy podziemny parking wraz z dużą rowerownią dla studentów i pracowników, przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową poruszających się na wózku. Inne miejsca parkingowe, na zewnątrz budynku są dzielone z Biblioteką UW, ale ich liczba jest bardzo ograniczona z uwagi na lokalizację Jednostki i specyfikę zabudowy miejskiej. Należy jednak podkreślić, że miejsce, gdzie ulokowana jest Jednostka jest bardzo dobrze skomunikowane z wszystkimi częściami miasta (z przystankiem autobusowym przy wejściu głównym), w tym kluczowymi punktami

komunikacyjnymi np. metrem, dworcami PKP/ PKS. Budynek, zarówno w części starzej, jak i nowszej, jest miejscem bez barier, dobrze dostosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wejście do budynku zorganizowano bez progów i stopni, drzwi otwierają się automatycznie, korytarze są płaskie, a każde piętro oraz parking dostępne są z windy. Na każdym piętrze znajdują się toalety dla osób z niepełnosprawnościami w wystarczającej liczbie. Wszystkie pomieszczenia oraz windy oznaczone są tabliczkami z podpisami brajlowskimi. Windy wyposażone są dodatkowo w informację głosową.

W budynku znajdują się sale dydaktyczne - ćwiczeniowe, seminaryjne, wykładowe, w tym przestronna aula z kabinami do tłumaczeń, sale komputerowe, laboratoria naukowe, laboratorium językowe, biblioteka Jednostki, pomieszczenia obsługi administracyjnej toku studiów, inne pomieszczenia administracji, w tym Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami (BON), gabinety dla pracowników badawczo-dydaktycznych. Zorganizowano tu również ogólnodostępne pomieszczenia socjalne dla studentów, pomieszczenie dla rodzica z dzieckiem, dla samorządu studentów Jednostki. Ciekawą inicjatywą jest zorganizowane w budynku specjalnej, dużej i przestronnej sali przystosowanej do prowadzenia aktywności przez Samorząd np. eventów o charakterze językowym, interkulturowym, spotkań z otoczeniem społeczno-gospodarczym przez Biuro Karier, a także innych inicjatyw. Zajęcia sportowe przewidziane w programie studiów stacjonarnych odbywają się w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu UW, którego infrastruktura umożliwia aktywność fizyczną urozmaiconego rodzaju, w tym zajęcia sportowe w sekcjach oraz zajęcia dla osób z dysfunkcjami uniemożliwiającymi udział w tradycyjnych zajęciach sportowych. Budynek dydaktyczny posiada właściwą infrastrukturę wspierającą i umożliwiającą organizację w nim zajęć dydaktycznych. Wszystkie pomieszczenia dydaktyczne wyposażone są w komputery ze stałym dostępem do Internetu, rzutniki multimedialne, tablice suchościeralne, wielkoformatowe monitory/ tablice interaktywne, właściwe nagłośnienie, gdzie wymagane, a także typowe wyposażenie dydaktyczne jak stoliki, krzesła, biurko prowadzącego. W tym miejscu zwrócić należy uwagę, iż pomimo że wyposażenie dydaktyczne jest nowe i nowoczesne nie umożliwia studentom pełnego udziału w zajęciach z uwagi na składane stoliki podłokciowe, które utrudniają sporządzanie notatek i uniemożliwiają korzystanie przez studentów z własnego sprzętu – laptopów, tabletów.

Laboratoria komputerowe są wyposażone w komputery personalne w wystarczającej liczbie w stosunku do liczebności grup zajęciowych. Lokalizacja oraz układ i funkcjonalności obiektu dydaktycznego stwarzają optymalne, przyjazne, a wręcz komfortowe warunki do studiowania, rekreacji i odpoczynku. Infrastruktura dostępna dla kadry badawczo-dydaktycznej i administracji jest wysokiej jakości. Pokoje do dyspozycji pracowników dydaktycznych i administracji wydziałowej wyposażone są w nowoczesny wielofunkcyjny sprzęt biurowy i właściwe oprogramowanie dedykowane specyfice wykonywanej pracy, obsługi, badań. Wyposażenie i warunki lokalowe spełniają wymogi funkcjonowania nowoczesnej uczelni.

Zajęcia zorganizowane są w salach dydaktycznych zróżnicowanej wielkości, klimatyzowanych. Wszystkie posiadają wyposażenie umożliwiające nowoczesną dydaktykę akademicką na kierunku, co już zostało wskazane w ocenie. Część zajęć ma miejsce w salach specjalistycznych – komputerowych i laboratoriach, wyposażonych zgodnie z potrzebami procesu dydaktycznego. Warto podkreślić, że Jednostka udostępnia do prowadzenia zajęć w bardzo szerokim zakresie swoje pracownie specjalistyczne – badawcze, gdzie odbywa się kształcenia ściśle związane z profilem ogólnoakademickim kierunku. Studenci przygotowujący się do prowadzenia badań oraz sami w nich uczestniczą wykorzystując szeroki wachlarz funkcjonalności, jakie oferują laboratoria: językoznawcze

laboratorium EEG, w którym mają możliwość prowadzenia na przykład analizy zjawiska niegramatyczności w wypowiedziach językowych, laboratorium fonetyczne i fonologiczne koncentrujące się na badaniach w zakresie przetwarzania mowy, a ogólne laboratoria komputerowe udostępniają oprogramowanie badawcze właściwe dla badań językoznawczych na przykład w zakresie przetwarzania języka naturalnego, narzędzia stylometryczne, narzędzia służące do składu tekstu. Dodatkowo w celach badawczych oraz praktycznych dla kadry i studentów udostępnia się laboratorium druku 3D, gdzie w sposób innowacyjny można zaprojektować i wydrukować na przykład autorskie pomoce dydaktyczne wykorzystywane do nauczania dydaktyki języka angielskiego oraz dydaktyki poszczególnych sprawności językowych (np. wymowy, wykorzystując przestrzenny model głosek uwzględniający ich wysokość w aspekcie dydaktyki wymowy), zarówno na miejscu na Uczelni, jak i przeznaczonych do wykorzystania przez studentów podczas praktyk. Warto podkreślić, że laboratoria stacjonarne, zlokalizowane w Jednostce uzupełniają stosowane rozwiązania zdalne, gdzie za pomocą dedykowanej platformy internetowej ma miejsce kształcenia kompetencji dydaktycznych studentów na ścieżce nauczycielskiej w zakresie grywalizacji, game-based learning, a także związanych z nimi badań, co możliwe jest dzięki zainstalowanym na platformie wtyczkom/ funkcjonalnościom. Powyższe rozwiązania stanowią dobrą praktykę w zakresie innowacyjnego wykorzystania infrastruktury Uczelni do motywowania i angażowania studentów do prowadzenia badań językowych i kształtowania absolwenta otwartego na odważne, nowoczesne rozwiązania, umiejętnie łączącego wyniki badań z bezpośrednią praktyką zawodową.

Jeśli chodzi, z kolei, o umiejętności praktyczne, na kierunku może być wykorzystywana aula z profesjonalnymi kabinami do tłumaczeń symultanicznych, jednak użytkowana jest tylko okazjonalnie, gdyż program studiów nie przewiduje zajęć z tego typu tłumaczeń. Zaplanowano natomiast w programie zajęcia z umiejętności tłumaczeń audiowizualnych i tłumaczeń pisemnych, jednak w tym zakresie właściwego oprogramowania w infrastrukturze nie uwzględniono.

Praktyczność i nowoczesność w zakresie kształcenia nauczycieli zapewniają tablice interaktywne oraz dedykowane zasoby glottodydaktyczne, przygotowane przez nauczycieli akademickich i gromadzone na platformie w repozytorium, łatwo dostępne na miejscu czy też z domu.

Infrastruktura kierunku jest bardzo wysokiej jakości i umożliwia w pełni, a nawet z nadstatkiem, osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej i udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć.

Infrastruktura informatyczna oraz wyposażenie techniczne pomieszczeń, a także pomoce i środki dydaktyczne, aparatura badawcza, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne, nieodlagające od aktualnie używanych w działalności naukowej. Umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, co widoczne jest w wyposażeniu i oprogramowaniu. Uczelnia dysponuje specjalistycznym oprogramowaniem badawczym właściwym dla dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek, a także dla działalności zawodowej w zakresie głównych sfer działalności, które wymienia jako przyszłe miejsca zatrudnienia absolwenta kierunku.

Ogólna liczba, wielkość i układ pomieszczeń wykorzystywanych w celu realizacji procesu dydaktycznego, a także ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk badawczych w czytelni, liczba stanowisk komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie itp. są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów.

Biblioteka Jednostki stanowi istotny element struktury jednostki, wspierając profesjonalny proces naukowo-badawczy i edukacyjny poprzez realizację oczekiwań i potrzeb kadry naukowej i studentów. Sprofilowana humanistycznie i neofilologicznie, dedykowana kierunkowi, jest jednostką obsługującą Wydział i w jego budynku zlokalizowaną. Po drugiej stronie ulicy znajduje się główna biblioteka Uczelni, więc dostęp do pełnych zasobów Uczelni jest bezpośredni, szybki i prosty. W bibliotece znajduje się czytelnia, wypożyczalnia, miejsce dedykowane czytelnikom czasopism, w tym czasopism dostępnych poprzez bazy pełnotekstowe. Magazyn biblioteczny znajduje się w tym samym budynku. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników, w tym odrębne stanowisko dla osób z niepełnosprawnościami, a także godziny otwarcia, zapewniają wysokiej jakości, komfortowe warunki do korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Studenci korzystają na miejscu z biblioteki w formule open space, na terenie biblioteki i czytelni mają bardzo dobry dostęp do sieci bezprzewodowej, a także do stanowisk komputerowych oraz standardowego oprogramowania biurowego. Należy jednak zauważyć, że aby dostępność biblioteki była pełna, stanowisko dla osób z niepełnosprawnościami powinno być właściwie oznakowane, a przy tym stanowisku umieszczona winna być informacja o możliwości skorzystania z urządzeń wspomagających, udostępnianych studentom przez BON, gdzie zgromadzono cały szereg tego typu urządzeń wspierających naukę, w tym korzystanie z zasobów bibliotecznych, dla osób z dysfunkcjami narządu wzroku, słuchu czy kończyn górnych i.

Infrastruktura dydaktyczna naukowa i biblioteczna spełnia wszelkie wymogi BHP. Biblioteka wraz z czytelniami oraz magazynem bibliotecznym dysponują wystarczającą powierzchnią na przechowywanie zbiorów.

Studenci mają łatwy dostęp do sieci bezprzewodowej, a także do pomieszczeń dydaktycznych i zasobów infrastrukturalnych Uczelni dla realizacji własnych badań i zainteresowań poza godzinami zajęć. W bibliotece i czytelniach mogą wypożyczać zbiory oraz korzystać z urządzeń komputerowych i multimedialnych.

Infrastruktura naukowa, dydaktyczna i biblioteczna jest w bardzo wysokim stopniu dostosowana do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Dotyczy to zarówno zlikwidowanych barier architektonicznych, o których już była mowa, jak i dostępności dla osób z innymi rodzajami niepełnosprawności np. z dysfunkcją narządu słuchu (poprzez zainstalowanie pętli indukcyjnej w aulach), udostępnianie sprzętu wspierającego z BON. Zastosowane udogodnienia umożliwiają również osobom z niepełnosprawnościami korzystanie z zaplecza sanitarnego. Wysoki stopień dostosowania do potrzeb dla osób z niepełnosprawnością zapewnia także nieskomplikowany i powszechny dostęp do wysokiej jakości, nowoczesnych technologii informatycznych i multimedialnych.

Należy jednak zwrócić uwagę na dwie istotne kwestie. W salach dydaktycznych i w bibliotece wprowadzono wyodrębnione miejsce dla osoby z niepełnosprawnościami, jednakże nie oznakowano miejsca dla osoby z niepełnosprawnością narządu ruchu poruszającej się na wózku, o czym już była mowa. Z kolei, na parkingu podziemnym nie oznakowano wyjść do budynku z dostępem do windy, co jest z jednej strony sporym utrudnieniem dla osoby poruszającej się na wózku, która nie potrafi w przestronnym parkingu odnaleźć wyjścia, ale i niebezpieczne w przypadku konieczności szybkiej ewakuacji z parkingu.

W przypadku kształcenia na odległość studenci mają zapewniony dostęp do wszelkich koniecznych elementów struktury informatycznej. Uczelnia od wielu lat tworzy, rozwija i dostosowuje własną infrastrukturę do nauczania na odległość. Platforma służy nie tylko do komunikacji, ale również jako

repozytorium i do egzaminowania (na miejscu na Uczelni). Stosowane narzędzia i oprogramowanie umożliwiają synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Platforma służy również do celów komunikacyjnych pomiędzy dydaktykami a studentami.

Za pośrednictwem platformy zapewnia się studentom nieskomplikowany, szeroki dostęp do wysokiej jakości nowoczesnego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a także bezproblemową komunikację z Uczelnią i jej pracownikami w celach dydaktycznych i badawczych.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne są bardzo bogate i urozmaicone, znacznie przewyższające standardowe zapotrzebowanie z perspektywy wymogów programowych ocenianego kierunku – obejmują o wiele więcej pozycji niż piśmiennictwo zalecane w sylabusach. Liczba woluminów w bibliotece wydziałowej przekracza 260 tys. egzemplarzy, w tym ponad 72 tys. przeznaczonych są dla ocenianego kierunku. Zasoby są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć dydaktycznych, także tych o nachyleniu praktycznym. Na szczególną uwagę zasługuje bogaty zbiór czasopism naukowych, gdzie zdecydowana większość to renomowane czasopisma międzynarodowe, będących w prenumeracie stałej (18 tytułów dla kierunku), zgodnych z profilem prowadzonych badań i działalności dydaktycznej. Zbiory są aktualne i uwzględniają wydawnictwa prestiżowych, światowych ośrodków badań nad językiem i literaturą. Warto podkreślić, że biblioteka rokrocznie znacząco powiększa swoje zasoby – w roku 2023 tylko dla ocenianego kierunku zakupiono 530 tytułów wydawnictw zwartych. Dobrą praktyką jest systematyczne uwzględnianie w szerokim zakresie zakupów literatury w opracowywanych i składanych na wydziale wnioskach grantowych (np. Horyzont), dzięki czemu środki finansowe przeznaczone na rozwój księgozbioru są imponująco wysokie, nawet w kontekście bardzo wysokich cen naukowej literatury zagranicznej dla kierunku.

Zasoby biblioteczne udostępniane są w formie tradycyjnej, a także elektronicznej. Zbiory dostosowane są do liczby studentów, a także dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (poprzez możliwość wypożyczenia online lub korzystanie z innych zasobów elektronicznych np. w ramach repozytorium przygotowywanych materiałów przez nauczycieli akademickich i udostępnianych na platformie).

W bibliotece funkcjonuje system biblioteczno-informacyjny, umożliwiający szybki dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb, wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, a także działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach. Dzięki działalności biblioteki, studenci i kadra badawczo-dydaktyczna posiadają dostęp do światowych zasobów informacji naukowej w postaci wielu różnorodnych baz pełnotekstowych.

Korzystanie z zasobów bibliotecznych jest w pełni możliwe przez osoby z niepełnosprawnością. W bibliotece dostęp do księgozbioru jest wolny w formule „open space” - osoba poruszająca się na wózku inwalidzkim może się tam swobodnie poruszać. Jak już zauważono, stanowisko w czytelni dla osoby z niepełnosprawnością jest dostosowane do potrzeb różnych rodzajów niepełnosprawności – wykorzystuje się w tym celu zasoby wspierające BON.

Uczelnia zapewnia szereg różnorodnych materiałów dydaktycznych opracowanych w formie elektronicznej, które udostępnia studentom w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość za pośrednictwem platformy uczelnianej. Są one dostępne także dla studentów z niepełnosprawnością dzięki funkcjonalnościom stosowanych rozwiązań informatycznych i komunikacji.

W infrastrukturze Jednostki uwzględniono podstawowe wyposażenie zgodne z wymaganiami określonymi w standardzie kształcenia nauczycieli – do dyspozycji są tablice interaktywne oraz oprogramowanie umożliwiające prezentację treści. Jak już wcześniej wskazano, szerokie zasoby nowoczesnych metod edukacyjnych dla kształcenia językowego zawarte są na platformie e-learningowej w postaci ćwiczeń i zajęć wykorzystujących grywalizację i naukę opartą na grach. Infrastruktura miejsc praktyk w ramach ścieżki nauczycielskiej została oceniona w kryterium 2.

Uczelnia prowadzi przeglądy infrastruktury dydaktycznej, w tym stosowanej w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, potrzeb osób niepełnosprawnością. Sposób prowadzenie przeglądów jest rozproszony i niescentralizowany, dowolnie kreowany przez poszczególne osoby biorące w nim udział. Uczestniczą w nim nauczyciele akademicki, koordynatorzy dyscyplin, osoby odpowiedzialne za kierunek, a także pracownicy dedykowanych działów, w tym biblioteki czy BON. Problemem jest jednak brak synchronizacji tych działań i spójności prowadzonych analiz. Nie określono częstotliwości przeglądów, celów, a także procedury postępowania w przypadku stwierdzenia niezgodności lub nieprawidłowości, czy też zidentyfikowania nowych potrzeb. Potencjalna synergia płynąca z działań jakościowych prowadzonych w sposób stały i systemowy, jest niezbędna w celu utrzymania wysokiej jakości infrastruktury i jej nowoczesnego, aktualnego charakteru. Rekomenduje się usystematyzowanie działań ewaluacyjnych dotyczących ewaluacji elementów infrastruktury dla kierunku, w tym określenie częstotliwości przeglądów, celów, określenie procedury postępowania w przypadku stwierdzenia niezgodności lub nieprawidłowości, czy też zidentyfikowania nowych potrzeb.

Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są systematycznie unowocześniane i aktualizowane.

Procedury przyjęte w Uczelni przewidują udział nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również studentów, w okresowych przeglądach infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych. Studenci mają możliwość wypowiedzenia się na temat infrastruktury w ankietach oraz w badaniu celowanym (np. dotyczącym funkcjonowania infrastruktury w aspekcie prowadzenia dydaktyki z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość), mogą też zgłaszać sugestie odnośnie infrastruktury, w szczególności zasobów bibliotecznych. Wyniki prowadzonych (niesystemowo) przeglądów, w tym wnioski z ankiet oraz dezyderatów studentów, są wykorzystywane do doskonalenia kluczowych elementów infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej, a także pozostałych elementów wyposażenia, pomocy, środków dydaktycznych, aparatury, oprogramowania i zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa Uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela (o czym pisano w kryterium 2) są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie określonym w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają przeglądom, z udziałem studentów, które nie mają jednak charakteru systematycznego i systemowego. Wyniki przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Dostosowanie infrastruktury w sposób motywujący, inspirujący studentów do wszechstronnego rozwoju i wymiany doświadczeń, w tym do podejmowania działalności społecznej i współpracy z otoczeniem.
2. Innowacyjne i intensywne wykorzystanie infrastruktury do motywowania i angażowania studentów do prowadzenia badań nad tekstem i językiem oraz do kształtowania absolwenta otwartego na odważne, nowoczesne rozwiązania, umiejętnie łączącego wyniki badań z bezpośrednią praktyką zawodową, w szczególności w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek.
3. Dynamiczny i stały wzrost zasobów bibliotecznych dla kierunku w kontekście ich aktualności, zbieżności z profilami prowadzonych badań i adekwatności dla dyscyplin, do jakich jest przyporządkowany, poprzez uwzględnianie priorytetów badawczych w odniesieniu do potrzeb gromadzonego księgozbioru w licznych wnioskach grantowych, które wprost zasilają zasoby.

4. Infrastruktura naukowa, dydaktyczna i biblioteczna jest w bardzo wysokim stopniu dostosowana do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Dotyczy to zarówno zlikwidowanych barier architektonicznych, jak i dostępności dla osób z innymi rodzajami niepełnosprawności np. z dysfunkcją narządu słuchu, wzroku. Warto zauważyć, że polityka Wydziału w stosunku do niepełnosprawności ma charakter wieloaspektowy i wielowymiarowy – działania w tym zakresie dotyczą nie tylko likwidacji barier i usprawnień adaptacyjnych – realizowane są również w sferze usługowej, w tym w odniesieniu do kształcenia zdalnego i zdalnego prowadzenia badań.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się oznakowanie miejsc dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w salach dydaktycznych i bibliotece, a także zamieszczenie w bibliotece ogólnodostępnej informacji o zakresie i trybie korzystania z dodatkowych dostosowań pozostających w gestii BON.
2. Rekomenduje się oznakowanie w parkingu podziemnym wyjść umożliwiających skorzystanie z windy.
3. Rekomenduje się dostosowanie miejsc w salach dydaktycznych w sposób umożliwiający studentom sporządzanie notatek oraz korzystanie z osobistego sprzętu komputerowego.
4. Rekomenduje się dostosowanie infrastruktury dla zajęć z zakresu tłumaczeń pisemnych i audiowizualnych w taki sposób, aby uwzględniała właściwe oprogramowanie w tym zakresie.
5. Rekomenduje się wykorzystanie w programie studiów możliwości, jakie daje posiadanie w zasobach Jednostki profesjonalnych kabin do tłumaczeń konferencyjnych.
6. Rekomenduje się usystematyzowanie działań ewaluacyjnych dotyczących ewaluacji elementów infrastruktury dla kierunku, w tym określenie częstotliwości przeglądów, celów, określenie procedury postępowania w przypadku stwierdzenia niezgodności lub nieprawidłowości, czy też zidentyfikowania nowych potrzeb.

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu, w której biorą udział podmioty związane z Uczelnią umowami o współpracy licznie zasiadające w Radzie Interesariuszy Wydziału. Grono pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w tym zakresie, ich formy, rodzaj i zasięg prowadzonej przez nich działalności są zróżnicowane. Reprezentują rozmaite branże i zakresy działalności zawodowej. Znajdują się tutaj przedstawiciele szkół podstawowych oraz

ponadpodstawowych, właściwie dobrani do prowadzonej na kierunku ścieżki nauczycielskiej przygotowującej do pełnienia roli nauczyciela języka angielskiego na II i III etapie edukacyjnym. Obecne są także firmy tłumaczeniowe oraz takie, których działalność obejmuje szerzej rozumiane usługi językowe niż tylko tłumaczenia, a także podmioty zatrudniające tłumaczy języków obcych, osoby tworzące teksty obcojęzyczne, dokonujące korekty poprawności językowej, odpowiedzialne za komunikację obcojęzyczną z klientami oraz za jej jakość (np. firm produkująca sprzęt optyczny i świadcząca usługi okulistyczne) – wspierające innych pracowników w tym zakresie. Są wśród nich zakłady produkcyjne, usługowe, a także instytucje kultury wykorzystujące język obcy w zakresie interpretacji tekstu, w szerszej działalności twórczej, promocyjnej i komunikacji z otoczeniem. Rodzaje działalności tych organizacji wpisują się w koncepcję kształcenia na kierunku, a współpraca jest zgodna z wyzwaniami zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku oraz, dodatkowo, wspiera profil badawczy kierunku, co jest zjawiskiem rzadkim, w szczególności w odniesieniu do dyscypliny literaturoznawstwo.

Współpracujący pracodawcy aktywnie wspierają różnorodne procesy zachodzące na kierunku – biorą udział w konsultacjach koncepcji kształcenia, formułują opinie i uwagi do programu studiów, do konkretnych zajęć i grup zajęć, w szczególności tych, które bezpośrednio powiązane są z reprezentowanymi przez nich usługami czy działalnością. Podczas wizytacji potwierdzono ich stały i systematyczny udział w dyskusjach nad programem studiów, prowadzenie przez nich zajęć lub dedykowanych ich działalności spotkań. Najlepszym przykładem wymiernego wpływu jest ujednolicenie oferty przedmiotów przekładoznawczych na studiach I stopnia oraz wpisanie w program studiów obowiązkowych zajęć (*E-P translation* oraz *P-E translation*), które mając charakter wstępny przygotowują studentów do funkcjonowania w rzeczywistości AI oraz *machine translation*.

Należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, że dzięki aktywnemu wsparciu interesariuszy, studenci mają możliwość pracy na zajęciach z aktualnymi, autentycznymi materiałami, współtworzyć przestrzeń komunikacyjną w przedsiębiorstwach i już podczas studiów mają wpływ na jakość pracy współpracujących z kierunkiem organizacji. W przypadku profilu ogólnoakademickiego rzadkością jest tak aktywna i głęboka bilateralna współpraca. Dodatkowo, ma ona charakter innowacyjny dla profilu kształcenia, a benefity tej współpracy są widoczne po obu stronach partnerstw utworzonych z poszczególnymi interesariuszami. Co więcej, umiejętne zarządzanie współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym pozwala wykorzystać wartość synergii działań w *sui generis* „konsorcjum wiedzy praktycznej” utworzonym z interesariuszami, w którym każdy z nich odgrywa istotną rolę, a jako całość stanowią komplementarną grupę tworzącą wartość dodaną na kierunku w rozumieniu zasobów, do których Uczelnia może sięgać stale i bez ograniczeń, które bez udziału Uczelni aktualizują swoją wiedzę i kompetencje poprzez aktywną działalność w przestrzeni społeczno-gospodarczej.

Tak zdefiniowana i prowadzona współpraca może być uznana za dobrą praktykę na kierunku. Wiedza w zakresie najnowszych trendów na rynku pracy, najnowszych narzędzi w usługach i działalności edukacyjnej wspiera proces doskonalenia programu i bezpośrednio proces kształcenia, a także otwiera nowe możliwości dla studentów kierunku. Współpraca z otoczeniem przynosi wymierne efekty również w perspektywie długofalowej – na kierunku planowane jest uruchomienie praktyk zawodowych (nienauczycielskich, w tym z zakresu tłumaczeń), aby jeszcze bardziej zbliżyć studentów do przyszłego środowiska pracy i wzmocnić podstawy procesu decyzyjnego dotyczącego wyboru przez nich przyszłego pracodawcy i środowiska pracy. Pracodawcy, natomiast, wyrażają gotowość aktywnego włączenia się w opracowywanie programu praktyk i już podczas wizytacji deklarowali się jako przyszli praktykodawcy, co potwierdza zorientowanie kierunku na potrzeby rynku pracy. W

konsekwencji, absolwent obecnie posiadający już znaczący potencjał na rynku pracy, w najbliższych latach dodatkowo go wzmocni o kolejne kompetencje praktyczne. De facto, już teraz absolwent może być zatrudniony w większości branż i typów organizacyjnych przedsiębiorstw, a także zwinnie dostosowywać się do zmiennych warunków rynku pracy kształcąc się i samokształcąc w formule uczenia się przez całe życie, a kompetencje te są bez wątpienia pozytywnym przejawem częstych kontaktów z przedstawicielami rynku pracy podczas studiów.

Interesariusze potwierdzają, że współpraca z Uczelnią jest prowadzona aktywnie, systematycznie i ma charakter stały. W ramach ścieżki nauczycielskiej to realizacja praktyk psychologiczno-pedagogicznych oraz dydaktycznych. Poza ścieżką nauczycielską przybiera kolejne, bardzo urozmaicone formy, w tym przede wszystkim w zakresie ewaluowania i doskonalenia programu studiów, w tym w szczególności treści kształcenia, metod kształcenia oraz metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się, zajęć dla studentów, udostępniania autentycznych materiałów dydaktycznych, prowadzenia warsztatów o charakterze praktycznym z zakresu tłumaczeń ustnych, udostępniania materiałów badawczych do prowadzenia badań przez studentów lub do przygotowywania prac magisterskich, prowadzenia programów stażowych dla studentów, prowadzenia warsztatów modułowych z zakresu kompetencji miękkich oraz kompetencji unikatowych (np. z zakresu dyplomacji), a także pogłębiających ich kompetencje badawcze (np. warsztaty „Od tekstu do przedstawień śpiewanych”, „Jak wyśpiewać tłumaczenie” - w ramach współpracy z operą).

Współpraca z otoczeniem jest zacieśniana również w innych formach – w ramach trzeciej misji Uczelni – jako popularyzatora nauki, upowszechniania wyników badań, promowania kierunku studiów itp. poprzez prowadzenie zajęć, szkoleń, warsztatów w ramach konkursów, konferencji oraz publikacji. Współpraca obejmuje sektor kształcenia w systemie oświaty, kształcenie dorosłych, kształcenie zawodowe.

We współpracy z interesariuszami Uczelnia stosuje metody i narzędzia komunikacji na odległość w przypadkach, gdy interesariusze nie są obecni na miejscu.

Przyjęte na Uczelni regulacje jakościowe odnoszą się do kwestii monitorowania udziału otoczenia społeczno-gospodarczego w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz wpływu współpracy z otoczeniem na rozwój kierunku. Uczelnia dokonuje przeglądów współpracy z otoczeniem, czuwa nad adekwatnością doboru profilu pracodawcy do profilu absolwenta kierunku i zostało to wykazane podczas wizytacji. Identyfikuje i obserwuje rozmaite formy współpracy z interesariuszami, co również potwierdzono. Ocenia również, w sposób niesformalizowany, skuteczność form współpracy i wpływ jej rezultatów na program studiów oraz doskonalenie jego realizacji, a także na osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Działania jakościowe dotyczące współpracy z interesariuszami są adekwatne i właściwe, w szczególności wobec zauważalnych dobrych praktyk dotyczących tej współpracy zidentyfikowanych podczas wizytacji na kierunku. Studenci nie biorą bezpośredniego i pełnego udziału w tej ocenie. Mają jedynie możliwość zgłaszania uwag o charakterze ogólnym w ankietach dotyczących jakości kształcenia czy też w rozmowie z uczelnianym opiekunem praktyk mogą ocenić na przykład jakość zrealizowanych praktyk, miejsce praktyki.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, ale studenci nie biorą w nich pełnego udziału. Wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Sformułowana rekomendacja dotycząca zdiagnozowanego uchybienia nie ma wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. W wyniku współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym Uczelnia w sposób innowacyjny wspiera profil badawczy kierunku poprzez systematyczny i stały udział pracodawców w opracowywaniu i udostępnianiu materiałów badawczych dla studentów, a także ich partycypację w przygotowaniu studentów do badań, w których sami pracodawcy również uczestniczą.
2. Uczelnia opracowała unikatowy model współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do dyscypliny literaturoznawstwo, do której przyporządkowany jest kierunek poprzez angażowanie studentów w prace twórcze i interpretacyjne tekstu w kontekście śpiewu i przedstawienia operowego, przy aktywnym udziale przedstawicieli pracodawców.
3. Utworzenie przez Uczelnię spójnego i komplementarnego "konsorcjum wiedzy praktycznej" dla kierunku, składającego się z instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, które w sposób systematyczny i stały wspiera rozwój kierunku.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się większe angażowanie studentów do przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w kontekście doboru organizacji współpracujących, a także zakresu i form udziału otoczenia społeczno-gospodarczego w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz wpływu współpracy z otoczeniem na rozwój kierunku.

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia stworzyła odpowiednie warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu procesu kształcenia na ocenianym kierunku. Rodzaj, zakres i zasięg podejmowanych działań w tym zakresie jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia studentów na kierunku filologia angielska, gdyż umożliwia stosowanie języka obcego w różnorodnych kontekstach społecznych i kulturowych, w tym w ramach projektów badawczych i innych kanałów wymiany refleksji naukowej. Na podkreślenie zasługuje fakt, że umiędzynarodowienie odbywa się w sposób harmonijnie łączący badania naukowe i dydaktykę. Na przykład wizyty naukowców z ośrodków zagranicznych, odbywane w ramach projektów czy realizacji grantów, nieodmiennie wiążą się z wygłoszeniem wykładu lub przeprowadzeniem warsztatu dla studentów anglistyki o tematyce prze-widzianej programem studiów. Dobrym przykładem synergii badań i dydaktyki są kursy online współprowadzone równolegle w czasie rzeczywistym przez wykładowców filologii angielskiej i wykładowców z University of Colorado, Colorado Springs.

Proces umiędzynarodowienia na wizytowanym kierunku realizowany jest poprzez staże dydaktyczne dla nauczycieli akademickich w ramach programu Erasmus+, jedno- lub dwusemestralne studia zagraniczne w ramach programu Erasmus+, uczestnictwo w zagranicznych kursach, szkoleniach i wizytach studyjnych oraz organizację i udział w międzynarodowych projektach i konferencjach naukowych. Uczelnia realizuje umowy w ramach programu mobilnościowego Erasmus+, a także programu Edukacja (wyjazdy do Norwegii) i Erasmus Mundus.

Na podkreślenie zasługuje stała współpraca kierunku z partnerami w krajach anglojęzycznych, w tym w Wielkiej Brytanii (John Moore University w Liverpoolu oraz University of Worcester), co, po Brexicie, zdecydowanie nie jest standardem na filologiach angielskich w Polsce. Istotne jest również stałe poszerzanie oferty. Na przykład, ostatnio zawarto porozumienia o współpracy z uczelniami w Chinach i Japonii.

Obecnie wydział dysponuje 33 aktywnymi umowami z uczelniami partnerskimi w 16 krajach, z których w latach 2021-2024 skorzystało 65 studentów kierunku. Natomiast w latach 2018-2023 na wizytowanym kierunku studiowało ok. 300 studentów zagranicznych, m.in. z Turcji, Ukrainy, Wietnamu i Korei. Z kolei w latach 2017-2023 zrealizowano 25 wyjazdów pracowniczych, m.in. do Hiszpanii, Irlandii, Wielkiej Brytanii, Norwegii i Jordanii. Pracownicy wyjeżdżali na uczelnie zagraniczne również w ramach stypendiów: Fundacji Fulbrighta, Fundacji Kościuszkowskiej, Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA), Corbridge Trust, Sassoon Visiting Fellowship oraz w ramach grantów NCN. Wyjazdy kadry przyczyniają się do wykorzystywania międzynarodowych doświadczeń dydaktycznych w kształceniu studentów kierunku. Dobrym przykładem są tu seminaria prowadzone w oparciu o doświadczenia kadry zdobyte w ramach projektów międzynarodowych.

Ważnym elementem umiędzynarodowienia kierunku są cykliczne wykłady gościnne prowadzone przez naukowców zagranicznych, m.in. American Studies Encounters, New Media in Contemporary Culture, Meetings with the Psalms and Psalters. Proces kształcenia, głównie w zakresie bloku zajęć kształtujących kompetencje językowe, regularnie wspierają również Fulbright Teaching Assistants and Fulbright Scholars.

Studenci są informowani o możliwości aplikowania na studia w ramach programów mobilnościowych poprzez stronę internetową, media społecznościowe oraz wiadomości e-mailowe. Udział nauczycieli

akademickich prowadzących kształcenia na kierunku filologia angielska w ocenie umiędzynarodowienia jest zapewniony w formie sprawozdań dotyczących odbytych mobilności. Istnieje również możliwość zgłaszania indywidualnych uwag. Udział studentów zapewniony jest poprzez studencką ankietę oceny stopnia zadowolenia z oferty wyjazdów za granicę. Wyniki służą doskonaleniu procesu umiędzynarodowienia i podnoszenia znaczenia tego procesu.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia oraz wymiany studentów i kadry. Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Wielopłaszczyznowe działania na rzecz umiędzynarodowienia kierunku w zgodzie z zasadą łączenia badań naukowych i dydaktyki, obejmujące kształcenie w ramach różnorodnych zajęć, zarówno rozwijających kompetencje językowe, jak i badawcze, w tym zajęć współprowadzonych z uczelniami zagranicznymi.

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uniwersytet Warszawski wspiera studentów kierunku filologia angielska w sposób stały, systematyczny i kompleksowy. Formy w jakich to czyni są zróżnicowane i uwzględniają współczesne technologie. System wsparcia jest adekwatny do celów kształcenia zakładanych na ocenianym kierunku i służy osiągnięciu przez studentów wskazanych efektów uczenia się.

Studenci ocenianego kierunku studiów wspierani są przede wszystkim w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej. Dużą rolę w tym procesie odgrywają zaangażowani nauczyciele akademicy, którzy zachęcają studentów do udziału w różnorodnych projektach badawczych, a także zachęcają do prowadzenia własnych badań. Są oni dostępni dla studentów w trakcie swoich dyżurów, których godziny podawane są na stronie internetowej Instytutu Anglistyki oraz w trakcie zajęć. Studenci informowani są o możliwości uczestnictwa w konferencjach naukowych i mogą publikować wyniki swoich prac badawczych m.in. w czasopiśmie wydziałowym „Folio. A Students’ Journal”. Instytut Anglistyki organizuje także liczne wydarzenia popularnonaukowe i spotkania z naukowcami z zagranicy. Studenci podczas spotkania z zespołem oceniającym wskazali na problem dotyczący skomplikowanej procedury rezerwacji sal na wydarzenia, które bezpośrednio powiązane są z tokiem studiów na kierunku filologia angielska (spotkania kół naukowych, organizacja seminariów, odczytów). Liczba podpisów wymaganych do uzyskania zgody oraz formalizm procedury często ogranicza możliwości organizacji wydarzeń z inicjatywy studentów.

Na ocenianym kierunku prowadzone są zajęcia w formie zdalnej, a Uczelnia zapewnia w tym zakresie podstawowe wsparcie (możliwość zgłoszenia usterek). Informacje dotyczące tej formy wsparcia dostępne są na stronach internetowych UW.

Na Uniwersytecie Warszawskim studenci mają możliwość ubiegania się o stypendia wskazane w Ustawie prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Informacje w tym zakresie dostępne są na stronie internetowej Uczelni w zakładce „Student —> Stypendia naukowe” oraz na dedykowanej stronie Biura ds. pomocy materialnej. Na UW istnieją różne formy Indywidualnej Organizacji Studiów: 1) indywidualny program studiów realizowany we współpracy z opiekunem naukowym; 2) indywidualny plan studiów realizowany we współpracy z opiekunem naukowym; 3) indywidualny tryb i termin zaliczania przedmiotów lub 4) indywidualny tryb studiowania przeznaczony dla studentów z niepełnosprawnością lub z chorobą przewlekłą. Pierwsze dwie formy dedykowane są dla studentów osiągających bardzo dobre wyniki w nauce i chcących realizować dodatkowe przedmioty lub inne kierunki studiów jednocześnie. Na Uniwersytecie Warszawskim przyznawane są także nagrody np. za najlepsze prace dyplomowe. Studenci mają także możliwość ubiegania się o minigranty na realizację prac badawczych wykonywanych w zespołach studenckich w ramach Programu Wsparcia Młodych Naukowców na Wydziale Neofilologii UW.

Wydział Neofilologii oraz Instytut Anglistyki wspierają różne formy działalności studenckiej w ramach dostępnych im środków. Problemem jest jednak wspomniany wcześniej, sformalizowany proces rezerwacji sal na różnego rodzaju wydarzenia, na który nie mają wpływu Władze IA oraz WN. Na Uniwersytecie Warszawskim dostępnych jest wiele możliwości rozwoju zainteresowań dla studentów, m.in. uczelniany klub AZS, Chór Akademicki UW, Teatr „Hybrydy”, Teatr Tańca „Warszawianka”, ponadto cały szereg Kół Naukowych oraz Samorząd Studencki. UW organizuje także wiele wydarzeń mających na celu m.in. promocję przedsiębiorczości wśród studentów, dodatkowo posiada bardzo szeroką bazę zajęć ogólnouniwersyteckich tzw. „OGUN-ów” podczas których studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania i próbować nowych rzeczy. Warty uwagi jest także działalność „strefy współPRACY” zorganizowanej przy wsparciu otoczenia społeczno-gospodarczego Wydziału

Neofilologii. Jest to miejsce służące do organizacji różnych inicjatyw mających na celu rozwój osobisty studentów, przykładem mogą być wydarzenia organizowane dla studentów przez Wydział Neofilologii takie jak: „Prawo pracy na początku drogi zawodowej - szkolenie dla osób studiujących”, „Odporność psychiczna - szkolenie dla osób studiujących”, „Zarządzanie czasem - szkolenie dla osób studiujących”. Istnieje także możliwość organizacji w tej przestrzeni wydarzeń kulturalnych i integracyjnych dla studentów, z czego korzysta m.in. wydziałowy Samorząd Studencki.

Formy wsparcia studentów uwzględniają potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Za koordynację działań w tym zakresie odpowiada Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, którego siedziba mieści się w budynku Wydziału Neofilologii. Biuro przygotowuje rekomendacje dotyczące odpowiednich rozwiązań dostosowanych do sytuacji każdego studenta (należą do nich m.in.: wydłużenie czasu na pisanie zaliczenia lub indywidualny sposób jego przeprowadzenia, możliwość transportu na zajęcia, dedykowane zajęcia sportowe, wsparcie różnego rodzaju asystentów, adaptacja materiałów dydaktycznych, wypożyczanie sprzętu specjalistycznego, drukowane pomoce dydaktyczne w formie wydruków 3D). W ramach oferowanego wsparcia uwzględniona została także grupa studentów znajdujących się w spektrum autyzmu, mogą oni otrzymać dedykowaną im pomoc mentora lub uczestniczyć w grupie wsparcia. Studenci podczas spotkania z zespołem oceniającym zwrócili uwagę na problem dotyczący obsługi administracyjnej osób posługujących się wyłącznie językiem angielskim w sekretariacie Instytutu Anglistyki. Warto zaznaczyć, że problem ten nie pojawia się w przypadku pracowników Sekcji Obsługi Studiów. Ponadto, podczas spotkania zwrócona została uwaga na niedostosowanie godzin otwarcia Sekcji Obsługi Studiów do potrzeb studentów niestacjonarnych, którzy wskazywali na sytuacje, w których musieli zwalniać się z pracy, aby załatwić sprawę dotyczącą toku studiów np. przedłużyć ważność legitymacji.

Studenci mogą zgłaszać swoje skargi i wnioski bezpośrednio do dyrekcji Instytutu Anglistyki, opiekuna roku, koordynatorów poszczególnych przedmiotów czy Kierownika Studiów. W tym zakresie na uwagę zasługuje także otwartość Władz Wydziału Neofilologii. Informacje kontaktowe do poszczególnych osób funkcyjnych oraz godziny urzędowania dostępne są na stronie internetowej Wydziału i Instytutu. W zakresie skarg i wniosków na uwagę zasługuje także Samorząd Studencki, który prowadzi stały dialog z Władzami Wydziału i pośredniczy w tego typu działaniach. Przykładem działań w tym zakresie jest naprawa drzwi wejściowych do budynku Wydziału. Wnioski i skargi są rozpatrywane kompleksowo i adekwatnie do danej sytuacji, jeśli sprawa leży w kompetencjach Władz Wydziału lub Instytutu, co potwierdzili studenci w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Studenci kierunku filologia angielska są informowani i edukowani w zakresie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy, działania takie mają miejsce już podczas tzw. „Dni Adaptacyjnych”, a później również za pośrednictwem uniwersyteckiej poczty mailowej. W przypadku pojawienia się zachowań niepożądanych Uczelnia posiada stosowne procedury, a na Wydziale działa Pełnomocnik ds. równości. Z kolei w strukturach uniwersyteckich jest to przede wszystkim Ombudsman (Rzecznik Akademicki) oraz Komisja Rectorska ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji. Studentom znajdującym się w kryzysie oferowane jest wsparcie psychologiczne, a informacje o zasadach jego udzielenia dostępne są na odpowiednich stronach internetowych. Studenci kierunku filologia angielska mają także prawo do przeszkolenia przez Samorząd Studencki z zakresu ich praw i obowiązków.

Uczelnia zapewnia odpowiedni system motywowania studentów do osiągania wysokich wyników w nauce. Proces wnioskowania o stypendia i pomoc materialną działa prawidłowo, a w przyznawaniu

świadczeń uczestniczą przedstawiciele studentów. Na podstawie wyżej wskazanych form wsparcia stwierdzić można, że stosowane są zarówno materialne jak i pozamaterialne formy motywowania studentów, a pracownicy Instytutu Anglistyki zachęcają studentów do korzystania z różnych, dostępnych form wsparcia. Wsparcie w tym zakresie zapewnia także Uczelnia za pomocą odpowiednich jednostek organizacyjnych.

Kadra wspierająca proces uczenia się posiada odpowiednie kompetencje, warto jednak zwrócić uwagę na kompetencje językowe pracowników sekretariatu Instytutu Anglistyki i zachęcać ich do zwiększania swoich kompetencji językowych. W tym miejscu warto także zwrócić uwagę na pozytywną ocenę działalności opiekuna roku, jaką wyrazili studenci podczas spotkania z zespołem oceniającym.

Samorząd studencki Wydziału Neofilologii ma zapewnione wsparcie merytoryczne, finansowe i organizacyjne oraz odpowiednią infrastrukturę. Władze WN i IA chętnie z nim współpracują, a przedstawiciele studentów zasiadają m.in. w Radzie Dydaktycznej kierunku filologia angielska. Samorząd Studencki na poziomie Uczelni prowadzi także działania mające na celu rozwój i ewaluację systemu wsparcia studentów czego przykładem może być przeprowadzane w trakcie oceny badanie dotyczące potrzeb socjalnych i sytuacji bytowej osób studiujących na UW. Podobnie na pełne wsparcie liczyć mogą organizacje studenckie działające na Wydziale Neofilologii.

System wsparcia studentów na kierunku filologia angielska podlega systematycznym przeglądom w formie ankiety dotyczącej oceny pracy jednostek administracyjnych zapewniających obsługę toku studiów oraz pracy kierowników jednostek dydaktycznych i kierowników studiów. Z kolei we współpracy z Samorządem Studenckim organizowany jest szereg badań dotyczących poszczególnych obszarów wsparcia w skali całej Uczelni. Ponadto, IA i WN stosują nieformalne sposoby badania skuteczności systemu wsparcia (rozmowy ze studentami, spotkania z Samorządem oraz dyżury osób funkcyjnych). Wyniki ewaluacji nie są jednak prezentowane studentom.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (*jeśli dotyczy*)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów kierunku filologia angielska w procesie uczenia się jest wszechstronne i przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się. Uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów. Sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy, a także w prowadzeniu działalności naukowej. Uczelnia motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników w nauce, zapewnia również pomoc wykwalifikowanych pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane rekomendacje, dotyczące zdiagnozowanych uchybień, nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wprowadzenie ułatwień w zakresie korzystania z infrastruktury Wydziału (sal dydaktycznych) poza godzinami zajęć, poprzez uproszczenie skomplikowanej i wieloetapowej procedury dokonywania rezerwacji sal.
2. Rekomenduje się przyjęcie rozwiązań organizacyjnych mających na celu umożliwienie obsługi studentów anglojęzycznych w Sekretariacie Instytutu Anglistyki.
3. Rekomenduje się dostosowanie godzin pracy (przyjęć studentów) Sekcji Obsługi Studiów również do potrzeb studentów niestacjonarnych.
4. Rekomenduje się informowanie studentów o wynikach przeprowadzanych przeglądów systemu wsparcia, a także o podjętych w ich wyniku działaniach naprawczych.

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Publiczny dostęp do informacji o kierunku filologia angielska prowadzonym Uniwersytecie Warszawskim realizowany jest za pomocą następujących stron internetowych: Instytutu Anglistyki UW, Wydziału Neofilologii UW, Uniwersytetu Warszawskiego (wraz z odpowiednimi podstronami), Monitora UW, Dziennika UW, Internetowej Rekrutacji Kandydatów oraz systemu USOS. Informacje zawarte w tych serwisach nie są ograniczone przez miejsce, czas czy użytkowany przez odbiorców sprzęt lub oprogramowanie (strony wyświetlają się w prawidłowy sposób również na urządzeniach mobilnych). Liczba miejsc, z których pozyskać można częściowe informacje o ocenianym kierunku studiów powoduje jednak, że dane te są rozproszone i trudne do znalezienia w sposób intuicyjny. Nie każda z wyżej wymienionych witryn posiada też udogodnienia związane z dostosowaniem do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Informacje w witrynach podzielone są zazwyczaj wedle kryteriów ich przydatności dla poszczególnych grup interesariuszy (kandydatów, studentów, pracowników, absolwentów i otoczenia społeczno-gospodarczego). Na stronie internetowej UW znaleźć można informacje dotyczące spraw ogólnouczelnianych, w tym odnośniki do serwisów jednostek zajmujących się np. wsparciem osób z niepełnosprawnościami czy obsługą stypendiów i wsparciem materialnym. Uniwersytet Warszawski

nie gwarantuje jednak publicznego dostępu na stronie BIP (Monitor UW) do pełnego programu studiów dla kierunku filologia angielska, zatwierdzonego odpowiednią uchwałą Senatu, który zawierałby wszystkie informacje wskazane w § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów. Należy także zaznaczyć, że informacja o programie studiów na ocenianym kierunku nie obejmuje kwestii dotyczących kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (a kształcenie takie jest prowadzone na studiach niestacjonarnych). Z kolei podczas spotkania z zespołem oceniającym, studenci zwrócili uwagę na niepoprawność danych zamieszczanych na stronie Instytutu Anglistyki prowadzonej w języku angielskim.

Monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości i kompletności informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców prowadzone jest w sposób niesformalizowany, w tym z udziałem studentów. Działania te nie są jednak wystarczająco skuteczne, o czym świadczą wskazane powyżej uchybienia.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Nie jest w pełni zapewniony publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Przeglądy dotyczące zakresu przedmiotowego i jakości informacji dokonywane są w sposób nieformalny i nie przynoszą wymaganych efektów.

Sformułowane rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczącej:

1. braku publicznego dostępu na stronie BIP (Monitor UW) do pełnego programu studiów dla kierunku filologia angielska, zatwierdzonego odpowiednią uchwałą Senatu, który zawierałby wszystkie informacje wskazane w § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wprowadzenie rozwiązań skutkujących intuicyjnym zagregowaniem danych na temat kierunku.
2. Rekomenduje się wprowadzenie rozwiązań mających na celu zwiększenie dostępności stron internetowych UW dla osób z niepełnosprawnościami.
3. Rekomenduje się sprawdzenie poprawności informacji zamieszczonych na stronie internetowej Instytutu Anglistyki prowadzonej w języku angielskim.
4. Rekomenduje się sformalizowanie procedury mającej na celu monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości i kompleksowości informacji o studiach.

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie dostępności informacji o programie studiów dla kierunku filologia angielska, obejmującej wszystkie informacje wymagane przepisami prawa powszechnie obowiązującego, a także kwestie dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wsparcia w tym zakresie.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem filologia angielska sprawuje Rada Dydaktyczna oraz Kierownik Jednostki Dydaktycznej. Nadzór nad oceną jakości kształcenia i realizacją procedur wspomagających ocenę jakości kształcenia prowadzi Pełnomocnik Rektora UW ds. jakości kształcenia, natomiast organem zajmującym się kontrolą jakości procesu kształcenia jest Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia. Do zadań Rad Dydaktycznych, w tym zespołu dedykowanemu m.in. kierunkowi filologia angielska, należy wdrażanie procedur, metod i narzędzi oceny jakości i przebiegu kształcenia opracowanych przez radę uczelnianą, oraz ewaluacja procesu kształcenia na kierunku. Kompetencje i zakres odpowiedzialności osób i zespołów zostały określone w sposób przejrzysty.

Innowacje dydaktyczne i osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej są uwzględniane w projektowaniu programu studiów, co ilustrują, na przykład, stosowane na kierunku metody dydaktyczne. Współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna jest uwzględniana w projektowaniu studiów w sposób odpowiadający specyfice kierunku. Narzędzia i techniki kształcenia na odległość są uwzględniane w projektowaniu programu studiów, przede wszystkim jako narzędzia wspomagające.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny w oparciu o przyjętą na Uczelni procedurę tworzenia i doskonalenia programów kształcenia. Przejęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte coroczną uchwałą Senatu warunki i kryteria rekrutacji.

W ramach przeglądu programu studiów dokonuje się oceny: systemu ECTS, wymiaru godzin poszczególnych zajęć, sekwencji grup zajęć i zgodności treści kształcenia z zakładanymi efektami uczenia się, jak i aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Weryfikuje się i opiniuje zgodność form zajęć, metod dydaktycznych z zakładanymi ogólnymi i szczegółowymi efektami uczenia się. Z przeglądem programu zintegrowany jest przegląd sylabusów, który uwzględnia ocenę zawartych w nich informacji: treści programowych, w tym ich aktualność i spójność z efektami uczenia się, aktualizację zalecanej literatury, wskazywanych metod dydaktycznych, wymiaru zajęć i przypisanych punktów ECTS. Zdiagnozowane w kryteriach 1-2 nieprawidłowości w zakresie m.in. efektów uczenia się i przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, świadczą o niepełnej skuteczności istniejących procedur.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia przewiduje procedurę monitorowania i weryfikacji osiąganych przez studentów efektów uczenia się oraz procedurę weryfikacji jakości prac dyplomowych. Procedury przewidują analizę wyników uzyskiwanych przez studentów w sesji egzaminacyjnej oraz monitoring spełnienia standardów określonych dla prac dyplomowych, osiągania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych na poziomie zajęć poprzez przegląd prac dyplomowych, prac etapowych, dokumentacji praktyk zawodowych i w oparciu o wnioski ujęte w raportach dotyczących oceny realizacji założonych w programie efektów uczenia się. Procedury, choć oparte o miarodajne i wiarygodne dane, nie są w pełni skuteczne, gdyż nie prowadzą do zdiagnozowania nieprawidłowości wskazanych w kryterium 3 powiązanych z weryfikacją efektów uczenia się na kierunku.

Na kierunku został zapewniony wpływ studentów oraz kadry prowadzącej kształcenie na doskonalenie programu studiów. Udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego jest również zapewniony i systematycznie poszerzany. Brakuje, jednakże, czytelnych rozwiązań dotyczących sposobu uwzględniania postulatów poszczególnych grup interesariuszy dotyczących doskonalenia kształcenia na kierunku.

Jakość kształcenia na kierunku filologia angielska podlegała wcześniejszym ocenom Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Uchybienia wskazane w raporcie z 2017 r. zostały co prawda zniwelowane na poziomie szczegółowym, ale obszary, których dotyczyły poprzednie uwagi krytyczne, np.: efekty uczenia się, zostały objęte zaleceniami również w trakcie obecnej oceny programowej. Wyniki poprzedniej oceny zewnętrznej nie zostały zatem w pełni wykorzystane w doskonaleniu jakości na kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są oceny programu studiów, oparte o wyniki analiz wiarygodnych danych i

informacji. W ocenach tych biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni, lecz sposób uwzględniania ich postulatów nie został określony.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom PKA. Uchybienia wskazane w raporcie z 2017 r. zostały co prawda zniwelowane na poziomie szczegółowym, ale obszary, których dotyczyły poprzednie uwagi krytyczne, np.: efekty uczenia się, zostały objęte zaleceniami również w trakcie obecnej oceny programowej. Wyniki poprzedniej oceny zewnętrznej nie zostały zatem w pełni wykorzystane w doskonaleniu jakości na kierunku.

Sformułowana rekomendacja dotycząca zdiagnozowanego uchybienia nie ma wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika natomiast z nie w pełni skutecznego działania na kierunku systemu zapewnienia jakości kształcenia, który nie przyczynił się do zdiagnozowania nieprawidłowości wskazanych w kryteriach 1, 2 i 3.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wprowadzenie systemowych rozwiązań dotyczących sposobu uwzględniania postulatów poszczególnych grup interesariuszy, dotyczących doskonalenia kształcenia na kierunku.

Zalecenia

1. Zaleca się efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, implikujące wprowadzenie skutecznych działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji i skutkujące podniesieniem jakości kształcenia na kierunku.

